

สมรรถนะของนักบัญชีและมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่มีอิทธิพลต่อ
ประสิทธิผลการดำเนินงานในงานราชการ
THE ACCOUNTANT'S COMPETENCY AND FINANCIAL
REPORTING STANDARD IMPACT
ON THE EFFECTIVENESS
IN GOVERNMENTAL
SERVICE

เบญญาภา ยืนยง
BENYAPHA YUENYONG

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ. 2560
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

**THE ACCOUNTANT'S COMPETENCY AND FINANCIAL
REPORTING STANDARD IMPACT
ON THE EFFECTIVENESS
IN GOVERNMENTAL
SERVICE**

BENYAPHA YUENYONG

**INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULILLMENT
OF THE REQIEMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ACCOUNTANCY SHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY**

2017

COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

สมรรถนะของนักบัญชีและมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่
อิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในงานราชการ
THE ACCOUNTANT'S COMPETENCY AND
FINANCIAL REPORTING STANDARD IMPACT
ON THE EFFECTIVENESS IN GOVERNMENTAL
SERVICE

นักศึกษา

เบญญาภา ยืนยง รหัส 59501476

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชีมหาวิทยาลัยศรีปทุม

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สีนจรรยาศักดิ์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สุขจิตต์ ณ นคร)

.....กรรมการ

(ดร.ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สีนจรรยาศักดิ์)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นำผลการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สีนจรรยาศักดิ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	สมรรถนะของนักบัญชีและมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในงานราชการ
คำสำคัญ	นักบัญชี มาตรฐานบัญชี ดำเนินงาน
นักศึกษา	นางสาวเบญญาภา ยืนยง รหัส 59501476
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การศึกษาสมรรถนะของนักบัญชี และมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในงานราชการมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา 2 ข้อได้แก่ เพื่อศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน กรณีศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษามาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักบัญชีในหน่วยงานราชการจำนวน 385 ตัวอย่างและนำมาทำการวิเคราะห์สมมติฐานด้วยสถิติการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ และมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ที่ระดับนัยสำคัญ .01

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเรื่องสมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานใน
งานราชการในเขตกรุงเทพมหานคร ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ดี ด้วยความอนุเคราะห์ของผู้ที่
เกี่ยวข้องหลายท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงจาก
ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ คณะบดีคณะบัญชี และรักษาการผู้อำนวยการ
หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่ท่านได้กรุณาเสียสละเวลา
อันมีค่ายังให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการค้นคว้าอิสระรวมทั้งการให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์
เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา สมาชิกในครอบครัวทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจ ช่วยเหลือเป็น
แรงสนับสนุนในการศึกษาให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ตลอดจนเพื่อนๆ และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านในการ
ดำเนินการศึกษานี้ทำให้การศึกษาในระดับปริญญาโท เป็นไปได้ด้วยความราบรื่น

ผู้ศึกษาหวังว่าคุณค่าและประโยชน์จากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะเป็นส่วนช่วยในการ
สนับสนุนการศึกษาต่อไป และหากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้ศึกษาขออภัยและขอน้อมรับไว้เพียง
ผู้เดียว

เบญญาภา ยืนยง

กันยายน 2560

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
กิตติกรรมประกาศ.....	II
สารบัญ.....	III
สารบัญตาราง.....	V
สารบัญภาพ.....	VIII
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
นิยามศัพท์.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ.....	7
มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ.....	16
ประสิทธิผลของการดำเนินงาน.....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
3 ระเบียบวิธีการศึกษา.....	73
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	73
การสร้างและออกแบบเครื่องมือวิจัย.....	74
การพัฒนาเครื่องมือวิจัย.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรศาสตร์.....	79
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของนักทำบัญชี มาตรฐานการจัดทำบัญชี.....	81
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน.....	93
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	103
สรุปผลการศึกษา.....	103
อภิปรายผลการศึกษา.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	115
บรรณานุกรม.....	117
ภาคผนวก.....	121
ประวัติผู้ศึกษา.....	132

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศ.....	79
2 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามอายุ.....	79
3 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	79
4 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามรายได้.....	80
5 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	80
6 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี.....	81
7 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา.....	82
8 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน.....	83
9 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล.....	84
10 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร.....	84
11 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ.....	85
12 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ.....	86
13 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านหลักการและนโยบายการบัญชี.....	87
14 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านมาตรฐานรายงานการเงิน.....	88
15 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน.....	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงาน.....	90
17 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน.....	91
18 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน ด้านการดำเนินงานด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	92
19 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน.....	93
20 ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี.....	94
21 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน.....	95
22 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	96
23 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี.....	97
24 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน.....	99
25 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
26 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน.....	101
27 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชี.....	102

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	3
2 มุมมอง 4 ด้านของ Balanced Scorecard.....	62

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในอดีตภาพของนักบัญชีคือบุคคลที่ไม่ค่อยมีมนุษยสัมพันธ์กับใครมากนัก เพราะในการทำงานทั้งวันเคร่งเครียดกับการเดบิต เครดิตตัวเลข ค้นหาตัวเลขที่ขาดหายไปจากบัญชี เพื่อปิดงบให้ลงตัว เพราะข้อมูลจากนักบัญชีนั่นเป็นข้อมูลที่ผู้บริหารและบุคคลภายนอกนำไปใช้เพื่อการตรวจสอบและประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ซึ่งหากข้อมูลผิดพลาดหรือไม่ทันต่อการตัดสินใจอาจส่งผลกระทบต่อองค์กรได้ (ศิริกาญจน์ วงษ์เสรี และสุริย์ โภษกรณ์ภู, 2559) แต่ในปัจจุบันเมื่อรูปแบบของการทำบัญชีได้เปลี่ยนไปสู่การบัญชีเพื่อการจัดการ จึงส่งผลให้นักบัญชียังมีพัฒนาการไปไกลจากจุดเดิมเป็นอย่างมาก สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการจะใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการจัดทำรายงานบันทึกรายรับรายจ่าย แต่ด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ที่เข้ามามีส่วนสำคัญในการทำงานของนักบัญชี จึงส่งผลให้สมรรถนะของนักบัญชีไม่เพียงแต่จะเป็นผู้จัดทำรายงานทางบัญชี แต่ยังต้องมีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ เพิ่มเติม เช่น การวิเคราะห์ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการ โครงการ เป็นต้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่นักบัญชีจะต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะที่มีอยู่ให้เพิ่มสูงขึ้นเพื่อตอบรับกับโลกและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (ศิริ อินทรกำธรชัย, 2559)

ขณะที่ในปัจจุบันภายใต้นโยบายปฏิรูประบบราชการ รัฐบาลได้ดำเนินการตามแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ โดยปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบบริหารภาครัฐแนวใหม่ที่มุ่งเน้นผลงานและผลลัพธ์แทนการควบคุมบ่งชี้เข้าและกระจายความรับผิดชอบในการบริหารการเงินให้หน่วยงาน มีอิสระและคล่องตัวในการจัดสรรทรัพยากร เพื่อผลิตผลงานตามพันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ (กรมบัญชีกลาง, 2559) หน่วยงานจึงจำเป็นต้องมีข้อมูลทางบัญชีที่สมบูรณ์เพียงพอต่อการวิเคราะห์ฐานะการเงินและประเมินผลการดำเนินงานทางการเงิน มีข้อมูลต้นทุนในการผลิตผลผลิตและบริการเพื่อใช้เป็นเกณฑ์

ในการขอจัดสรรงบประมาณ และมีข้อมูลเพื่อสนับสนุนการวางแผนทางการเงิน การบริหารจัดการ ทรัพย์สิน และการตรวจสอบกำกับดูแลองค์กรของผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น สมรรถนะของนักบัญชีที่ดีจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงินภายใน และเข้าใจถึงมาตรฐานการจัดทำบัญชีอย่างถูกต้อง (วรรณภา อิมะไชย์, 2557) รวมถึงควรมีทักษะ ทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะทางการบริหารองค์กรและการ จัดการธุรกิจ (ศุภศิมา ศรีบุญชัย, 2557)

ทั้งนี้กรมบัญชีกลางซึ่งเป็นหน่วยงานกลางได้มีการปรับแนวทางในการจัดทำบัญชีภาครัฐ โดยปรับเปลี่ยนจากเกณฑ์เงินสดเข้าสู่เกณฑ์คงค้าง ซึ่งจะช่วยในการบันทึกข้อมูลทางบัญชี ที่มีคุณภาพเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์วางแผน และประเมินผลการบริหารจัดการทางการเงิน ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ (คณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขหลักการและนโยบายการบัญชี มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2559) โดยการบันทึกรายได้กับค่าใช้จ่ายเพื่อรับรู้ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ในรอบระยะเวลาบัญชี ซึ่งมีกระแสผลประโยชน์ไหลเข้าหรือออกจากหน่วยงาน โดยไม่ได้คำนึงถึง แต่เฉพาะกระแสเงินสดเหมือนเช่นในอดีตที่ผ่านมา การบันทึกบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง หน่วยงาน จะต้องจัดทำงบการเงินที่แสดงทรัพยากรทั้งหมดที่อยู่ในความควบคุมดูแล ภาระหนี้สิน และส่วน ทุนของหน่วยงานรวมทั้งรายงานที่แสดงรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี เพื่อแสดงผลการดำเนินงานของหน่วยงาน นอกเหนือจากงบกระแสเงินสดที่หน่วยงานจะต้องจัดทำ ตามปกติด้วย และจากทิศทางการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐแนวใหม่จะมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับ ผลผลิตและผลลัพธ์ของหน่วยงาน ดังนั้นเงินทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นเงินในงบประมาณหรือเงิน นอกงบประมาณ (กรมบัญชีกลาง, 2559) หากหน่วยงานนำมาใช้ในการผลิตผลผลิตหรือบริการตาม บทบาทภารกิจของหน่วยงานแล้ว จะต้องนำมารวมแสดงไว้ในงบการเงินของหน่วยงานนั้นทั้งหมด เพื่อแสดงภาพรวมของผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของหน่วยงาน นอกจากนั้นหน่วยงาน ภาครัฐยังมีข้อแตกต่างกับหน่วยงานภาคเอกชนในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจการควบคุมดูแล และการ บริหารจัดการทรัพยากรภายในหน่วยงาน แนวคิดในการกำหนดหลักการและนโยบายบัญชีจึงต้อง คำนึงถึงข้อจำกัดในการควบคุมและการบริหาร จัดการทรัพยากรด้วย เนื่องจากทรัพยากรบาง รายการหน่วยงานไม่มีอำนาจควบคุมและตัดสินใจนำไปใช้เพื่อก่อให้เกิดผลผลิตโดยตรงแก่ หน่วยงาน แต่จำเป็นต้องบริหารจัดการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือตามนโยบายของรัฐบาล โดยที่ระบบการบริหารงบประมาณและระบบบริหารการเงินการคลังซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อ ระบบบัญชียังอยู่ในระหว่างการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ (กรมบัญชีกลาง, 2559) ทั้งนี้เพื่อให้แก่นักบัญชีมีแนวทางในการบริหารจัดการที่มีความสอดคล้องกับ

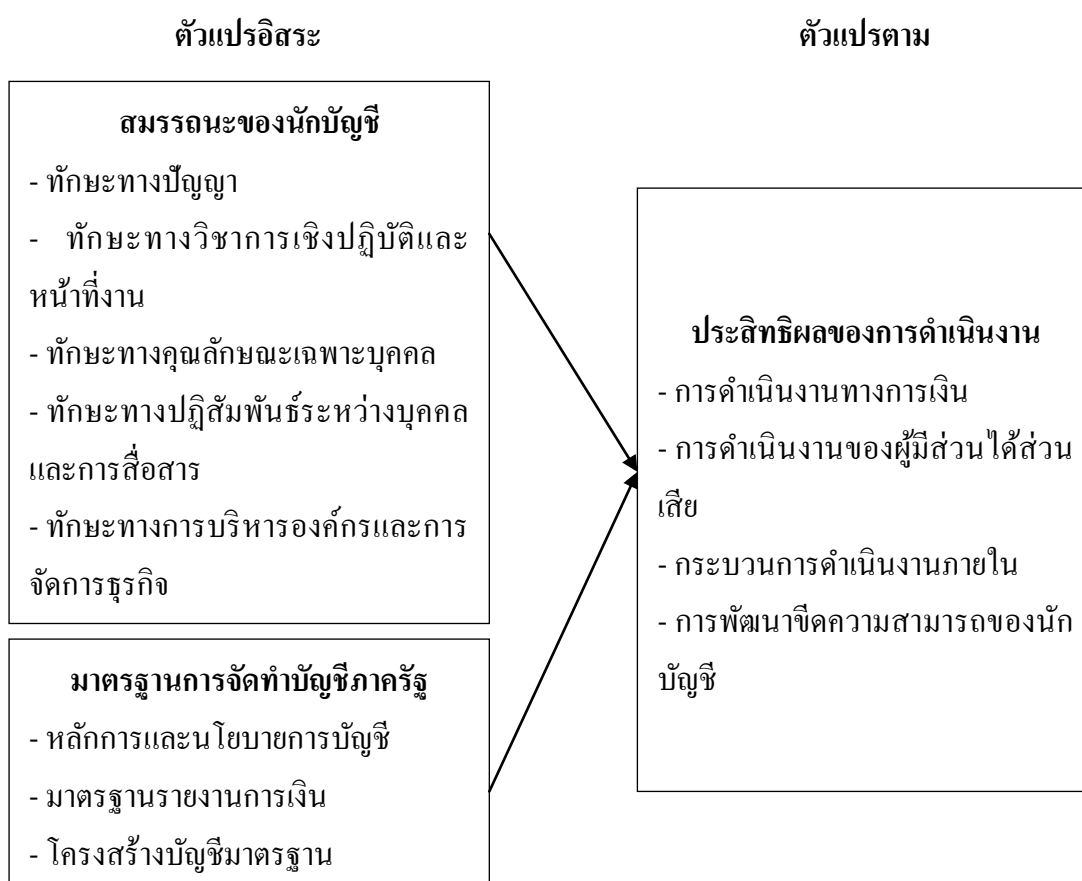
มาตรฐานการบัญชีของทางภาครัฐ จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มาตรฐานการจัดทำบัญชี กับประสิทธิผลการดำเนินงาน เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานของนักบัญชี ในงานราชการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน
2. เพื่อศึกษามาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน

กรอบแนวคิดการศึกษา

จากศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้สรุปเป็นกรอบกรอบแนวคิดในการศึกษาดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 สมรรถนะของนักบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 1.1 สมรรถนะของนักบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านการดำเนินงานทางการเงิน

สมมติฐานที่ 1.2 สมรรถนะของนักบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สมมติฐานที่ 1.3 สมรรถนะของนักบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน

สมมติฐานที่ 1.4 สมรรถนะของนักบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

สมมติฐานที่ 2 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 2.1 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านการดำเนินงานทางการเงิน

สมมติฐานที่ 2.2 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สมมติฐานที่ 2.3 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน

สมมติฐานที่ 2.4 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน จากหนังสือวิชาการ เอกสาร บทความ และสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ขอบเขตพื้นที่

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักบัญชีในงานราชการ จากหน่วยงานราชการในพื้นที่กรุงเทพมหานคร สำนักงานคลังสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานเขตในกรุงเทพมหานคร หน่วยงานพาณิชย์จังหวัด เป็นต้น

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ นักบัญชีในงานราชการ เขตพื้นที่กรุงเทพมหานครเท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาเรื่องสมรรถนะของนักบัญชีและมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในงานราชการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

ประโยชน์ด้านวิชาการ

เพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของนักบัญชีในงานราชการ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีของภาครัฐบาล

ประโยชน์ด้านการปฏิบัติการ

เพื่อให้ให้นักบัญชีในงานราชการในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาสมรรถนะของตนเองเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และช่วยปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์

1. สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายและกฎระเบียบข้อบังคับของหน้าที่ความรับผิดชอบของนักบัญชีในการบันทึก วางแผน ควบคุม และติดตามผลการดำเนินงานทางการเงิน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยการมีส่วนร่วม การเลือกวิธีการทางบัญชี และคุณภาพของรายงานทางการเงินและบัญชี

2. มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ หมายถึง เกณฑ์การนำเสนองบการเงินที่จัดทำขึ้น เพื่อให้มั่นใจว่างบการเงินดังกล่าวจะสามารถเปรียบเทียบกับงบการเงินในงวดก่อนๆ ของหน่วยงานและงบการเงินของหน่วยงานอื่น ประกอบด้วย หลักการและนโยบายการบัญชี มาตรฐานรายงานการเงิน และโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน

3. ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ประกอบด้วย การดำเนินงานทางการเงิน การดำเนินงานด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กระบวนการดำเนินงานภายใน และการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีและมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในงานราชการ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน กรณีศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษามาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของนักบัญชีในงานราชการ โดยมีรายละเอียดการศึกษาและทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ
2. มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ
3. ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ

1. ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของนักบัญชี

วารสาร ปาละมะ (2558) กล่าวว่า คุณลักษณะทั่วไปของนักบัญชี หมายถึง คุณสมบัติ พฤติกรรม หรือลักษณะนิสัยที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของนักบัญชีที่ควรมีในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะทางวิชาชีพ 5 ด้าน และด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยทักษะทางวิชาชีพประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

จิระศักดิ์ ชัดสงคราม (2558) กล่าวว่า ลักษณะที่ดี พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมของผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนตามมุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 8 คุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Stands for Professional Accountants: IES) และกรอบข้อตกลงยอมรับร่วมกันในสาขาบัญชีของอาเซียน (ASEAN Mutual Recognition Arrangement Framework on Accountancy Services: MRA) ประกอบด้วย คุณลักษณะ

ด้านความรู้และความสามารถทางการบัญชี คุณลักษณะด้านความรู้ภาษาต่างประเทศ คุณลักษณะด้านความรู้องค์กรและธุรกิจ คุณลักษณะด้านความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ คุณลักษณะด้านทักษะทางวิชาชีพ คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมและทัศนคติทางวิชาชีพ คุณลักษณะด้านประสบการณ์และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้านวิชาชีพบัญชี และคุณลักษณะตามกรอบข้อตกลงร่วมกันในสาขาการบัญชีของอาเซียน

ณัฐธิดา บุญราช (2559) กล่าวว่า ลักษณะทั่วไปของนักบัญชีหมายถึง คุณสมบัติทางด้านความความดีงาม ด้านทักษะ ด้านลักษณะเฉพาะตัว และความสามารถของวิชาชีพนักบัญชีในการปฏิบัติงาน

วิไล พินโยภรณ์ และ คะนิงนิจ นิรมิตเตียรพันธ์ (2559) กล่าวว่า คุณลักษณะนักบัญชีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการบัญชี พ.ศ.2553 ประกอบด้วย 1. มีคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม 2. มีความรอบรู้ในศาสตร์ทางการบัญชี ทักษะทางวิชาชีพและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง 3. มีความสามารถคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ บูรณาการความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพบัญชีอย่างเป็นระบบ 4. มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ ทักษะวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ทุกระดับอย่างเหมาะสม และ 5. มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถสื่อสารและใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553) การพัฒนาในองค์กรรวมทั้งด้านสติปัญญา และคุณธรรม อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงสงบสุขในสังคมมีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

จากการศึกษาทางผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะทั่วไปของนักบัญชี หมายถึง การมีความรู้ความสามารถทางด้านบัญชีต่าง ๆ มีความรับผิดชอบสูง ตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์ มีนิสัยตรงไปตรงมา มีความรู้ความสามารถทางคณิตศาสตร์ ในระดับดี สุภาพมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความรู้ด้านการบริหารธุรกิจ ทันท่วงทีเหตุการณ์ ๆ ติดตามข่าวสารเสมอแก้ปัญหาเป็น มีความอดทน มีความละเอียด รอบคอบรวดเร็ว มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจ หรือ กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีความรับผิดชอบสูง

2. สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ

ชุตินทร ย่อยไชสง (2558) กล่าวว่า นักบัญชีราชการไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐแบบใดก็ตาม จะเป็นรัฐบาล ราชการ หรือว่ารัฐวิสาหกิจ ล้วนมีความจำเป็นที่ต้องการนักบัญชีไว้เพื่อเก็บข้อมูลรายจ่ายงบประมาณที่ได้รับ รายละเอียดทางการเงิน ไม่ว่าจะป็นหน่วยงานในระดับใดล้วนมี

ความจำเป็นอย่างเช่น หน่วยงานองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น อบจ. อบจ. เทศบาล ต่างๆ จะต้องมีการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย สัมปทาน และรายได้อื่นๆ รวมไปถึงงบประมาณทางส่วนกลาง และช่วยในการวิเคราะห์ งบประมาณ ต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบายของส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ได้วางแผนเอาไว้ หรือว่าจะเป็นสำนักงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอำเภอ จังหวัด รวมไปถึง กรมการ สำนักงานต่างๆ ที่มีการวางแผนในระดับประเทศ จำเป็นที่จะต้องมีนักบัญชีในการรวบรวมการเงิน เพื่อเป็นการประเมินและได้วางแผนต่อไป ตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงการคลัง ซึ่งมีพระราชบัญญัติงบประมาณเป็นไปตามสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติรายจ่ายประจำปี สำหรับนักบัญชีที่ทำงานราชการก็จะได้เป็นราชการได้รับเงินเดือนเหมือนกันข้าราชการทั่วไป ที่สำคัญการทำบัญชีในหน่วยงานราชการจะมีความแตกต่างไป เพราะว่าเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร โดยจะมีแบบแผนการบัญชีของรัฐที่เราจะต้องศึกษาก่อนเข้ารับราชการ ขณะที่ กัทธิตา แส่นคำดี (2558) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การบัญชีส่วนราชการ (Governmental accounting) คือ การที่นักบัญชีทำหน้าที่บันทึกรายการเกี่ยวกับการรับเงิน จ่ายเงินของหน่วยงานราชการซึ่งมีการบันทึกบัญชี เหมือนธุรกิจการค้าอื่น นอกจากนี้งานนักบัญชียังรวมถึงการทำงานงบประมาณรายรับรายจ่ายของรัฐและจัดสรรให้หน่วยงาน ต่าง ๆ ในแต่ละส่วนงานตามปีงบประมาณอีกด้วย แต่การบัญชีส่วนราชการมีการดำเนินงานไม่ได้มุ่งหากำไร จึงแตกต่างจากธุรกิจเอกชน คือ มีหลักฐานจดบันทึกการรับจ่ายเงินอย่างละเอียดและผ่านขั้นตอนตามระเบียบของหน่วยงานราชการที่ได้วางไว้ สำหรับการบัญชีส่วนราชการในประเทศไทยมีกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เป็นผู้วางระเบียบและวางระบบทางการบัญชีไว้ให้หน่วยงานราชการของรัฐทุกแห่งปฏิบัติตาม ดังนั้น บทบาทและหน้าที่ของนักบัญชีในงานราชการจึงเกี่ยวข้องกับการบันทึกรายการรับจ่ายเงินของแผ่นดิน เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์วางแผนและประเมินผลในการบริหารจัดการทางการเงินให้เกิดประสิทธิภาพ (สุชาดา ศิริจิระชัย, 2556)

ตามแนวคิดของ ประดิษฐ์ ประดับศิลป์ (2557) ได้กล่าวว่า หน้าที่ของผู้จัดทำบัญชีภาครัฐ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. การจัดทำบัญชีเพื่อให้แสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของ “ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี” ที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชีโดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน (ม.20)
2. ลงรายการบัญชีเป็นภาษาไทย หากลงรายการเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับ หรือ ลงรายการเป็นรหัสบัญชี ให้มีคู่มือแปลรหัสบัญชีที่เป็นภาษาไทยไว้ (ม.21 (1))

3. เขียนด้วยหมึก ดิจิพิมพ์ หรือตีพิมพ์ หรือทำด้วยวิธีอื่นใดที่ได้ผลในทำนองเดียวกัน (ม.21(2))

สมรรถนะของนักบัญชีในมุมมองของคณะกรรมการวิชาชีพด้านการทำบัญชี ได้นำเสนอไว้ว่า มีบทบาท 2 หน้าที่หลักๆ คือ

1. การเป็นผู้ผลักดันผลการดำเนินงานขององค์กรให้สูงขึ้น

นักบัญชีเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการวางแผนธุรกิจการพัฒนาระบบสารสนเทศ การบริหารความเสี่ยงในการดำเนินงาน การพัฒนากระบวนการทำงานขององค์กร การบริหารความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจเสริม สร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและธนาคาร รวมถึงนักลงทุนตลอดจนกระตุ้นให้เกิดการลงทุนหรือการทำกิจกรรมที่จะทำให้ให้องค์กรประสบความสำเร็จทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2. การเป็นผู้รอบรู้ในศาสตร์ประเภทต่างๆ

นอกจากนักบัญชีจะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านบัญชีและการเงินแล้ว นักบัญชีถือเป็นส่วนหนึ่งของทีมบริหารองค์กร ดังนั้นนักบัญชีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในศาสตร์อื่นๆ ด้วย

จากบทบาททั้ง 2 นำไปสู่ 7 หน้าที่หลักของนักบัญชีในการสร้างคุณค่าที่นำไปสู่ประสิทธิผลแห่งความสำเร็จ ได้แก่

2.1 ใช้ข้อมูลทางบัญชีเป็นเสมือนเครื่องมือ สื่อสารให้ทุกคนในองค์กร ร่วมกันทำงาน โดยให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กร

2.2 สนับสนุนให้องค์กรดำเนินธุรกิจอย่างมีคุณธรรม

2.3 ออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศ การบริหาร เพื่อสนับสนุนกลยุทธ์ของ องค์กร การวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจ

2.4 บริหารต้นทุนโดยใช้การวางแผนที่เคร่งครัด งบประมาณและการประมาณการณ์

2.5 บริหารความเสี่ยง

2.6 วัดผลการดำเนินงานและบริหารผล การดำเนินงานขององค์กร

2.7 สื่อสารข้อมูลทางการเงินและข้อมูล การดำเนินงานอื่นๆ ต่อผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอก ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร พนักงาน ผู้ถือหุ้น นักลงทุน หน่วยงานภาครัฐและธนาคาร

3. องค์ประกอบสมรรถนะของนักบัญชี

วราภรณ์ ปาละมะ (2558) กล่าวว่า แนวคิดเรื่องทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 (International Education Standard: IES 3)

ได้กล่าวว่า ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี (Accountant Professionalism) นั้นประกอบด้วยทักษะ 5 ด้าน ดังนี้

1) ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skill) แบ่งเป็น 6 ระดับ เมื่อเรียงความสำคัญจากน้อยไปมาก คือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ (รวมความรู้จากหลายด้าน พยากรณ์และได้มาซึ่งข้อสรุป) และการประเมิน สิ่งสำคัญ คือ บุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องบรรลุระดับสูงที่สุดของทักษะเหล่านี้ ณ ช่วงเวลาที่มีคุณสมบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ทักษะทางปัญญาทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถแก้ไขปัญหา ตัดสินใจและใช้ดุลยพินิจที่ดีแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้ ทักษะเหล่านี้มักได้มาจากการศึกษาทั่วไปในภาพกว้าง ทักษะทางปัญญาที่จำเป็นต้องประกอบไปด้วยทุกเรื่อง ดังนี้ 1. ความสามารถที่จะกำหนดได้มาจัด และเข้าใจสารสนเทศจากคนสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 2. ชัดความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ และ 3. ความสามารถที่ระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน

2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (Technical and Functional Skills) ประกอบด้วยทักษะทั่วไปและทักษะเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งรวมถึง 1. ความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) และความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2. การวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง 3. การวัด 4. การรายงาน และ 5. ความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ

3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skills) คือทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ การพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยการเรียนรู้และการปรับคุณลักษณะเฉพาะบุคคลซึ่งรวมถึง 1. การจัดการตัวเอง 2. การคิดริเริ่ม อิทธิพล และการเรียนรู้ด้วยตนเอง 3. ความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัด และจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา 4. ความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง 5. พิจารณาการปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ให้เข้ากับการตัดสินใจ และ 6. ความระมัดระวังเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ

4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills) จะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทำงานร่วมกับคนอื่นในองค์กรได้ดีรับและส่งผ่านสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ ส่วนประกอบของทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารประกอบด้วย 1. การทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหาคความขัดแย้ง 2. การทำงานเป็นทีม 3. การปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่วัฒนธรรมหรือความคิดต่างกัน 4. การเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ใน

สถานการณ์ทางวิชาชีพ 5.การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6.การนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และ 7.ฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับ วัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง

5) ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ (Organizational and Business Management Skills) มีความสำคัญเพิ่มขึ้นต่อผู้ประกอบการวิชาชีพซึ่งจะมีการเรียกร้องให้แสดงบทบาทเชิงรุกในการจัดการองค์กรในแต่ละวัน ในขณะที่ก่อนหน้านี้ บทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาจถูกจำกัดอยู่เพียงแค่การเก็บและรวบรวมข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ แต่ในปัจจุบันที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้เข้าไปมีบทบาทกับหลายหน่วยงานมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีซึ่งต้องเข้าไปในทุกองค์ประกอบขององค์กรจะต้องมีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้น และตระหนักในเรื่องการเมืองและมีมุมมองแบบรอบโลก ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ รวมถึง 1.การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการโครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากรและการตัดสินใจ 2.ความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่งาน ที่จะจูงใจและพัฒนาบุคลากร 3.การมีภาวะผู้นำ และ 4.การพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ

ณัฐธิดา บุญราช (2559) ทักษะทั่วไปสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีประกอบไปด้วย ทักษะทั้ง 5 ประเภท คือ

1. ทักษะทางปัญญา (Intellectual skills) บุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพ ต้องบรรลุระดับสูงสุดของทักษะเหล่านี้ ณ ช่วงเวลาที่มีคุณสมบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ทักษะทางปัญญาช่วยให้นักบัญชีแก้ปัญหา ตัดสินใจและใช้ดุลยพินิจที่ดีแก่ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้ ทักษะเหล่านี้มักได้มาจากการศึกษาทั่วไปในภาพกว้าง ทักษะทางปัญญาที่จำเป็นประกอบไปด้วยทุกเรื่อง ดังนี้

- มีความสามารถที่จะกำหนด และเข้าใจสารสนเทศจากคน สิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- มีขีดความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์

- มีความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน

2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การทำงาน (Technical and functional skills) ประกอบด้วย ทักษะทั่วไป และทักษะเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งรวมถึง

- มีความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) และความชำนาญ

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

- การวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง (Decision modeling and risk analysis)

- การประเมินค่า
- การรายงาน
- ความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ

3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal skills) ซึ่งเกี่ยวข้องกับทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยการเรียนรู้และการปรับคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ซึ่งรวมถึง

- ความสามารถในการจัดการตนเอง
- มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถโน้มน้าวและเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัด และจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา

- ความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง
- พิจารณาปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ให้เข้ากับการตัดสินใจ

- ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

4. ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Interpersonal and communication) ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กร ได้ดีรับและส่งผลสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพส่วนประกอบของทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารประกอบด้วย

- การทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง

- สามารถทำงานเป็นกลุ่ม
- มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่ต่างวัฒนธรรมและความคิดเห็นต่างกันได้ เจริญ

ต่อรองหาหนทางแก้ปัญหาและกำหนดข้อตกลงร่วมกันในสถานการณ์ทางวิชาชีพ

- การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- สามารถนำเสนอ อภิปราย รายงานและการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและการพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

- ฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกัน

5. ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ(Organizational and business management skills) มีความสำคัญเพิ่มขึ้นต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีซึ่งจะมีการเรียกร้องให้เป็นผู้แสดงบทบาทในเชิงรุกในการจัดการองค์กรในแต่ละวัน ในขณะที่ก่อนหน้านี้บทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี อาจถูกจำกัดอยู่เพียงแค่การเก็บและรวบรวมข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานอื่นไปใช้แต่ในปัจจุบันผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้เข้าไปมีบทบาทกับหลายหน่วยงานมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้นและตระหนักในเรื่องการเมืองและมีมุมมองแบบรอบด้าน ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ รวมถึง

- การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากร และการตัดสินใจ

- ความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่งาน ที่จะจูงใจและพัฒนาบุคลากร

- การมีภาวะผู้นำ

- การพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ

วิไล พินโยภรณ์ และ คะเนิงนิจ นิรมิตเตียรพันธุ์ (2559) ที่กล่าวว่า นักบัญชีเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการจัดทำรายงานทางการเงิน เพื่อผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย สภาวิชาชีพบัญชี เป็นหน่วยงานกำกับดูแลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพบัญชี และยังเป็นสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ จึงต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร คือ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 1 เรื่อง ข้อกำหนดเพื่อเข้าสู่โปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี ต้องไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดการสมัครเข้าโปรแกรมการศึกษาระดับปริญญาของมหาวิทยาลัยหรือในระดับที่เท่ากัน ฉบับที่ 2 ได้กำหนดให้เนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1. ความรู้ทางการบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง 2.ความรู้ทางองค์กรและธุรกิจ และ 3.ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ บุคคลที่ต้องการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องประกอบด้วยทุกทักษะ เพื่อให้มั่นใจว่าบุคคลพร้อมที่จะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่เป็นสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศต้องมีทักษะด้านต่างๆ อย่างเหมาะสม ได้แก่ 1. ทักษะทางปัญญา 2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน 3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล 4. ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และ 5. ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 3 ประกอบด้วย 1) ทักษะทางปัญญา 2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน 3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และ 5) ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

ตารางแสดง คุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้ทำบัญชี

คุณสมบัติทั่วไป	คุณวุฒิการศึกษา	เงื่อนไข
- มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร	- ตามขนาดธุรกิจที่กำหนดแต่ ละกลุ่ม	- แจกจ่ายละเอียดตามแบบ ส.บช. 5 หรือ ส.บช.6
- มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ทำบัญชีได้	- ปริญญาตรีการบัญชีหรือเทียบเท่า ทำบัญชีได้ทุกธุรกิจ	ภายใน 60 วัน นับจาก - วันเริ่มทำบัญชี
- ไม่เคยต้องโทษจำคุกในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีหรือกฎหมายว่า ผู้สอบบัญชี หรือกฎหมายว่า ด้วยวิชาชีพบัญชี เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี	- ประกาศนียบัตรวิชาชีพบัญชี ชั้นสูง(การบัญชี) อนุปริญญา (บัญชี) สำหรับบริษัทจำกัด และห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่มี	- วันที่มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับผู้ทำบัญชี
	- ทุนไม่เกิน 5 ล้านบาท	- เข้าอบรมความรู้เกี่ยวกับ บัญชีตามที่กำหนด
	- รายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท	- ต้องรับทำบัญชีไม่เกิน 100 ราย ถ้าเกินจะต้องมีผู้ช่วยที่มี คุณวุฒิเพิ่มอีก 1 คน ทุก 100 รายที่เพิ่ม (เศษของ 100 ถ้า
	- สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท	เกิน 50 ให้เป็น 100) ตาม ประกาศกรมทะเบียนการค้า
	- สำหรับบุคคลธรรมดา เจ้าของกิจการจัดทำบัญชีเอง ไม่กำหนดคุณวุฒิการศึกษาแต่ ถ้าจ้างบุคคลอื่นจัดทำบัญชีให้	เรื่องกำหนดคุณสมบัติและ เงื่อนไขของการเป็นผู้ทำ บัญชี พ.ศ. 2543 ข้อ 7 (3)
	ผู้ทำ บัญชี ต้อง มี คุณ วุฒิ การศึกษาตามที่กำหนด	

ที่มา : ประเด็นที่ ประดับศิลป์ (2557)

2. มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ

มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 (2559) กล่าวว่า เป็นกำหนดเกณฑ์การนำเสนองบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป เพื่อให้มั่นใจว่างบการเงินดังกล่าวจะสามารถเปรียบเทียบได้กับงบการเงินในงวดก่อน ๆ ของหน่วยงานและงบการเงินของหน่วยงานอื่น มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ครอบคลุมถึงข้อกำหนดโดยรวมของการนำเสนองบการเงิน แนวปฏิบัติเกี่ยวกับโครงสร้างและข้อกำหนดขั้นต่ำสำหรับเนื้อหาที่ต้องแสดงในงบการเงินภายใต้หลักการบัญชีเกณฑ์คงค้าง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ไม่ได้ครอบคลุมถึงข้อกำหนดการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า และการเปิดเผยข้อมูลสำหรับรายการที่มีลักษณะเฉพาะและเหตุการณ์อื่น เนื่องจากข้อกำหนดดังกล่าวได้กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับอื่น

กรมบัญชีกลาง (2558) กล่าวว่า มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีส่วนประกอบดังต่อไปนี้ 1.การนำเสนองบการเงิน โดยถูกต้องตามที่ควร 2.การเปิดเผยนโยบายการบัญชี 3.การดำเนินงานต่อเนื่อง 4.ความสม่ำเสมอในการนำเสนอ 5.ความมีสาระสำคัญและการนำเสนอด้วยยอดรวม 6.การหักกลบ 7.ข้อมูลเปรียบเทียบ 8.ความถี่ในการรายงาน และ 9.ความทันต่อเวลา

โดยมีการนำเสนองบการเงินฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย 1.งบแสดงฐานะการเงิน 2.งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน 3.งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน 4.งบกระแสเงินสด และ 5.นโยบายบัญชีและหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ฉวีวรรณ จาดฤทธิ (2556) กล่าวว่า สภาวิชาชีพบัญชีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการกักดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่ 52/2553 เรื่องมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์ของพนักงาน และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 127 ตอนพิเศษ 143 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2553 มีผลบังคับใช้กับรอบบัญชีในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 โดยกิจการที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 อย่างเต็มรูปแบบคือ กิจการที่มีส่วนได้เสียต่อสาธารณะ

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดวิธีการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลของผลประโยชน์ของพนักงาน มาตรฐานกำหนดให้กิจการต้องรับรู้

1. หนี้สิน เมื่อพนักงานได้ให้บริการเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ของพนักงานที่บริษัทจะจ่ายในอนาคต และ

2. ค่าใช้จ่าย เมื่อกิจการได้รับผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เกิดจากการให้บริการของพนักงานเป็นการแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ของพนักงาน

ยกเว้นรายการผลประโยชน์พนักงานในรูปตราสารทุนของกิจการ ที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 2 เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ กรณีการจัดทำบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากรายงานของพนักงาน ให้ปฏิบัติตาม มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 26 เรื่องการบัญชีและการรายงาน โครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากรายงานแทน

มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ประกอบด้วย

1. หลักการและนโยบายการบัญชี

ตารางแสดงการปฏิรูประบบบัญชีภาครัฐ

ผลที่คาดหวัง	เครื่องมือ
1. ต้นทุนที่แท้จริงอันเกิดจากการใช้ทรัพยากร ในการดำเนินการ	1. เกณฑ์คงค้าง ต้นทุนผลผลิต
2. ฐานะการเงินที่ถูกต้องครบถ้วน	2. รายงานการเงิน
3. ความเป็นสากล และ โปร่งใสของข้อมูลทางบัญชี	3. มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ
4. การตัดสินใจของผู้บริหารด้วยการใช้ข้อมูลทางบัญชีที่มีคุณภาพมากขึ้น ทั้งในระดับหน่วยงานและระดับรัฐบาล	4. รายงานการเงิน และรายงานอื่นที่ใช้ข้อมูลทางบัญชี

ที่มา: กรมบัญชีกลาง (2560)

1. แนวคิดในการกำหนดหลักการบัญชีภาครัฐ

1.1. หลักการควบคุม

- หน่วยงานภาครัฐควบคุมทรัพยากร กำหนดให้หน่วยงานที่เสนอรายงานเป็นหน่วยที่มีอำนาจควบคุมทรัพยากร (ระดับกรม)

- รัฐบาลควบคุมหน่วยงานภาครัฐ กำหนดให้หน่วยงานที่เสนอรายงานซึ่งอยู่ในขอบเขตของการจัดทำงบการเงินรวมของแผ่นดิน (รัฐบาล)

1.2 การบันทึกบัญชีตามความรับผิดชอบ

- รายการที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ ไม่จำกัดเฉพาะการเป็นเจ้าของ/ผู้รับประโยชน์ เช่น เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจ

1.3 เน้นผลผลิตมากกว่าประเภทเงิน

- บันทึกเงินในงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณที่นำไปใช้สร้างผลผลิตตามรายการที่เกิดขึ้นในลักษณะเดียวกัน

2. หลักการและนโยบายบัญชีทั่วไปและนโยบายบัญชีสำหรับองค์ประกอบของงบการเงินที่สำคัญบางรายการ

ขอบเขตการถือปฏิบัติ

- ส่วนราชการระดับกรม
- หน่วยงานภาครัฐลักษณะพิเศษ
- หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ
- องค์กรมหาชน
- หน่วยงานอิสระที่ตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะ
- กองทุนเงินนอกงบประมาณ

หลักการและนโยบายบัญชีทั่วไป

- หน่วยงานที่เสนอรายงาน
- งบการเงิน
- ลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน เช่น ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ การเปรียบเทียบกันได้

- หลักการบัญชี
- รอบระยะเวลาบัญชี
- การดำเนินงานต่อเนื่อง
- การโอนสินทรัพย์และหนี้สิน
- รายการพิเศษ
- รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

3. นโยบายบัญชีสำหรับองค์ประกอบของงบการเงินที่สำคัญบางรายการ

- วัสดุคงคลัง

ตามหลักการฯ

- ลักษณะ เป็นสินทรัพย์ที่ใช้หมดเปลืองไปในการดำเนินงานปกติ มูลค่าไม่สูงปกติไม่คงทนถาวร

- การรับรู้ รับรู้เมื่อหน่วยงานตรวจรับของแล้ว และปรับปรุงรายการ ณ วันสิ้นปีจากการตรวจนับยอดคงเหลือ

- การแสดงรายการ แสดงรายการภายใต้หัวข้อสินค้าและวัสดุคงเหลือ ในกลุ่มสินทรัพย์หมุนเวียน

- ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ตามหลักการฯ

- ลักษณะ เป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพลงทนถาวร ให้ประโยชน์แก่หน่วยงานในระยะยาวเกินกว่า 1 ปี มูลค่าต่อรายการตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป

- การรับรู้ รับรู้เมื่อหน่วยงานตรวจรับของแล้ว (จากการซื้อและจ้างก่อสร้าง)

- การแสดงรายการ แสดงรายการภายใต้หัวข้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในกลุ่มสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยแสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีในงบการเงิน และเปิดเผยรายละเอียดราคาทุน และค่าเสื่อมราคาสะสมในหมายเหตุ ประกอบงบการเงิน

*รายจ่ายภายหลังการได้มาซึ่งสินทรัพย์ จะต้องเป็นรายจ่ายที่ทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เช่น การปรับปรุงสภาพอาคารให้อายุการใช้งานนานขึ้นและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น การยกระดับคุณภาพชิ้นส่วนสินทรัพย์ที่ส่งผลให้ผลผลิตมีคุณภาพดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ตามหลักการฯ

- ลักษณะ เป็นสินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงินซึ่งระบุแยกได้แต่ไม่มีรูปร่างให้ประโยชน์แก่หน่วยงานระยะยาวเกินกว่า 1 ปี เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์

- การรับรู้ เมื่อหน่วยงานตรวจรับของแล้ว (กรณีตรวจรับงานเป็นงวดๆ บันทึกเป็นสินทรัพย์ระหว่างพัฒนา ใ้เงินพัฒนาเสร็จเรียบร้อยจึงโอนออกเป็นสินทรัพย์ประเภทนั้น)

- การแสดงรายการ ภายใต้หัวข้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ในกลุ่มสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยแสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีในงบการเงิน และเปิดเผยรายละเอียดราคาทุน และค่าตัดจำหน่ายสะสมในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- รายได้จากเงินงบประมาณ

ตามหลักการฯ

- ลักษณะ เป็นเงินงบประมาณที่หน่วยงานเบิกจากคลัง

- การรับรู้ เมื่อหน่วยงานได้รับเงิน/เมื่อได้รับหลักฐานแจ้งการจ่ายเงินให้กับผู้มีสิทธิแล้ว

- การแสดงรายการ แสดงด้วยยอดสุทธิจากงบประมาณเบิกเกินส่งคืนภายใต้หัวข้อรายได้จากการดำเนินงาน ในงบรายได้และค่าใช้จ่ายและเปิดเผยรายละเอียดประเภทของเงินงบประมาณที่เบิกจากคลังก่อนหักยอดเบิกเกินส่งคืน รวมทั้งแสดงยอดงบประมาณเบิกเกินส่งคืนเป็นรายการหักในหมายเหตุ

- ระบบ GFMIS

- วันที่กรรายได้จากเงินงบประมาณเมื่อหน่วยงานตั้งเบิกเข้าสู่ระบบแล้วกรณีหน่วยงานเลือกวิธีจ่ายเงินเข้าบัญชีเงินฝากฯ หน่วยงาน

เดบิต ค้างรับกรมบัญชีกลาง

เครดิต T/R – รายได้ งบประมาณ.จากรัฐบาล(ตามแหล่ง งบประมาณ.)

- วันที่กรรายได้จากเงินงบประมาณเมื่อกรมบัญชีกลางอนุมัติส่งจ่ายเงินเข้าบัญชีผู้ขายแล้ว กรณีหน่วยงานเลือกวิธีจ่ายเงินตรงเข้าบัญชีผู้ขาย

เดบิต เจ้าหนี้

เครดิต T/R – รายได้ งบประมาณ.จากรัฐบาล(ตามแหล่ง งบประมาณ.)

- รายได้แผ่นดิน

ตามหลักการฯ

- ลักษณะ เป็นเงินที่หน่วยงานได้รับและจะต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

- การรับรู้ เมื่อเกิดรายได้

- การแสดงรายการ แสดงรายได้แผ่นดินจัดเก็บตามมูลค่าขั้นต้น (gross basis) ก่อนหักรายการใดๆ และแสดงรายละเอียดรายการหักต่างๆ ตามลำดับ ได้แก่ การถอนคืนรายได้ การจัดสรรรายได้ (ยกเว้นตามระเบียบ) การนำส่งคลัง การปรับปรุงรายได้รอนำส่งคลังไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- กำไร/ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์

ตามหลักการฯ

- ลักษณะ เป็นผลต่างระหว่างเงินที่หน่วยงานได้รับจากการขายสินทรัพย์ถาวรที่เลิกใช้และมูลค่าสุทธิตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ณ วันที่ขาย

- การรับรู้ รับรู้เมื่อส่งมอบสินทรัพย์ให้กับผู้ซื้อแล้ว

- การแสดงรายการ

- หากหน่วยงานเก็บเงินจากการขายไว้ใช้ได้ จะแสดงกำไร/ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไว้ในหัวข้อรายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน

- หากหน่วยงานต้องนำส่งเงินจากการขายเข้าคลัง จะแสดงเงินที่ได้รับจากการขายเป็นรายได้แผ่นดินในหมายเหตุประกอบงบการเงิน และแสดงเฉพาะมูลค่าสุทธิตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ขาย (ค่าจำหน่าย) ไว้ในหัวข้อรายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน

ในระบบ GFMIS

- รับรู้เมื่อส่งมอบสินทรัพย์ให้กับผู้ซื้อแล้ว

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร

เครดิต รายได้จากการจำหน่ายสินทรัพย์

- จำหน่ายสินทรัพย์ออกจากระบบฯ

เดบิต ค่าจำหน่ายสินทรัพย์

ค่าเสื่อมราคาสะสม

เครดิต สินทรัพย์

4. มาตรฐานรายงานการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย (Thai financial reporting standard :TFRS) เริ่มมาจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International financial reporting standard : IFRS) ซึ่ง IFRS เป็นมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศที่ออกมาใหม่และเป็นที่ยอมรับทั่วโลก ออกมาเพื่อทดแทนหลักการบัญชีที่ยอมรับโดยทั่วไป (Generally accepted accounting principles หรือ GAAP) ซึ่งเป็นหลักการบัญชีที่ยอมรับทั่วโลกมาเป็นเวลานาน และใช้เป็นหลักการที่สร้างมาตรฐานทางการบัญชีเพื่อเป็นหลักประกันว่าการปฏิบัติทางการบัญชีจะเป็นหลักการที่สร้างความเที่ยงตรงของการทำบัญชีของบริษัทต่างๆ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งเป็นหลักการที่นักบัญชีของไทยทั้งหมดก็ใช้เป็นมาตรฐานการปฏิบัติมาช้านานเช่นกัน TFRS ถือว่าเป็นภาษาทางธุรกิจและแนวทางการดำเนินธุรกิจที่ช่วยสื่อสารและรวบรวมธุรกรรมที่เกิดขึ้นประจำวันออกมาเป็นรูปแบบงบการเงินที่อ่านและเข้าใจง่ายแก่นักลงทุน ตลอดจนผู้ใช้รายงานทางการเงินกลุ่มอื่นๆ เช่น สถาบันการเงิน ที่ปรึกษาทางการเงิน กรมสรรพากร เป็นต้น

ในปัจจุบันคำว่า “มาตรฐานรายงานทางการเงิน” (TFRS) เป็นคำที่เรียกกันอย่างแพร่หลายในวงการวิชาชีพบัญชี รวมถึงบริษัทจดทะเบียนและไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งหลายท่านคงมีคำถามในใจว่า TFRS คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร จัดทำโดยใคร และจัดทำอย่างไร การกำหนดพันธกิจอย่างชัดเจนในการพัฒนามาตรฐานสำหรับการประกอบวิชาชีพบัญชีผู้ระดับสากลจึงได้มีการปรับปรุงและเผยแพร่กระบวนการจัดทำมาตรฐานรายงานทาง

การเงิน (Due process) เพื่อสื่อสารให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ทุกภาคส่วนสามารถเข้าใจ และนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน (“มาตรฐานฯ”) ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และช่วยให้เกิดความโปร่งใสและรับฟังความคิดเห็นอย่างทั่วถึง (กรมบัญชีกลาง, 2560)

โดยมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ระหว่างประเทศฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน พ.ศ. 2549 (IPSAS 1 : PRESENTATION OF FINANCIAL STATEMENTS (December 2006)) ซึ่งเป็นการจัดทำของคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐระหว่างประเทศ และมีการปรับปรุง ในพ.ศ. 2553 (Improvements to IPSASs – 2010) (กรมบัญชีกลาง, 2560)

วัตถุประสงค์

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้กำหนดเกณฑ์การนำเสนองบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ทัวไปเพื่อให้มั่นใจว่างบการเงินดังกล่าวจะสามารถเปรียบเทียบกับงบการเงินในงวดก่อนๆ ของ หน่วยงานและงบการเงินของหน่วยงานอื่น มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ครอบคลุมถึงข้อกำหนด โดยรวมของการนำเสนองบการเงิน แนวปฏิบัติเกี่ยวกับโครงสร้าง และข้อกำหนดขั้นต่ำสำหรับเนื้อหา ที่ต้องแสดงในงบการเงินภายใต้หลักการบัญชีเกณฑ์คงค้าง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ไม่ได้ ครอบคลุมถึงข้อกำหนดการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า และการเปิดเผยข้อมูลสำหรับรายการที่มี ลักษณะเฉพาะและเหตุการณ์อื่น เนื่องจากข้อกำหนดดังกล่าว ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐฉบับอื่น

ขอบเขต

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับการจัดทำและนำเสนอ งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อ วัตถุประสงค์ทัวไป ตามหลักการบัญชีเกณฑ์คงค้างภายใต้มาตรฐานการ บัญชีภาครัฐ

- งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทัวไปคือ งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ งบการเงินซึ่งไม่อยู่ในฐานะที่จะเรียกร้องให้หน่วยงานจัดทำรายงานที่มีการตัดแปลงตามความต้องการ ข้อมูลที่เฉพาะเจาะจง ผู้ใช้งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ทัวไป ได้แก่ ประชาชนผู้เสียภาษี สมาชิกรัฐสภา เจ้าหน้าที่คู่ค้าและคู่สัญญา สื่อมวลชน และบุคลากร ของหน่วยงาน งบการเงินที่จัดทำขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ทัวไปรวมถึงงบการเงินที่นำเสนอแยกต่างหาก หรือนำเสนอรวมอยู่ในเอกสารอื่นๆ ที่รายงาน ต่อสาธารณะ เช่น รายงานประจำปี ทั้งนี้ มาตรฐานฉบับนี้ไม่ได้ใช้สำหรับข้อมูลทางการเงินระหว่างกาล ฉบับย่อ

- มาตรฐานฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินของทุกหน่วยงาน โดยเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอ งบการเงินรวมหรืองบการเงินเฉพาะของส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐลักษณะพิเศษ (“หน่วยงาน”) ตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 6 เรื่อง งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะหน่วยงาน (เมื่อมีการประกาศใช้)

คำนิยาม

เกณฑ์คงค้าง หมายถึง หลักเกณฑ์ทางบัญชีที่ใช้รับรู้รายการและเหตุการณ์เมื่อเกิดขึ้น มิใช่ รับรู้เมื่อมีการรับหรือจ่ายเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด ซึ่งทำให้รายการและเหตุการณ์ต่างๆ ได้รับการบันทึกบัญชีและแสดงใน งบการเงินภายในงวดที่เกี่ยวข้องกับการเกิดรายการและเหตุการณ์นั้น รายการที่รับรู้ภายใต้หลักการบัญชีเกณฑ์คงค้าง ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน รายได้และค่าใช้จ่าย

สินทรัพย์ หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของหน่วยงานซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีต และคาดว่าจะทำให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ในอนาคต หรือศักยภาพในการให้บริการเพิ่มขึ้นแก่หน่วยงาน มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 6/31

หน่วยงานทาง เศรษฐกิจ หมายถึง กลุ่มของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานควบคุม หนึ่งหน่วยงานและหน่วยงานที่ถูกควบคุมหนึ่งหน่วยงานหรือมากกว่า

ค่าใช้จ่าย หมายถึง ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการที่ลดลง ในงวดการรายงาน โดยอยู่ในรูปของกระแสไหลออก หรือการใช้ไป ซึ่งสินทรัพย์ต่างๆ หรือการก่อหนี้สินต่างๆ ที่ส่งผลต่อการลดลงในส่วนของ สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ทั้งนี้ไม่รวมรายการที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรร ให้แก่ผู้เป็นเจ้าของทั้งหลาย

การไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติ หมายถึง การที่หน่วยงานไม่สามารถนำไปถือปฏิบัติแม้ว่าหน่วยงานได้ใช้ ความพยายามอย่างสมเหตุสมผล

หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของหน่วยงานซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีต โดยที่การปลดเปลื้องภาระนั้นคาดว่าจะส่งผลต่อการสูญเสีย ทรัพยากรของหน่วยงานที่อยู่ในรูปของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ

ความมีสาระสำคัญ หมายถึง ข้อมูลใดจะถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อหากไม่มีข้อมูลนั้นหรือแสดงข้อมูล ที่ผิดพลาดจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ หรือการประเมินของผู้ใช้ งบการเงิน ความมีสาระสำคัญขึ้นอยู่กับลักษณะหรือขนาดของรายการ หรือความผิดพลาดโดยพิจารณาถึงสถานการณ์เฉพาะนั้น

สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน หมายถึง มูลค่าส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของหน่วยงานหลังจากหักหนี้สิน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน หมายถึง ข้อมูลที่แสดงเพิ่มเติมจากข้อมูลที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน และงบกระแสเงินสด หมายเหตุประกอบ งบการเงินเป็นการอธิบาย หรือการแยกแยะของรายการที่นำเสนอใน งบการเงินดังกล่าวและข้อมูลเกี่ยวกับรายการที่มีคุณสมบัติไม่เพียงพอที่จะรับรู้ในงบการเงินที่นำเสนอ

รายได้ หมายถึง กระแสไหลเข้าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการ ในระหว่างงวดการรายงานซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน แต่ไม่รวมถึงการเพิ่มขึ้นที่เกี่ยวข้องกับส่วนสมทบจากผู้เป็นเจ้าของ

ส่วนราชการ หมายถึง กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากรม

หน่วยงานภาครัฐลักษณะพิเศษ หมายถึง หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน หน่วยงานอิสระอื่นของรัฐ ที่จัดตั้งโดยกฎหมายเฉพาะมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และทุนหมุนเวียน มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 7/31 คำศัพท์ที่นิยามในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับอื่นและนำมาใช้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ มีความหมายเดียวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับดังกล่าวนั้น และคำศัพท์ทั้งหมดรวบรวมไว้อยู่ในชุด คำศัพท์บัญชีภาครัฐ (เมื่อมีการประกาศใช้)

หน่วยงานทางเศรษฐกิจ

- คำว่า “หน่วยงานทางเศรษฐกิจ” ที่ใช้ในมาตรฐานฉบับนี้กำหนดขึ้น เพื่อจุดประสงค์ในการรายงานทางการเงิน โดยหมายถึงกลุ่มของหน่วยงานที่ประกอบด้วยหน่วยงานที่ควบคุมและหน่วยงานใด ก็ตามที่ถูกรวม

- คำอื่นๆ ที่อาจนำมาใช้ในบางครั้งเพื่อกล่าวถึงหน่วยงานทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย “หน่วยงานบริหาร” “หน่วยงานทางการเงิน” และ “หน่วยงานรวม”

ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ

- สินทรัพย์เป็นเครื่องมือของหน่วยงานต่างๆ ในการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตน สินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อการส่งมอบสินค้าและบริการต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน แต่ไม่ได้ก่อให้เกิดกระแสเงินสดสุทธิรับเข้าหน่วยงานโดยตรงเรียกว่าเป็นสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิด “ศักยภาพในการให้บริการ” ส่วนสินทรัพย์ที่ใช้ในการก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับเข้าสุทธิเรียกว่าเป็นสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิด “ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต” เพื่อรวมวัตถุประสงค์ต่างๆ ในการใช้สินทรัพย์เข้าไว้ด้วยกัน มาตรฐานฉบับนี้ได้ใช้คำว่า “ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ” ในการ อธิบายคุณสมบัติที่สำคัญของสินทรัพย์

ความมีสาระสำคัญ

- ข้อมูลจะถือว่ามีสาระสำคัญหากการไม่แสดงข้อมูล หรือการแสดงผลข้อมูลผิดพลาด มีผลกระทบต่อ การตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน และการประเมินความมีสาระสำคัญของข้อมูลต้องอาศัย การพิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้ใช้งบการเงินด้วย โดยมีข้อสมมติฐานว่าผู้ใช้งบการเงินจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจทางบัญชีและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของหน่วยงาน และมีความเต็มใจที่จะศึกษาข้อมูล อย่างเต็มความสามารถ ดังนั้น การประเมินความมีสาระสำคัญต้องพิจารณาถึงผลกระทบที่มีต่อการตัดสินใจและประเมินผลของผู้ใช้งบการเงิน

สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

- สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ที่ใช้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้หมายถึงมูลค่าคงเหลือในงบแสดงฐานะการเงิน (สินทรัพย์หักหนี้สิน) สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน อาจเป็นได้ทั้งยอดบวกหรือลบ

จุดมุ่งหมายของงบการเงิน

- งบการเงิน คือบที่นำเสนอฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานอย่างมีแบบแผน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของ หน่วยงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและประเมินผลเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร หรือกล่าว โดยเฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น วัตถุประสงค์ของการรายงานทางการเงินโดยทั่วไปในภาครัฐควรมุ่งที่การให้ ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และเพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะของหน่วยงาน เกี่ยวกับทรัพยากรที่รับผิดชอบ โดย มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 8/31

1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มา การจัดสรร และการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรทางการเงิน
2. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการที่หน่วยงานจัดหาเงินมาสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ และบรรลุความต้องการ ใช้เงินสดของหน่วยงาน
3. ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการประเมินความสามารถของหน่วยงานในการจัดการทางการเงิน สำหรับดำเนินกิจกรรมต่างๆ และชำระหนี้สิน ตลอดจนข้อผูกพันต่างๆ
4. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการเงินของหน่วยงานและการเปลี่ยนแปลงของสถานะการเงิน และ
5. ให้ข้อมูลรวมที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานในแง่ต้นทุน การบริการ ประสิทธิภาพ และผลสำเร็จ

- งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปอาจจะนำไปใช้ในการพยากรณ์ โดยให้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ต่อการพยากรณ์ระดับของทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของ หน่วยงานอย่างต่อเนื่อง ทรัพยากรที่อาจจะเกิดจากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ความเสี่ยง และ ความไม่แน่นอน ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้การรายงานทางการเงินอาจให้ข้อมูลต่อผู้ใช้ทุกข้อดังนี้

1. ระบุว่าทรัพยากรมีการได้มาและใช้ไปอย่างสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับตามกฎหมายหรือไม่

2. ระบุว่าทรัพยากรมีการได้มาและใช้ไปสอดคล้องกับกฎหมาย และ เงื่อนไขของสัญญา รวมถึง ข้อจำกัดทางการเงินที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดขึ้นหรือไม่

- เพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว งบการเงินต้องให้ข้อมูลทุกข้อดังต่อไปนี้เกี่ยวกับหน่วยงาน

1. สินทรัพย์
2. หนี้สิน
3. สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
4. รายได้
5. ค่าใช้จ่าย
6. การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
7. กระแสเงินสด

- ในขณะที่ข้อมูลที่ปรากฏในงบการเงินอาจเป็นประโยชน์สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ตามย่อหน้า 11 แต่อาจ เป็นไปไม่ได้ที่จะสนองตอบวัตถุประสงค์ทุกข้อโดยเฉพาะ อย่างยิ่งในกรณีที่หน่วยงานนั้นไม่ได้มีวัตถุประสงค์ หลักเพื่อแสวงหากำไรซึ่งผู้บริหารมักจะ ต้อง รับผิดชอบต่อผลสำเร็จในการให้บริการ และการทำให้บรรลุ วัตถุประสงค์ทางการเงิน ข้อมูล สันนิษฐานต่างๆรวมถึงข้อมูลอื่นที่ไม่ใช่งบการเงิน อาจต้องมีการรายงาน ควบคู่ไปกับงบการเงิน เพื่อแสดงภาพกิจกรรมของหน่วยงานที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นในงวดการรายงานนั้นๆ

ความรับผิดชอบต่องบการเงิน

- ความรับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของหน่วยงานอาจมี การกำหนดที่แตกต่างกันไป ในแต่ละหน่วยงานตามโครงสร้างของหน่วยงานนั้นๆ ตัวอย่างเช่น โดยทั่วไปผู้รับผิดชอบต่อ งบการเงิน แบ่งเป็น ผู้รับผิดชอบในการจัดทำงบการเงินของหน่วยงาน คือ ผู้อำนวยการกองคลัง และ ผู้อนุมัติและนำเสนองบการเงิน คือ หัวหน้าหน่วยงาน เป็นต้น มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 9/31

องค์ประกอบของงบการเงิน

- งบการเงินฉบับสมบูรณ์ประกอบด้วยรายการทุกข้อ ดังต่อไปนี้

1. งบแสดงฐานะการเงิน
2. งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
3. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
4. งบกระแสเงินสด
5. รายงานเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจัดสรรและจำนวนเงินที่

ใช้จริง ซึ่งอาจจะ แสดงเป็นรายงานแยกต่างหากหรือแสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

6. หมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งประกอบด้วยสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และข้อมูล ที่ให้คำอธิบายอื่น

- งบการเงินให้ข้อมูลผู้ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรและภาระผูกพันของหน่วยงาน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน และกระแสไหลเข้าและออกของทรัพยากรในช่วงเวลาที่รายงาน ข้อมูลเหล่านี้เป็นประโยชน์ สำหรับผู้ใช้ในการประเมินความสามารถของหน่วยงานในการจัดทำ ผลผลิตอย่างต่อเนื่อง ณ ระดับที่ กำหนด และระดับของทรัพยากรที่อาจจำเป็นต้องจัดหาให้ หน่วยงานในอนาคตเพื่อให้สามารถ ให้บริการได้ตามภาระหน้าที่ของหน่วยงาน

- หน่วยงานมักจะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณรายจ่าย ซึ่งจะมีผลใช้บังคับเมื่อมีการออกกฎหมาย งบประมาณให้อำนาจอนุมัติการใช้จ่ายการจัดทำงบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ ทั่วไปของหน่วยงานอาจให้ ข้อมูลเกี่ยวกับการได้มาและการใช้ไปของทรัพยากรว่าสอดคล้องกับ งบประมาณที่ได้รับตามกฎหมาย หรือไม่ หน่วยงานที่ให้ข้อมูลงบประมาณที่ได้รับจัดสรรต่อ สาธารณะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ ฉบับที่ 24 เรื่อง การนำเสนอข้อมูลงบประมาณ ในงบการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้)

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้สนับสนุนให้หน่วยงานนำเสนอข้อมูล เพิ่มเติมเพื่อช่วยผู้ใช้ในการ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานและการกำกับดูแลสินทรัพย์ ตลอดจนการตัดสินใจและ ประเมินผลเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร ตัวอย่างเช่น รายละเอียด เกี่ยวกับผลผลิตของหน่วยงาน และผลลัพธ์ในรูปแบบของตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน งบแสดงผล การให้บริการ การสอบทาน โครงการ และรายงานอื่นๆ โดยผู้บริหาร เกี่ยวกับผลสำเร็จของ หน่วยงานในงวดการรายงานนั้น

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้สนับสนุนให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูล เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือกฎข้อบังคับที่หน่วยงานภายนอกกำหนดขึ้น ในกรณี ที่ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม กฎระเบียบนี้ในงบการเงิน หน่วยงานควรจะแสดง

เอกสารอ้างอิงที่มีข้อมูลดังกล่าวไว้ในหมายเหตุ ประกอบงบการเงิน การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบอาจเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับ วัตถุประสงค์ในการแสดงความรับผิดชอบต่อสาธารณะ และอาจกระทบต่อการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานและทิศทางการดำเนินงานในอนาคต ทั้งยังอาจส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจ เกี่ยวกับทรัพยากรที่จะถูกจัดสรรให้หน่วยงานในอนาคต มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 10/31

ข้อพิจารณาโดยทั่วไป

การนำเสนองบการเงิน โดยถูกต้องตามที่ควรและเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

- งบการเงินต้องแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานทางการเงิน และกระแสเงินสดของหน่วยงาน โดยถูกต้องตามที่ควร การแสดงข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรคือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของ ผลกระทบของรายการ เหตุการณ์อื่นๆ และเงื่อนไขต่างๆ ตามคำนิยามและเกณฑ์การรับรู้รายการ สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่าย ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ การนำเสนอ งบการเงินซึ่งได้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและมีการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมให้เหมาะสม แก่กรณีถือว่างบการเงินนั้นนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควร

- งบการเงินที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ต้องเปิดเผยถึงการถือปฏิบัติตามมาตรฐาน ดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินอย่างชัดเจน โดยไม่มีเงื่อนไข หน่วยงานจะต้องไม่อธิบายว่า งบการเงินได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐถ้างบการเงินดังกล่าวไม่ได้จัดทำขึ้นตาม ข้อกำหนดทั้งหมดในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

- ในสถานการณ์เกือบทั้งหมด งบการเงินจะแสดงข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรก็ต่อเมื่องบการเงินนั้น ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและหน่วยงานยังต้องถือปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. เลือกและนำนโยบายการบัญชีไปถือปฏิบัติตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด (เมื่อมี การประกาศใช้) ซึ่งได้กำหนดลำดับชั้นของแนวทางปฏิบัติที่บังคับใช้ในการพิจารณาเลือกใช้ นโยบายการบัญชีของผู้บริหารในกรณีที่ไม่มีมาตรฐานการบัญชีภาครัฐกำหนดไว้เป็นการ เฉพาะสำหรับรายการนั้นๆ

2. นำเสนอข้อมูลตลอดจนนโยบายการบัญชีในลักษณะที่มีความเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ เชื่อถือได้เปรียบเทียบกันได้และเข้าใจได้

3. เปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีที่มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดเฉพาะของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจถึงผลกระทบของรายการเหตุการณ์และเงื่อนไขอื่น ที่มีผลต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงาน

- การเปิดเผยนโยบายการบัญชีการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือการจัดทำ คำอธิบายเกี่ยวกับนโยบายการบัญชีที่ไม่เหมาะสมที่หน่วยงานใช้ไม่ทำให้นโยบายการบัญชีนั้น เหมาะสมขึ้นได้

การดำเนินงานต่อเนื่อง

- ผู้รับผิดชอบต่องบการเงินต้องประเมินความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของหน่วยงาน งบการเงินต้องจัดทำขึ้นตามหลักการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่มีข้อกำหนดในกฎหมายหรือเป็น นโยบายรัฐบาลที่จะเลิกหน่วยงาน หรือหยุดดำเนินงาน เมื่อผู้รับผิดชอบต่องบการเงินได้ทำการ ประเมินความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง หากพบว่ามีแนวโน้มอ่อนที่มีสาระสำคัญ เกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือสภาพการณ์ใดที่อาจทำให้เกิดความสงสัยอย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับ ความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของหน่วยงาน หน่วยงานต้องเปิดเผยให้ทราบถึงความ ไม่แน่นอนเหล่านั้น ในกรณีที่งบการเงินมิได้จัดทำขึ้นตามหลักการดำเนินงานต่อเนื่อง หน่วยงาน มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 11/31 จะต้องเปิดเผยถึงข้อเท็จจริงนี้พร้อมทั้งเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดท่างบการเงินนั้น และเหตุผลที่หน่วยงาน ไม่อาจดำเนินงานอย่างต่อเนื่องได้

- โดยปกติแล้วงบการเงินจะถูกจัดทำขึ้นภายใต้ข้อสมมติฐานที่หน่วยงานมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และจะดำเนินงานต่อไปในอนาคตตามข้อผูกพันทางกฎหมายที่คาดการณ์ได้ในการประเมินว่า สมมติฐานการดำเนินงานต่อเนื่องนั้นเหมาะสมหรือไม่ผู้ที่รับผิดชอบต่องบการเงินควรพิจารณาข้อมูล ที่มีทั้งหมดเกี่ยวกับอนาคตที่คาดการณ์ได้ซึ่งไม่ควรต่ำกว่า (แต่ไม่จำกัดอยู่เพียง) 12 เดือน นับจาก วันที่งบการเงินได้รับการอนุมัติ

- การพิจารณาขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในแต่ละกรณีการประเมินข้อสมมติฐานของการดำเนินงานต่อเนื่อง ไม่ถือการทดสอบสภาพคล่องทางการเงินเป็นหลักเช่นเดียวกับในกรณีของหน่วยงานเอกชน ทั้งนี้ อาจมีสถานการณ์บางอย่างที่ผลการทดสอบด้านสภาพคล่องทางการเงินไม่ดี แต่ปัจจัยอื่นๆ ยังชี้ว่า หน่วยงานมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตัวอย่างเช่น การประเมินงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นรอบ ระยะเวลารายงานชี้ว่าข้อสมมติฐานการดำเนินงานต่อเนื่องอาจไม่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม อาจมี ข้อกำหนดหรือข้อตกลงในการสนับสนุนทางการเงินในปีถัดไป หรือแผนการจัดการทางการเงินอื่นๆ ที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่าหน่วยงานจะมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

- การพิจารณาว่าข้อสมมติฐานการดำเนินงานต่อเนื่องนั้นเหมาะสมหรือไม่ มักจะใช้กับระดับหน่วยงาน มากกว่าใช้กับระดับรัฐบาลโดยรวม สำหรับระดับหน่วยงานนั้น การประเมินว่าหลักการดำเนินงาน ต่อเนื่องเหมาะสมหรือไม่ ผู้รับผิดชอบต้องบการเงินอาจจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ผลการดำเนินงานทั้งในปัจจุบันและที่คาดหวังในอนาคต การปรับโครงสร้างของแต่ละหน่วยงาน ยอดประมาณการรายได้หรือความเป็นไปได้ที่จะได้รับเงินทุนสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง และ ศักยภาพของแหล่งเงินทุนสนับสนุนทดแทน ก่อนที่จะทำการสรุปว่าข้อสมมติฐานการดำเนินงาน ต่อเนื่องนั้นเหมาะสม

ความสม่ำเสมอในการนำเสนอ

- หน่วยงานต้องนำเสนอและจัดประเภทรายการ ในงบการเงิน ในลักษณะเดียวกันในทุกงวดยกเว้น กรณีใด กรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

1. ภายหลังการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงานหรือ การทบทวนงบการเงินแล้วเป็นที่ชัดเจนว่าการนำเสนอและการจัดประเภทรายการ ใน งบการเงินแบบใหม่จะทำให้การนำเสนอของงบการเงินมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงเกณฑ์ การเลือกใช้และการปฏิบัติตาม นโยบายการบัญชีที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางการบัญชีและ ข้อผิดพลาด (เมื่อมีการประกาศใช้)

2. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอของ งบการเงิน

- การรับโอน ตัดโอน หรือยุบเลิกหน่วยงานที่มีนัยสำคัญ หรือการทบทวนการ นำเสนอของงบการเงินของ หน่วยงาน อาจชี้ให้เห็นว่างบการเงินนั้นจำเป็นต้องแสดงรายการแตกต่าง ไปจากเดิม

- หน่วยงานจะเปลี่ยนแปลงการนำเสนอของงบการเงินได้ก็ต่อเมื่อการนำเสนอที่ เปลี่ยนไปนั้นให้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ และมีความเกี่ยวข้องมากขึ้นกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน และคาดว่าจะใช้การนำเสนอในรูปแบบใหม่ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 12/31 นั้น ต่อไปเพื่อให้งบการเงินสามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอของ งบการเงิน หน่วยงานต้องจัดประเภทข้อมูลที่นำมาเปรียบเทียบใหม่ตามย่อหน้าที่ 42 และ 43 ความมี สาระสำคัญและการนำเสนอด้วยยอดรวม

- รายการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันแต่ละประเภทที่มีสาระสำคัญต้องแยกแสดง ในงบการเงิน รายการที่มี ลักษณะหรือหน้าที่ไม่คล้ายคลึงกันแต่ละรายการต้องแยกแสดงในงบ การเงินเว้นแต่รายการเหล่านั้น ไม่มีสาระสำคัญ

- งบการเงินเป็นผลของการประมวลรายการทางบัญชีหรือเหตุการณ์อื่นจำนวนมากที่ได้รวมเป็น ประเภทตามลักษณะหรือหน้าที่ของรายการนั้นๆ ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการรวบรวมและ จัดประเภทรายการทางบัญชีคือ การนำเสนอข้อมูลที่ได้สรุปและจัดประเภทแล้วซึ่งปรากฏอยู่ในแต่ละ รายการในงบการเงิน รายการแต่ละรายการที่ไม่มีสาระสำคัญให้นำไปรวมกับรายการอื่นเพื่อนำเสนอ ในงบการเงินหรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน อย่างไรก็ตาม รายการที่ไม่มีสาระสำคัญพอที่จะ แยกแสดงต่างหากในงบการเงิน อาจมีสาระสำคัญเพียงพอที่จะแยกแสดงต่างหากในหมายเหตุประกอบ งบการเงิน

- หน่วยงานไม่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลเฉพาะเจาะจงตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ หากข้อมูลนั้นไม่มีสาระสำคัญ

การหักกลบ

- หน่วยงานต้องไม่นำสินทรัพย์และหนี้สิน หรือรายได้และค่าใช้จ่าย มาหักกลบกัน นอกจากมาตรฐาน การบัญชีภาครัฐมีข้อกำหนดหรืออนุญาตให้หักกลบได้

- หน่วยงานต้องแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน และรายได้และค่าใช้จ่าย แยกจากกัน การหักกลบรายการ ในงบแสดงฐานะการเงินหรืองบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน จะทำให้ความสามารถของผู้ใช้ งบการเงินในการเข้าใจรายการ และความสามารถในการประมาณการ กระแสเงินสดในอนาคตลดลง เว้นแต่การหักกลบนั้นจะสะท้อนสาระของรายการหรือสภาพการณ่นั้น การวัดมูลค่าของสินทรัพย์ซึ่ง แสดงสุทธิจากบัญชีปรับมูลค่าไม่ถือเป็นการหักกลบรายการ ตัวอย่างเช่น การแสดงสินค้าคงเหลือสุทธิ จากค่าเผื่อสินค้าล้าสมัย และลูกหนี้สุทธิจากค่าเผื่อนี้ สงสัยจะสูญเสีย เป็นต้น

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 9 เรื่อง รายได้จากรายการแลกเปลี่ยน (เมื่อมีการประกาศใช้) กำหนดนิยามของรายได้และกำหนดให้หน่วยงานวัดมูลค่ารายได้ด้วยมูลค่า ยุติธรรมของสิ่งตอบแทน ที่ได้รับหรือที่ค้างรับหักด้วยส่วนลดที่หน่วยงานให้กับผู้ซื้อ หน่วยงานอาจมีรายการอื่นๆซึ่งไม่ถือว่าเป็น กิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้จากการดำเนินงานตามปกติของหน่วยงาน แต่เป็นรายการที่มักเกิดขึ้นควบคู่ ไปกับกิจกรรมหลักที่ก่อให้เกิดรายได้หน่วยงานต้องแสดงผลของรายการเหล่านั้น โดยการหักกลบรายได้กับ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องจากรายการเดียวกัน หากการแสดงผลสุทธิในลักษณะนี้จะช่วยสะท้อนให้เห็นสาระ ของรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น

1. หน่วยงานแสดงผลกำไรและขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน รวมถึง เงินลงทุนและสินทรัพย์อื่นที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยนำมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายหักจากจำนวนเงินที่ได้รับจากการจำหน่าย มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 13/31

2. รายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับประมาณการหนี้สิน ซึ่งมีการรับรู้ตามข้อกำหนดในมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ ฉบับที่ 19 เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น (เมื่อมีการประกาศใช้) และหน่วยงานคาดว่าจะได้รับชดเชยจากบุคคลที่สามภายใต้ข้อตกลง ตามสัญญา (ตัวอย่างเช่น ข้อตกลงในการรับประกันจากผู้ขาย) อาจแสดงสุทธิจากเงินชดเชย ที่เกี่ยวข้อง

- นอกจากนี้ให้หน่วยงานแสดงผลกำไรและขาดทุนที่เกิดจากกลุ่มของรายการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ตามเกณฑ์สุทธิตัวอย่างเช่น ผลกำไรและขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ หรือ ผลกำไรและขาดทุนที่เกิดจากการถือครองเงินลงทุนเพื่อค้า อย่างไรก็ตาม หากผลกำไรและขาดทุน ดังกล่าวมีสาระสำคัญให้หน่วยงานแสดงเป็นรายการแยกจากกัน

- การหักกลบกันของกระแสเงินสดจะมีการกล่าวถึงในมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ ฉบับที่ 2 เรื่อง งบกระแสเงินสด (เมื่อมีการประกาศใช้)

ข้อมูลเปรียบเทียบ

- หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลของงวดก่อนเปรียบเทียบสำหรับทุกรายการที่แสดงในงบการเงินงวด ปัจจุบันหากมาตรฐานการบัญชีภาครัฐมิได้อนุญาตหรือกำหนดเป็นอย่างอื่น หน่วยงานต้องแสดง ข้อมูลเชิงบรรยายและพรรณนาในลักษณะข้อมูลเปรียบเทียบด้วย หากข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้ งบการเงินสามารถเข้าใจงบการเงินของงวดปัจจุบัน

- ในบางกรณีข้อมูลเชิงบรรยายในงบการเงินงวดก่อนๆ ยังคงมีความเกี่ยวข้องกับงวดปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น ในงวดปัจจุบันหน่วยงานเปิดเผยรายละเอียดของข้อพิพาททางกฎหมายที่ผลของคดี ยังมีความไม่แน่นอน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานงวดก่อนและจนถึงงวดปัจจุบัน ผลของคดียังไม่ เป็นที่สิ้นสุด ผู้ใช้งบการเงินได้รับประโยชน์จากข้อมูลเกี่ยวกับความไม่แน่นอนที่มีอยู่ ณ วันสิ้นรอบ ระยะเวลารายงานงวดก่อนและขั้นตอนที่ได้ดำเนินการในระหว่างงวดปัจจุบัน เพื่อให้ความไม่แน่นอนนั้น หดหายไป

- เมื่อหน่วยงานมีการแก้ไขการนำเสนอหรือจัดประเภทรายการในงบการเงิน หน่วยงานต้องจัดประเภท รายการของจำนวนที่นำมาเปรียบเทียบใหม่ด้วย เว้นแต่การจัดประเภทใหม่ไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติ เมื่อมีการจัดประเภทรายการของจำนวนที่นำมาเปรียบเทียบใหม่ หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลทุกข้อ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะของการจัดประเภทใหม่

2. จำนวนเงินของแต่ละรายการหรือแต่ละประเภทที่ถูกจัดประเภทใหม่

42.3 เหตุผลในการจัดประเภทใหม่

- หากในทางปฏิบัติหน่วยงานไม่สามารถจัดประเภทรายการของจำนวนที่นำมาเปรียบเทียบใหม่ได้ หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลทุกข้อดังต่อไปนี้

1. เหตุผลที่ไม่สามารถจัดประเภทรายการใหม่ของจำนวนดังกล่าวได้

2. ลักษณะของรายการปรับปรุงหากมีการจัดประเภทรายการใหม่

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 14/31

- การทำให้ข้อมูลในงบการเงินแต่ละงวดเปรียบเทียบกัน ได้ดียิ่งขึ้นจะมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประเมินแนวโน้มของข้อมูลทางการเงิน เพื่อการคาดการณ์ในบางสถานการณ์การที่จะนำข้อมูลงวดก่อนมาจัดประเภทใหม่เพื่อเปรียบเทียบ กับข้อมูลในงวดปัจจุบันไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติตัวอย่างเช่น หน่วยงานอาจไม่ได้เก็บข้อมูล ในงวดก่อนในลักษณะที่ทำให้หน่วยงานสามารถจัดประเภทรายการใหม่ได้และอาจไม่สามารถสร้าง ตัวเลขขึ้นมาใหม่ได้ในทางปฏิบัติ

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด (เมื่อมีการประกาศใช้) ได้กำหนดวิธีการปรับปรุงข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบเมื่อหน่วยงาน เปลี่ยนนโยบายการบัญชีหรือแก้ไขข้อผิดพลาด

โครงสร้างและเนื้อหา

ความนำ

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลบางรายการในงบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน และ กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลรายการอื่นๆ ไว้ในงบการเงินหรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน มาตรฐาน การบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 2 เรื่อง งบกระแสเงินสด (เมื่อมีการประกาศใช้) ได้กำหนดเรื่องเกี่ยวกับการ นำเสนอข้อมูลกระแสเงินสด

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้บางครั้งใช้คำว่า “การเปิดเผย” ในความหมายกว้าง โดยมี ความหมายครอบคลุมถึงรายการที่นำเสนอในงบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทาง การเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน งบกระแสเงินสด หรือในหมายเหตุประกอบ งบการเงิน การเปิดเผยข้อมูลยัง ได้มีการกำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับอื่นๆ หน่วยงานอาจ เปิดเผยข้อมูลไว้ในงบการเงินหรือในหมายเหตุประกอบ

งบการเงิน เว้นแต่มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ หรือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับอื่นๆ มีข้อกำหนดเฉพาะไว้เป็นอย่างอื่น

การระบุชื่องบการเงิน

- งบการเงินต้องมีการระบุชื่อไว้อย่างชัดเจนและแยกออกจากข้อมูลอื่นที่นำเสนออยู่ในเอกสารเผยแพร่ ชุดเดียวกัน

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐใช้ถือปฏิบัติกับงบการเงินเท่านั้น โดยไม่ใช่ถือปฏิบัติกับข้อมูลอื่นที่นำเสนอ ในรายงานประจำปีหรือเอกสารอื่น ดังนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ใช้งบการเงินต้องสามารถแยกแยะ ข้อมูลที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐกับข้อมูลอื่นที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน แต่ไม่ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐเหล่านั้น

- หน่วยงานต้องระบุชื่อองค์ประกอบของงบการเงินแต่ละส่วนอย่างชัดเจน และยังคงแสดงข้อมูล ทุกข้อต่อไปนี้อย่างเด่นชัด และต้องแสดงซ้ำ ถ้าการแสดงซ้ำนั้นทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง

1. ชื่อของหน่วยงานที่เสนอรายงานหรือใช้วิธีการอื่นที่เป็นการระบุตัวหน่วยงานได้และการ เปลี่ยนแปลงข้อมูลดังกล่าวจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานงวดก่อน มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 15/31

2. การระบுவางบการเงินนั้นเป็นงบการเงินเฉพาะหน่วยงานหรือเป็นงบการเงินของหน่วยงาน ทางเศรษฐกิจ

3. วันที่สิ้นรอบระยะเวลารายงานหรือรอบระยะเวลาที่ครอบคลุมงบการเงินแล้วแต่ว่าจะใช้กับ ส่วนใดในองค์ประกอบของงบการเงิน

4. สกุลเงินที่ใช้รายงานตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 4 เรื่อง ผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (เมื่อมีการประกาศใช้)

5. หลักที่ใช้ในการแสดงจำนวนเงินในงบการเงิน เช่น พันบาท ล้านบาท เป็นต้น

- การปฏิบัติตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 50 สามารถทำได้โดยการแสดงข้อความส่วนหัวในแต่ละหน้า และข้อความส่วนหัวโดยย่อของสมุดบัญชีในงบการเงิน หน่วยงานต้องใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจว่า วิธีการใดเป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่จะนำเสนอข้อมูลดังกล่าว ตัวอย่างเช่น งบการเงินที่นำเสนอผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์มักไม่แสดงข้อมูลแยกเป็นแต่ละหน้า ดังนั้น หน่วยงานจึงต้องแสดงรายการต่างๆ ดังกล่าว ข้างต้น เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลทั้งหมดอยู่ในงบการเงินสามารถเข้าใจได้

- หน่วยงานมักแสดงจำนวนเงินไว้เป็นหลักพันหรือหลักล้านตามสกุลเงินที่เสนอรายงาน เพื่อให้ผู้ใช้ งบการเงินสามารถเข้าใจงบการเงินได้ดีขึ้น หน่วยงานสามารถทำเช่นนั้นได้หากมีการเปิดเผยถึงหลักที่ใช้ในการแสดงจำนวนเงิน และการใช้หลักแสดงจำนวนเงินดังกล่าวไม่เป็นการตัดทอนข้อมูลที่มี สาระสำคัญ

รอบระยะเวลาการรายงาน

- หน่วยงานต้องนำเสนองบการเงินอย่างน้อยปีละครั้ง ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงวันสิ้นรอบ ระยะเวลารายงานและเป็นเหตุให้หน่วยงานต้องนำเสนองบการเงินซึ่งมีรอบระยะเวลาบัญชียาวกว่า หรือสั้นกว่าหนึ่งปีหน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับแต่ละงวดในงบการเงินดังต่อไปนี้

1. เหตุผลที่มีการใช้งวดการรายงานอื่นนอกเหนือจาก 1 ปี

2. ข้อเท็จจริงที่ทำให้จำนวนเงินที่มีการเปรียบเทียบกันสำหรับงบการเงินบางงบ เช่น งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน งบกระแสเงินสด และ หมายเหตุประกอบงบการเงินที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถนำมา เปรียบเทียบกันได้

- ในบางสถานการณ์หน่วยงานอาจถูกกำหนดให้เปลี่ยนแปลงหรือตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงวันสิ้นรอบ ระยะเวลารายงาน ตัวอย่างเช่น เพื่อที่จะให้รอบระยะเวลาบัญชีสอดคล้องกับปีงบประมาณ ในกรณี เช่นนี้ถือว่า มีความสำคัญที่ผู้ใช้จะต้องตระหนักว่าจำนวนตัวเลขที่แสดงในงวดปัจจุบันและจำนวนที่ใช้ เปรียบเทียบกันไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ตลอดจนเปิดเผยถึงเหตุผลที่มีการเปลี่ยนแปลงวันสิ้นรอบ ระยะเวลารายงาน

ความทันเวลา

- ประโยชน์ของงบการเงินที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินระหว่างกาลจะด้อยลงไปหากผู้ใช้ไม่สามารถนำมาใช้ได้ ภายในช่วงเวลาที่สมเหตุสมผลหลังวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กรมบัญชีกลางได้กำหนดระยะเวลา ในการจัดทำงบการเงินของหน่วยงานไว้เป็นการเฉพาะ บ้างยัยต่างๆ เช่น ความซับซ้อนของการ ดำเนินงานของหน่วยงาน ไม่ถือว่าเป็นเหตุผลที่เพียงพอ ในการไม่รายงานอย่างทันเวลา มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 16/31

งบแสดงฐานะการเงิน

ความแตกต่างระหว่างรายการหมุนเวียนกับรายการไม่หมุนเวียน

- หน่วยงานต้องแยกแสดงสินทรัพย์และหนี้สินเป็นรายการหมุนเวียนและไม่หมุนเวียนในงบแสดง ฐานะการเงินตามข้อกำหนดของย่อหน้าที่ 62 ถึง 73 เว้นแต่การแสดงรายการ

ตามสภาพคล่อง จะมีความน่าเชื่อถือและมีความเกี่ยวข้องมากกว่า หากหน่วยงานปฏิบัติตาม ข้อยกเว้นนี้สินทรัพย์ และหนี้สินทั้งหมดจะต้องแสดงตามลำดับของสภาพคล่อง

- ไม่ว่าสินทรัพย์และหนี้สินจะนำเสนอไว้ด้วยวิธีใดก็ตาม หน่วยงานต้องเปิดเผยจำนวนที่คาดว่าจะได้รับคืนหรือจ่ายชำระในระยะเวลาเกินกว่า 12 เดือน สำหรับรายการสินทรัพย์และหนี้สิน แต่ละบรรทัดซึ่งได้รวมยอดคงเหลือ ก) ส่วนที่คาดว่าจะได้รับคืนหรือจ่ายชำระหนี้ไม่เกิน 12 เดือน นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน และ ข) ส่วนที่คาดว่าจะได้รับคืนหรือจ่ายชำระหนี้เกินกว่า 12 เดือน นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

- หากหน่วยงานส่งมอบผลผลิตซึ่งมีรอบระยะเวลาการดำเนินงานที่ระบุได้อย่างชัดเจน การจัดประเภทสินทรัพย์และหนี้สินออกเป็นรายการหมุนเวียนและไม่หมุนเวียนไว้ในงบแสดงฐานะการเงิน จะให้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์โดยการแยกสินทรัพย์สุทธิที่หน่วยงานใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง ออกจากสินทรัพย์สุทธิที่หน่วยงานใช้ในการดำเนินงานระยะยาว การจัดประเภทในลักษณะนี้ทำให้ สินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในรอบระยะเวลาการดำเนินงานปัจจุบันและหนี้สินที่จะถึงกำหนด ชำระภายในช่วงเวลาเดียวกันนั้นแสดงไว้อย่างเด่นชัด

- สำหรับหน่วยงานบางประเภท เช่น หน่วยงานที่ทำหน้าที่คล้ายสถาบันการเงิน หรือธุรกิจประกันภัย เป็นต้น การแสดงสินทรัพย์และหนี้สินตามลำดับสภาพคล่องของแต่ละรายการ ไม่ว่าจะเรียงจากมาก ไปหาน้อยหรือน้อยไปหามาก จะให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและเกี่ยวข้องได้ดีกว่าการแสดงเป็นรายการ หมุนเวียนและไม่หมุนเวียน เนื่องจากหน่วยงานดังกล่าว ไม่ได้ส่งมอบผลผลิตภายในรอบระยะเวลาการดำเนินงานที่ระบุได้อย่างชัดเจน

- ข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 56 อนุญาตให้หน่วยงานที่มีการดำเนินงานหลากหลายสามารถแสดงสินทรัพย์ และหนี้สินบางส่วนโดยใช้เกณฑ์รายการหมุนเวียนและรายการไม่หมุนเวียนควบคู่กับเกณฑ์การแสดงผล ตามลำดับสภาพคล่องก็ได้หากการแสดงผลควบคู่กันให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและ มีความเกี่ยวข้องมากกว่า

- ข้อมูลเกี่ยวกับวันที่คาดว่าจะหน่วยงานจะได้รับชำระจากสินทรัพย์และจะต้องชำระคืนหนี้สิน เป็นประโยชน์ในการประเมินสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ของหน่วยงาน มาตรฐาน การบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 30 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) กำหนดให้หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับวันครบกำหนดของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สิน ทางการเงิน โดยสินทรัพย์ทางการเงินรวมถึงลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น และหนี้สินทางการเงินรวมถึง เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ข้อมูลเกี่ยวกับวันที่หน่วยงานคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ ที่ไม่เป็นตัวเงิน เช่น สินค้าคงเหลือ หรือวันที่หน่วยงานต้องชำระหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงิน เช่น ประมาณการ หนี้สิน ถือเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ไม่ว่าสินทรัพย์

หรือหนี้สินนั้นจะแสดงเป็นรายการหมุนเวียนหรือ รายการไม่หมุนเวียนก็ตาม มาตรฐานการบัญชี ภาครรัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 17/31

สินทรัพย์หมุนเวียน

- หน่วยงานต้องจัดประเภทสินทรัพย์เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนเมื่อสินทรัพย์นั้น เป็นไปตามเงื่อนไข ข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

1. คาดว่าจะได้รับประโยชน์หรือตั้งใจจะขายหรือใช้ภายในรอบระยะเวลา ดำเนินงาน ตามปกติของหน่วยงาน

2. ถือไว้โดยมีวัตถุประสงค์เบื้องต้นเพื่อค้า

3. คาดว่าจะได้รับประโยชน์ภายในระยะเวลา 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบ ระยะเวลารายงาน

4. สินทรัพย์ดังกล่าวเป็นเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด (ตามที่ได้ นิยามไว้ในมาตรฐาน การบัญชีภาครรัฐ ฉบับที่ 2 เรื่อง งบกระแสเงินสด (เมื่อมีการประกาศใช้)) และ ไม่มี ข้อจำกัดในการแลกเปลี่ยนหรือการใช้ชำระหนี้สินภายในระยะเวลาอย่างน้อย 12 เดือน นับ จากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน สินทรัพย์ที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขข้างต้นให้จัดประเภทเป็น สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

- มาตรฐานการบัญชีภาครรัฐฉบับนี้ใช้คำว่า สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ให้หมาย รวมถึง สินทรัพย์มีตัวตน สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และสินทรัพย์ทางการเงินซึ่งมีลักษณะที่เป็นระยะ ยาว และมีได้มีข้อห้ามในการใช้ คำอธิบายอื่นหากคำที่เลือกใช้นั้นยังคงมีความหมายชัดเจน

- รอบระยะเวลาการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน คือ รอบระยะเวลาที่ใช้ใน การแปลงปัจจัยนำเข้า หรือทรัพยากรเป็นผลผลิต ตัวอย่างเช่น รัฐบาล โอนเงินให้หน่วยงานเพื่อให้ หน่วยงานเหล่านั้นแปลง ทรัพยากรดังกล่าวเป็นผลผลิตเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจที่ต้องการ หากกรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของหน่วยงานไม่สามารถระบุ ได้โดยชัดเจน ให้ถือว่า รอบระยะเวลาการดำเนินงานมีระยะเวลา 12 เดือน

- สินทรัพย์หมุนเวียนรวมถึงลูกหนี้เงินยืม ลูกหนี้จากการขายสินค้าและ ให้บริการ สินค้าคงคลัง และ รายได้จากเงินลงทุนค้างรับ ซึ่งสินทรัพย์เหล่านี้ อาจมีการรับรู้ใช้ไป หรือขาย เป็นส่วนหนึ่งของวงจร การดำเนินงานปกติถึงแม้ว่าจะไม่มีการรับรู้เกิดขึ้นภายใน 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน สินทรัพย์หมุนเวียนยังรวมถึงสินทรัพย์ที่ถือไว้โดยมี วัตถุประสงค์เบื้องต้นเพื่อค้า (ตัวอย่าง รวมถึงสินทรัพย์ทางการเงินที่ถือไว้เพื่อค้าตามข้อกำหนด ของมาตรฐานการบัญชีภาครรัฐ ฉบับที่ 29 เรื่อง การรับรู้และการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อ มีการประกาศใช้)) และ ส่วนของสินทรัพย์ ทางการเงินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

หนี้สินหมุนเวียน

- หนี้สินจะจัดประเภทเป็นหนี้สินหมุนเวียนเมื่อหนี้สินนั้นเป็นไปตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

1. คาดว่าจะมีการชำระภายในรอบระยะเวลาดำเนินงานตามปกติของหน่วยงาน

2. ถึงกำหนดชำระภายใน 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน 66.3 หน่วยงานไม่มีสิทธิอันปราศจากเงื่อนไขให้เลื่อนการชำระหนี้ออกไปอีกเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 12 เดือน นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน หนี้สินที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขข้างต้นให้จัดประเภทเป็นหนี้สินไม่หมุนเวียน มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 18/31

- หนี้สินหมุนเวียนบางประเภท เช่น รายการคงค้างที่เกี่ยวกับบุคลากรของหน่วยงานและต้นทุนดำเนินงานอื่น เป็นส่วนหนึ่งของเงินทุนหมุนเวียนที่ใช้ในรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของ หน่วยงาน หน่วยงานจึงควรจัดประเภทรายการดังกล่าวเป็นหนี้สินหมุนเวียน แม้ว่าจะครบกำหนด ชำระเกินกว่า 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน รอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติ ดังกล่าวนี้ให้ใช้ถือปฏิบัติกับการจัดประเภทสินทรัพย์และหนี้สินของหน่วยงาน สำหรับกรณีที่ หน่วยงานไม่สามารถระบุนรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติได้อย่างชัดเจนให้ถือว่ารอบระยะเวลา การดำเนินงานมีระยะเวลา 12 เดือน

- หนี้สินหมุนเวียนประเภทอื่น ที่การชำระไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติ แต่มีกำหนดชำระภายใน 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน ตัวอย่างเช่น ส่วนของหนี้สิน ทางการเงินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปีเงินนำส่งกำไรค้างจ่าย และเจ้าหนี้ที่ไม่ได้เกิดจากการค้าอื่นๆ เป็นต้น สำหรับหนี้สินทางการเงินซึ่งหน่วยงานใช้เป็นแหล่งเงินทุนระยะยาว (นั่นคือมิได้เป็น ส่วนหนึ่งของเงินทุนหมุนเวียนที่ใช้ในรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของหน่วยงาน) และยังไม่ ครบกำหนดชำระภายใน 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานให้ถือเป็นหนี้สินไม่หมุนเวียน ที่ต้องปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 71 และ 72

- หน่วยงานต้องจัดประเภทหนี้สินทางการเงินที่จะครบกำหนดชำระภายใน 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบ ระยะเวลารายงานเป็นหนี้สินหมุนเวียน ถึงแม้ว่าหนี้สินนั้นเป็นไปตามข้อกำหนดทุกข้อดังต่อไปนี้

1. เงื่อนไขเดิมในการชำระหนี้สิน มีระยะเวลาเกินกว่า 12 เดือน
2. มีข้อตกลงที่จะชำระหนี้ โดยการก่อหนี้สินระยะยาวใหม่หรือปรับ กำหนดเวลาการจ่ายชำระหนี้ ใหม่ให้เป็นหนี้สินระยะยาว ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวจัดทำเสร็จสมบูรณ์ ภายหลังจากวันสิ้นรอบ ระยะเวลารายงานและก่อนวันที่ได้รับอนุมัติให้ออกงบการเงิน

- ภายใต้เงื่อนไขการกู้ยืมในปัจจุบัน หากหน่วยงานคาดหวังและมีสิทธิในการดำเนินการที่จะชำระภาระผูกพันเดิมโดยการก่อหนี้สินใหม่ที่มีอายุอย่างน้อย 12 เดือน หรือต่ออายุภาระผูกพันเดิมออกไปเป็น ระยะเวลาอย่างน้อย 12 เดือน นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานภาระผูกพันนั้นต้องจัดประเภท เป็นหนี้สิน ไม่หมุนเวียนแม้ว่าภาระผูกพันนั้นมีการกำหนดชำระภายในระยะเวลาสั้นกว่า 12 เดือน อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานไม่มีสิทธิในการดำเนินการที่จะชำระภาระผูกพันเดิมโดยการก่อหนี้สินใหม่หรือต่ออายุ ภาระผูกพันเดิม (เช่น ไม่มีข้อตกลงในการชำระภาระผูกพันเดิมโดยการก่อหนี้สินใหม่) ภาระผูกพันนั้น ต้องจัดประเภทเป็นหนี้สินหมุนเวียน ทั้งนี้โดยไม่ต้องพิจารณาความสามารถของหน่วยงานในการ ชำระภาระผูกพันเดิมโดยการก่อหนี้สินใหม่

- หาก ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานหรือก่อนวันดังกล่าว หน่วยงานละเมิดเงื่อนไขสัญญาเงินกู้ยืม ระยะยาว ซึ่งเป็นผลให้หนี้สินนั้นเปลี่ยนเป็นหนี้สินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หน่วยงานต้องจัด ประเภทหนี้สินนั้นเป็นหนี้สินหมุนเวียน แม้ว่าภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลา รายงานและก่อนวันที่ ได้รับอนุมัติให้ออกงบการเงิน เจ้าหนี้ตกลงที่จะไม่เรียกคืนหนี้ที่ได้มีการละเมิดเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ยืม การที่หน่วยงานต้องจัดประเภทหนี้สินนั้นเป็นหนี้สินหมุนเวียน เนื่องจาก ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน หน่วยงานไม่มีสิทธิอันปราศจากเงื่อนไขที่จะเลื่อนการชำระหนี้ออกไปเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 12 เดือนนับจากวันที่ดังกล่าว มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 19/31

- อย่างไรก็ตาม หากภายในวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานผู้ให้กู้ตกลงที่จะผ่อนผันการชำระหนี้ให้ เป็น เวลาอย่างน้อย 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการแก้ไข การละเมิดเงื่อนไขซึ่งภายในช่วงระยะเวลาดังกล่าวผู้ให้กู้จะไม่สามารถเรียกร้องให้หน่วยงานจ่ายชำระหนี้คืน ในทันทีหน่วยงานต้องจัดประเภทหนี้สินนั้นเป็นหนี้สินไม่หมุนเวียน

- ในส่วนของเงินกู้ยืมที่จัดประเภทเป็นหนี้สินหมุนเวียน หากมีเหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่งดังต่อไปนี้ เกิดขึ้นระหว่างวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานและวันที่ได้รับอนุมัติให้ออกงบการเงิน เหตุการณ์ดังกล่าว ถือว่าเข้าเงื่อนไขที่ไม่ต้องปรับปรุงงบการเงิน แต่ต้องเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของมาตรฐาน การบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 14 เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลา รายงาน (เมื่อมีการประกาศใช้)

1. มีการชำระเงินกู้ยืมเดิมโดยการก่อหนี้สินระยะยาวใหม่
2. มีการแก้ไขการละเมิดเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาว

3. เจ้าหนี้ผ่อนผันการชำระหนี้ให้เป็นเวลาอย่างน้อย 12 เดือนนับจากสิ้นสุดรอบระยะเวลารายงาน เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการแก้ไขการละเมิดเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาว

ข้อมูลที่ต้องนำเสนอในงบแสดงฐานะการเงิน

- งบแสดงฐานะการเงินต้องมีรายการที่แสดงจำนวนเงินทุกข้อดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย:

1. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
2. ลูกหนี้จากรายการที่มีการแลกเปลี่ยน
3. เงินค้างรับจากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน (เช่น เงินโอนต่างๆ)
4. สินค้าคงเหลือ 7
5. วัสดุคงเหลือ
6. เงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย
7. สินทรัพย์ทางการเงิน (ไม่รวมจำนวนเงินที่แสดงภายในข้อ 74.1, 74.2,

74.3 และ 74.6)

8. สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน
9. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
10. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
11. เจ้าหนี้เงินโอน
12. เจ้าหนี้จากรายการที่มีการแลกเปลี่ยน
13. ประมวลการหนี้สิน
14. หนี้สินทางการเงิน (ไม่รวมจำนวนเงินที่แสดงภายในข้อ 74.11, 74.12

และ 74.13)

- 15 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม (ที่แสดงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน)

สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

- หน่วยงานต้องแสดงรายการแต่ละบรรทัด หัวข้อเรื่อง และขอรวมย่อยในงบแสดงฐานะการเงิน เพิ่มเติม ถ้าหากการแสดงรายการในลักษณะดังกล่าวช่วยให้เกิดความเข้าใจในฐานะการเงินของ หน่วยงาน มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 20/31

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ไม่ได้กำหนดลำดับหรือรูปแบบของการแสดงรายการ รายการต่างๆ ตามย่อหน้าที่ 74 เป็นเพียงการกำหนดไว้อย่างง่ายตามลักษณะและ

หน้าที่ที่มีความแตกต่างเพียงพอ ที่จะรองรับการแยกแสดงแต่ละรายการในงบแสดงฐานะการเงิน นอกจากนี้

1. รายการแต่ละบรรทัดควรมีการแยกแสดง หากขนาด ลักษณะ หรือหน้าที่ของแต่ละรายการ หรือผลรวมของรายการที่คล้ายคลึงกันนั้น มีประโยชน์ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับฐานะการเงิน ของหน่วยงาน

2. คำอธิบายและการเรียงลำดับการแสดงผลรายการหรือผลรวมของรายการที่คล้ายคลึงกันอาจ เปลี่ยนแปลงได้ตามลักษณะและรายการของหน่วยงาน เพื่อให้ข้อมูลที่ช่วยให้ความเข้าใจในฐานะการเงินของหน่วยงาน

- การใช้ดุลยพินิจว่ารายการใดต้องแยกแสดงเพิ่มเติมให้พิจารณาโดยถือเกณฑ์ ดังนี้

1. ลักษณะและสภาพคล่องของสินทรัพย์
2. การใช้งานของสินทรัพย์ภายในหน่วยงาน
3. จำนวนเงิน ลักษณะ และจังหวะเวลาของหนี้สิน

- การใช้เกณฑ์มูลค่าที่ต่างกันสำหรับสินทรัพย์ต่างประเภทกันเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นว่าสินทรัพย์นั้น มีลักษณะและหน้าที่ต่างกัน หน่วยงานจึงต้องแสดงสินทรัพย์แต่ละรายการนั้นแยกจากกัน ตัวอย่างเช่น สินทรัพย์แต่ละประเภทในกลุ่มที่ดิน อาคาร และ อุปกรณ์ อาจแสดงในราคาทุนหรือ ราคาที่ตีใหม่ตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (เมื่อมีการประกาศใช้)

ข้อมูลที่ควรนำเสนอในงบแสดงฐานะการเงินหรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- หน่วยงานต้องเปิดเผยประเภทรายการย่อยของรายการแต่ละบรรทัดในงบแสดงฐานะการเงินหรือ ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยจัดประเภทให้เหมาะสมกับการดำเนินงานของหน่วยงาน

- รายละเอียดของประเภทรายการย่อยที่แสดงรายการขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ ขนาด ลักษณะ และหน้าที่ของจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องนั้น หน่วยงานต้องใช้เกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน ย่อหน้าที่ 77 ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการแสดงประเภทรายการซึ่งการเปิดเผยรายการแต่ละรายการจะมีความแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น

1. รายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ให้แยกแสดงแต่ละประเภทตามข้อกำหนดของมาตรฐาน การบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (เมื่อมีการประกาศใช้)

2. ลูกหนี้ให้แยกแสดงเป็นลูกหนี้จากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน ลูกหนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกัน เงินจ่ายล่วงหน้า และลูกหนี้อื่นๆ

3. สินค้าคงเหลือ ให้แยกแสดงแต่ละประเภทตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 12 เรื่อง สินค้าคงเหลือ (เมื่อมีการประกาศใช้) เช่น สินค้าซื้อมาเพื่อขาย วัสดุการผลิต วัตถุดิบ สินค้าระหว่างผลิต และสินค้าสำเร็จรูป

4. เจ้าหนี้เงินโอน ให้แยกแสดงเป็นเงินโอนค้างจ่าย และจำนวนที่ค้างจ่ายแก่หน่วยงานภายใต้ สังกัดหน่วยงานรวม มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 21/31

5. ประมวลการหนี้สิน ให้แยกแสดงเป็นประมวลการหนี้สินเกี่ยวกับผลประโยชน์ของพนักงาน และรายการอื่น และ

6. องค์ประกอบสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ให้แยกแสดงเป็นทุน รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม และสำรองต่างๆ

- หน่วยงานต้องแยกแสดงรายการต่อไปนี้ไม่ว่าจะแสดงในงบแสดงฐานะทางการเงินหรือในหมายเหตุ ประกอบงบการเงิน

1. ทุน

2. รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม

3. สำรองต่างๆ รวมถึงรายละเอียดลักษณะ และวัตถุประสงค์ของสำรองแต่ละรายการ ในยอดสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน และ

4. ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด

- หน่วยงานต้องแสดงรายการรายได้และค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่รับรู้ในระหว่างงวด เพื่อนำมาคำนวณ เป็นรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด เว้นแต่มาตรฐานการบัญชีภาครัฐจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

- ตามปกติรายการรายได้และค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่รับรู้ในระหว่างงวดต้องนำไปรวมเป็นรายได้สูง/(ต่ำ) กว่า ค่าใช้จ่ายสำหรับงวดซึ่งรวมถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีด้วย อย่างไรก็ตาม อาจมีบางสถานการณ์ที่ทำให้บางรายการไม่รวมอยู่ในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด (เมื่อมีการประกาศใช้) ได้มีการระบุสถานการณ์ 2 สถานการณ์ดังกล่าว คือ การแก้ไข ข้อผิดพลาด และการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับอื่นๆ กำหนดหรืออนุญาตให้รายการที่เข้าเกณฑ์ตามค่านิยมของ รายได้หรือค่าใช้จ่ายแยกออกจากรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด ตัวอย่างเช่น ส่วนเกินจาก การตีราคา (มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (เมื่อมีการประกาศใช้)) โดยเฉพาะ 1) กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการแปลงค่าบการเงินของการดำเนินงานในต่างประเทศ (มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 4 เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตรา แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (เมื่อมีการประกาศใช้)) และ 2) กำไรหรือขาดทุนจากการวัดมูลค่า สินทรัพย์ทางการเงินที่ถือไว้เพื่อขายใหม่ (แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงิน สามารถดูได้จากมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 29 เรื่อง การรับรู้และการวัดมูลค่าเครื่องมือ ทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้))

ข้อมูลที่ต้องนำเสนอในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

- งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินต้องมีรายการที่แสดงจำนวนเงินทุกข้อดังต่อไปนี้สำหรับงวด เป็นอย่างน้อย มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 22/31

1. รายได้
2. ต้นทุนทางการเงิน
3. ส่วนแบ่งรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายของหน่วยงานร่วมและหน่วยงานร่วมค้าที่ใช้วิธีส่วนได้เสีย
4. กำไรหรือขาดทุนที่รับรู้จากการจำหน่ายสินทรัพย์และการชำระหนี้สินอันเนื่องมาจาก การดำเนินงานที่ยกเลิก

5. รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย

- หน่วยงานต้องเปิดเผยรายการดังต่อไปนี้ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน เป็นการจัดสรร สำหรับงวด ดังนี้

1. รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวดที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม
2. รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวดที่เป็นส่วนของผู้เป็นเจ้าของของหน่วยงานผู้ควบคุม

- หน่วยงานต้องแสดงรายการแต่ละบรรทัด หัวข้อเรื่อง และขอย่อยอยู่ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน ถ้าหากการแสดงผลการในลักษณะดังกล่าวช่วยให้เกิดความเข้าใจใน ผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงาน

- กิจกรรม รายการบัญชีและเหตุการณ์อื่นๆ ที่หลากหลายของหน่วยงานมีผลกระทบที่แตกต่างกันต่อ ความสามารถในการบรรลุพันธกิจในการส่งมอบผลผลิตของหน่วยงาน

การเปิดเผยถึงองค์ประกอบต่างๆ ของผลการดำเนินงานจะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น รวมถึงจะช่วยให้การ พยากรณ์ผลงานในอนาคตการเปิดเผยดังกล่าวอาจเป็นการเพิ่มหัวข้อรายการในงบแสดงผลการดำเนินงาน ทางการเงิน ตลอดจนปรับคำอธิบายต่างๆ และลำดับการนำเสนอรายการต่างๆ เมื่อเห็นว่าจำเป็นต่อ การอธิบายถึงองค์ประกอบของผลการดำเนินงาน ปัจจัยที่จะต้องนำมาพิจารณาถึงความมี สาระสำคัญและลักษณะขององค์ประกอบต่างๆ ของรายได้และค่าใช้จ่าย รายการรายได้และค่าใช้จ่าย จะมีการหักกลบกันก็ต่อเมื่อเป็นไปตามเกณฑ์ที่ปรากฏในย่อหน้า 35

ข้อมูลที่ต้องนำเสนอในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินหรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- สำหรับรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่มีสาระสำคัญหน่วยงานต้องเปิดเผยลักษณะและจำนวน แยกสำหรับแต่ละรายการ

- สถานการณ์ที่ทำให้หน่วยงานต้องมีการเปิดเผยรายการรายได้และค่าใช้จ่ายแยกแต่ละรายการ รวมถึง

1. การปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ หรือการปรับลดมูลค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ให้เป็นมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน รวมทั้งการกลับรายการปรับลดมูลค่า ดังกล่าว

2. การปรับโครงสร้างกิจกรรมของหน่วยงาน รวมทั้งการกลับรายการประมาณการหนี้สินที่ได้ ตั้งไว้สำหรับต้นทุนในการปรับโครงสร้างดังกล่าว

3. การจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

4. การแปรรูปหน่วยงาน หรือการจำหน่ายเงินลงทุน

5. การดำเนินงานที่ยกเลิก

6. การยุติของคดีทางกฎหมาย

7. การกลับรายการประมาณการหนี้สิน มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1

หน้า 23/31

- หน่วยงานต้องแสดงประเภทรายการย่อยของรายได้ทั้งหมดในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน หรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยจัดประเภทรายการให้เหมาะสมกับการดำเนินงานของ หน่วยงาน

- หน่วยงานต้องแสดงการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายโดยการจัดประเภทรายการตามลักษณะของค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน หรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- หน่วยงานแสดงประเภทรายการย่อยของค่าใช้จ่ายเพื่อเน้นให้เห็นถึงต้นทุน และรายได้เพื่อชดเชย ต้นทุนของแผนงาน งาน/โครงการ กิจกรรม (และส่วนงานภายในหน่วยงาน)

- ในการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายโดยวิธีจัดตามลักษณะค่าใช้จ่าย หน่วยงานต้องรวม ค่าใช้จ่ายจำพวกเดียวกัน ตามลักษณะของค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน (ตัวอย่างเช่น ค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน และค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย เป็นต้น) โดย ไม่มีการปันส่วนระหว่างส่วนงานภายในหน่วยงาน การวิเคราะห์ ค่าใช้จ่ายตามวิธีนี้อาจง่ายต่อการ ปฏิบัติ เนื่องจากไม่จำเป็นต้องปันส่วนค่าใช้จ่ายตามหน้าที่ของ ค่าใช้จ่ายนั้น

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

- หน่วยงานต้องนำเสนองบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ซึ่งประกอบด้วยรายการ ดังต่อไปนี้

1. รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด
2. รายการแต่ละรายการของรายได้และค่าใช้จ่ายที่มาตรฐานการบัญชี ภาครัฐฉบับอื่น กำหนดให้รับรู้โดยตรงในยอดสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน และยอดรวมของรายการ เหล่านี้
3. รายได้และค่าใช้จ่ายรวมสำหรับงวด (คำนวณ โดย ผลรวมของย่อหน้าที่ 95.1. และ 95.2.) ซึ่งแสดงจำนวนรวมที่จัดสรรให้แก่ส่วนของผู้เป็นเจ้าของของหน่วยงานที่ ควบคุม และส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม แยกออกจากกัน และ
4. สำหรับแต่ละองค์ประกอบของสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ให้แสดงผล กระทบของการนำ นโยบายการบัญชีมาปรับปรุงย้อนหลังหรือแก้ไขงบการเงินย้อนหลังตาม มาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และ ข้อผิดพลาด (เมื่อมีการประกาศใช้)

- นอกจากนี้หน่วยงานจะต้องนำเสนอรายการดังต่อไปนี้ในงบแสดงการ เปลี่ยนสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน หรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 24/31

1. ยอดดุลของรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสมในวันต้นงวด และวันสิ้น งวดที่รายงาน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสำหรับงวดบัญชีนั้น และ
2. สำหรับองค์ประกอบแต่ละรายการของสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนที่แยก แสดงออกจากกัน จะต้องสามารถกระทบขอระหว่างยอดยกมา ณ วันต้นงวด และวันสิ้นงวด เพื่อ เป็น การเปิดเผยการเปลี่ยนแปลงนั้น

- การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนของหน่วยงานระหว่างวันต้นงวด ที่รายงานกับวันสิ้นงวด ที่รายงานสะท้อนให้เห็นการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์สุทธิของหน่วยงานในระหว่างงวด

- การเปลี่ยนแปลงโดยรวมในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน แสดงถึงรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด รวมทั้งรายได้และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่มีการรับรู้โดยตรงไปยังสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้กำหนดให้รวมรายการรายได้และค่าใช้จ่ายทุกรายการที่รับรู้ ในระหว่างงวดไว้ในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวดเว้นแต่มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับอื่นกำหนด ไว้เป็นอย่างอื่น มาตรฐานการบัญชีภาครัฐบางฉบับกำหนดให้แสดงเป็นการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุนโดยตรง (ตัวอย่างเช่น การตีราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลง ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนเฉพาะบางกรณี เป็นต้น) มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้จึงเน้นให้แสดงยอดรวมรายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน รวมทั้งแสดงรายการที่รับรู้โดยตรงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ สุทธิ/ส่วนทุน เนื่องจากทุกรายการของผลรวมรายได้และค่าใช้จ่ายมีความสำคัญต่อการตัดสินใจใน การประเมินการเปลี่ยนแปลงในฐานะการเงินของหน่วยงาน ระหว่างวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน 2 งวด

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด (เมื่อมีการประกาศใช้) กำหนดให้ใช้วิธีการปรับปรุงย้อนหลังเพื่อแสดงให้เห็น ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีหากทำได้ในทางปฏิบัติยกเว้นในกรณีที่การปฏิบัติ ในช่วงเปลี่ยนแปลงในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับอื่น กำหนดให้ใช้วิธีอื่น มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 3 ยังได้กำหนดให้ใช้วิธีปรับงบการเงินย้อนหลังเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด หากทำได้ในทางปฏิบัติ โดยการปรับปรุงย้อนหลังและการปรับงบการเงินย้อนหลังไม่ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ สุทธิ/ส่วนทุน แต่เป็นการปรับปรุงยอดยกมาของรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม ยกเว้นมาตรฐาน การบัญชีภาครัฐฉบับอื่นจะกำหนดให้เป็นการปรับปรุงย้อนหลังขององค์ประกอบอื่นในสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน ย่อหน้าที่ 95.4 กำหนดให้หน่วยงานเปิดเผยการปรับปรุงรวมของแต่ละองค์ประกอบของ สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงในนโยบายการบัญชีแยกออกจากการแก้ไข ข้อผิดพลาดในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน โดยหน่วยงานต้องเปิดเผย ยอดปรับปรุงข้างต้นสำหรับแต่ละงวดของงบการเงินงวดก่อนที่นำมาแสดงเปรียบเทียบกับงบการเงิน งวดปัจจุบันและต้นงวด

- การปฏิบัติตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 95 และ 96 อาจใช้รูปแบบรายงานตาม แนวตั้งเพื่อกระทบ ยอดยกมาต้นงวดและยอดยกไปสิ้นงวดขององค์ประกอบแต่ละรายการของ

สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ทางเลือกอื่นของการปฏิบัติดังกล่าว คือการแสดงผลรายการที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 95 ในงบแสดง การเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน รายการที่อธิบายในย่อหน้าที่ 96 หากเลือกปฏิบัติตาม ทางเลือกดังกล่าวให้หน่วยงานแสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 25/31 งบกระแสเงินสด

- ข้อมูลกระแสเงินสดช่วยให้เกณฑ์ในการประเมินความสามารถของหน่วยงานในการก่อให้เกิดเงินสด และรายการเทียบเท่าเงินสด และความต้องการใช้กระแสเงินสดของหน่วยงานแก่ผู้ใช้งบการเงิน มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 2 เรื่อง งบกระแสเงินสด (เมื่อมีการประกาศใช้) กำหนดข้อบังคับ ในการนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลกระแสเงินสด หมายเหตุประกอบงบการเงิน โครงสร้าง

- หมายเหตุประกอบงบการเงินจะต้อง

1. นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดทำงบการเงินและนโยบายการบัญชีเฉพาะ ที่หน่วยงานใช้ตามที่ระบุในย่อหน้าที่ 108 ถึง 115

2. เปิดเผยข้อมูลที่กำหนดโดยมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ที่ไม่ได้นำเสนอไว้ที่ใดในงบแสดง ฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน และงบกระแสเงินสด และ

3. ให้ข้อมูลอื่นเพิ่มเติมที่มิได้นำเสนอไว้ที่ใดในงบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน หรืองบกระแสเงินสด แต่เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจงบการเงินเหล่านั้น

- หน่วยงานต้องนำเสนอหมายเหตุประกอบงบการเงินในลักษณะเป็นระบบให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในทางปฏิบัติโดยแต่ละรายการที่ปรากฏในงบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน และงบกระแสเงินสด หน่วยงานต้องมี การอ้างอิงถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- โดยปกติหน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้ ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้ งบการเงินเข้าใจและสามารถเปรียบเทียบงบการเงินของหน่วยงานกับงบการเงินของหน่วยงานอื่นได้

1. ข้อความที่ระบุว่างบการเงินได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ (ดูย่อหน้าที่ 22)

2. สรุปนโยบายการบัญชีสำคัญของหน่วยงานใช้ (ดูย่อหน้าที่ 108)

3. ข้อมูลประกอบแต่ละรายการที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงาน ทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน และงบกระแสเงินสด โดยจัดเรียงลำดับตามงบการเงินและตามลำดับของแต่ละรายการที่นำเสนอในงบการเงินนั้น และ

- การเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ ซึ่งรวมถึง

1. หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (คู่มือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 19 เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น (เมื่อมีการประกาศใช้)) และภาระผูกพันตามสัญญาซึ่งยังไม่ได้รับรู้

2. การเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน เช่น วัตถุประสงค์และนโยบาย การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของหน่วยงาน (คู่มือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 30 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการ ประกาศใช้)) มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 26/31

- ในบางสถานการณ์หน่วยงานอาจมีความจำเป็นหรือตั้งใจที่จะต้องเปลี่ยนแปลงลำดับการแสดงผลของรายการเฉพาะที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ตัวอย่างเช่น หน่วยงานอาจรวมข้อมูล เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมซึ่งรับรู้ในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย กับข้อมูลเกี่ยวกับ ระยะเวลาครบกำหนดของเครื่องมือทางการเงิน แม้ว่า การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมจะเกี่ยวข้อง กับงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และระยะเวลาครบกำหนดของเครื่องมือทางการเงินจะ เกี่ยวข้องกับงบแสดงฐานะการเงิน อย่างไรก็ตาม หน่วยงานยังต้องคงหมายเหตุประกอบงบการเงินไว้ตามโครงสร้างที่เป็นระบบให้มากที่สุดเท่าที่จะ สามารถทำได้ในทางปฏิบัติ

- หน่วยงานอาจนำเสนอหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดทำงบการเงินและ นโยบายการบัญชีเฉพาะที่หน่วยงานเลือกใช้แยกไว้เป็นอีกส่วนหนึ่งของ งบการเงิน

การเปิดเผยนโยบายการบัญชี

- หน่วยงานต้องเปิดเผยทุกเรื่องต่อไปนี้ในหัวข้อสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

1. เกณฑ์ (มูลฐาน) การวัดมูลค่าที่ใช้จัดทำงบการเงิน

2. เนื้อหาที่หน่วยงานนำมาใช้ปฏิบัติในหัวข้อการปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงตาม มาตรฐาน การบัญชีภาครัฐ และ

3. นโยบายการบัญชีอื่นๆ ที่หน่วยงานเลือกใช้ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเข้าใจได้ในงบการเงิน ของหน่วยงาน

- เกณฑ์หรือมูลฐานการวัดมูลค่าที่ใช้จัดทำงบการเงิน (ตัวอย่างเช่น การวัดมูลค่าด้วยราคาทุนเดิม ราคา ทุนปัจจุบัน มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ มูลค่ายุติธรรม มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน) เป็นส่วนสำคัญที่ หน่วยงานต้องให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้งบการเงิน เพราะเกณฑ์ดังกล่าวที่ หน่วยงานใช้จัดทำงบการเงินมี ผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ใช้งบการเงิน ดังนั้น ถ้าหน่วยงานใช้เกณฑ์การ วัดมูลค่าในงบการเงินมากกว่าหนึ่งเกณฑ์ตัวอย่างเช่น กรณีที่ สิ้นทรัพย์บางประเภทมีการตีราคาใหม่ หน่วยงานต้องเปิดเผยให้ทราบถึงประเภทของสินทรัพย์และ หนี้สินที่นำเกณฑ์การวัดมูลค่าแต่ละเกณฑ์มาใช้

- ในการตัดสินใจว่าหน่วยงานต้องเปิดเผย นโยบายการบัญชีเรื่องใดบ้างนั้น ผู้บริหารของหน่วยงานต้อง พิจารณาว่าการเปิดเผยนั้นจะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจได้ว่ารายการ บัญชีเหตุการณ์อื่นๆ และ สภาพการณ์ได้นำมาสะท้อนไว้ให้เห็นในผลการดำเนินงานทางการเงิน และฐานะการเงินที่รายงาน อย่างไร การเปิดเผยให้ทราบถึงนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารเลือกใช้จะมี ประโยชน์มากต่อผู้ใช้งบการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากนโยบายการบัญชีที่เลือกใช้นั้นเป็นการ ตัดสินใจจากทางเลือก หลายทางที่มาตรฐานการบัญชีภาครัฐอนุญาต ตัวอย่างเช่น ผู้ร่วมค้ารับรู้ว่า ส่วน ได้เสียในหน่วยงานร่วมค้า ที่มีการควบคุมร่วมกันด้วยวิธีรวมตามสัดส่วนหรือด้วยวิธีส่วนได้เสีย (คู่มือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 8 เรื่อง ส่วนได้เสียในการร่วมค้า (เมื่อมีการประกาศใช้)) มาตรฐานการบัญชีภาครัฐบางฉบับมีข้อกำหนด พิเศษที่กำหนดให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ นโยบายการบัญชีโดยเฉพาะ รวมถึงทางเลือก ที่เลือกโดยผู้บริหารระหว่างนโยบายการบัญชีที่ แตกต่างกันตามที่มาตรฐานการบัญชีภาครัฐอนุญาต ตัวอย่างเช่นมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (เมื่อมีการ ประกาศใช้) กำหนดการเปิดเผยเกณฑ์ที่ใช้ในการวัด มูลค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์มาตรฐานการ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 27/31 บัญชี ภาครัฐ ฉบับที่ 5 เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม (เมื่อมีการประกาศใช้) กำหนดให้เปิดเผยต้นทุนการกู้ยืมโดย รับรู้ทันทีเป็นค่าใช้จ่ายหรือรวมเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนของสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข

- แต่ละหน่วยงานต้องพิจารณาเปิดเผยลักษณะการดำเนินงานและนโยบายการ บัญชีที่ใช้ซึ่งเป็นที่ผู้ใช้งบการเงินคาดหวังว่าจะได้ทราบตามประเภทของหน่วยงานนั้น ตัวอย่างเช่น สำหรับหน่วยงานที่ จัดเก็บรายได้ที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน ผู้ใช้งบการเงินของหน่วยงาน คาดหวังจะได้ทราบนโยบายการบัญชี เรื่องการรับรู้รายได้จากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน หรือ สำหรับหน่วยงานที่มีการดำเนินงานใน ต่างประเทศหรือมีรายการเป็นเงินตราต่างประเทศที่มี

นัยสำคัญ ผู้ใช้งบการเงินย่อมคาดหวังจะได้ทราบ นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน

- นโยบายการบัญชีอาจมีความสำคัญเนื่องจากลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงาน แม้ว่าจำนวนเงิน ของรายการที่แสดงในงวดปัจจุบันและงวดก่อนๆ จะไม่มีสาระสำคัญก็ตามการเปิดเผยนโยบายการบัญชี ที่สำคัญแต่ละเรื่องที่ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีภาครัฐกำหนดไว้ แต่หน่วยงาน ได้เลือกและนำนโยบาย การบัญชีไปใช้ตามข้อกำหนดในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด (เมื่อมีการประกาศใช้) เป็นการเหมาะสม

- หน่วยงานต้องเปิดเผยไว้ในหัวข้อสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญหรือในหมายเหตุประกอบ งบการเงินข้ออื่นเกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร นอกเหนือจากการใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวกับ ประมาณการ (ดูย่อหน้าที่ 116) ที่ผู้บริหารได้นำมาใช้ตามกระบวนการในการนำนโยบายการบัญชี ของหน่วยงาน ไปถือปฏิบัติและมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินของรายการที่รับรู้ในงบการเงิน

- ในกระบวนการปฏิบัติตามนโยบายการบัญชีของหน่วยงาน ผู้บริหารของหน่วยงานต้องใช้ดุลยพินิจ หลายอย่างนอกเหนือจากการใช้ดุลยพินิจเกี่ยวกับประมาณการทางบัญชี ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมี นัยสำคัญต่อจำนวนเงินที่รับรู้ในงบการเงิน ตัวอย่างของการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารได้แก่

1. สินทรัพย์ของหน่วยงานเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนหรือไม่
2. ข้อตกลงในการจัดหาสินค้าและ/หรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการใช้สินทรัพย์เข้าเนื้อหาของ สัญญาเช่าหรือไม่
3. โดยเนื้อหาของรายการแล้ว การขายสินค้าบางรายการถือเป็นข้อตกลงทางการเงิน ซึ่งไม่ก่อให้เกิดรายได้จากการขายหรือไม่
4. ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่เสนอรายงานกับหน่วยงานอื่น ทำให้หน่วยงาน ที่เสนอรายงานสามารถควบคุมหน่วยงานอื่นนั้นได้หรือไม่

- การเปิดเผยข้อมูลตามย่อหน้าที่ 113 เป็นข้อกำหนดตามมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ ตัวอย่างเช่น มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 6 เรื่องงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะ หน่วยงาน (เมื่อมีการ ประกาศใช้) กำหนดให้หน่วยงานเปิดเผยเหตุผลที่ไม่มีอำนาจควบคุม หน่วยงานที่ถูกควบคุมทั้งที่มีสิทธิ ออกเสียงทั้งทางตรงและทางอ้อมรวมกันมากกว่ากึ่งหนึ่ง และทั้งที่หน่วยงานที่ถูกควบคุม ไม่ได้ถูก ควบคุมโดยหน่วยงานอื่น และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 16 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการ ลงทุน (เมื่อมีการประกาศใช้) กำหนดว่าในกรณีที่หน่วยงานจัด

ประเภทอสังหาริมทรัพย์ได้ยาก หน่วยงานต้องเปิดเผยเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นเองเพื่อใช้ในการแยกประเภทอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน สินทรัพย์ที่หน่วยงานเป็นผู้ครอบครอง และอสังหาริมทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายตามปกติของหน่วยงาน มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 28/31

แหล่งข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของการประมาณการ

- หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับข้อสมมติที่ใช้เกี่ยวกับอนาคต และแหล่งที่มาที่สำคัญอื่นของ ความไม่แน่นอนในการประมาณการที่มีอยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน ซึ่งมีความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญอันเป็นเหตุให้ต้องมีการปรับปรุงที่มีสาระสำคัญในมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ในปีบัญชีถัดไป ซึ่งในกรณีดังกล่าวนี้หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งรวมถึงรายละเอียดทุกข้อ ดังนี้

1. ลักษณะของสินทรัพย์และหนี้สินที่ต้องมีการปรับปรุงมูลค่า

2. มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

- ในการกำหนดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินบางประเภท หน่วยงานต้องใช้การประมาณการ ผลกระทบของเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนในอนาคตที่จะมีต่อสินทรัพย์และหนี้สินเหล่านั้น ณ วันสิ้นรอบ ระยะเวลา รายงาน ตัวอย่างเช่น กรณีที่ไม่มีราคาตลาดอ้างอิงได้เพื่อใช้ในการวัดมูลค่า ประมาณการ ที่เกี่ยวข้องกัอนาคตเป็นสิ่งจำเป็นในการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ แต่ละประเภท ผลกระทบจากความล้มสมัยของเทคโนโลยีที่มีต่อสินค้างเหลือ และประมาณการ หนี้สินซึ่งผลของคดีความในอนาคตเป็นผลจากคดีความที่ยังไม่ยุติในปัจจุบัน การประมาณเหล่านี้ จะต้องอาศัยข้อสมมติต่างๆ เกี่ยวกับการปรับปรุงค่าความเสี่ยงของกระแสเงินสดหรืออัตราคิดลดที่ใช้ และการเปลี่ยนแปลงทางด้านราคาในอนาคตซึ่งจะมีผลกระทบต่อต้นทุนตัวอื่นๆ

- ข้อสมมติและที่มาของความไม่แน่นอนในการประมาณการที่เปิดเผยตามย่อหน้าที่ 116 เป็นข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับการประมาณการซึ่งกำหนดให้ผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจอย่างลำบากโดยมีจิตสำนึกหรือมี ความซับซ้อน ยิ่งจำนวนของตัวแปรและข้อสมมติที่มีผลกระทบต่อผลการคลี่คลายในอนาคตที่เป็นไปได้ ของความไม่แน่นอนเพิ่มมากขึ้นเท่าใด การใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารจะยิ่งต้องใช้จิตสำนึกมากขึ้นและ ซับซ้อนขึ้นเท่านั้น ซึ่งมักจะทำให้โอกาสที่จะเกิดการปรับปรุงอย่างมีสาระสำคัญที่ตามมาต่อมูลค่าตาม บัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินมีมากยิ่งขึ้นด้วย

- ข้อมูลที่เปิดเผยตามย่อหน้าที่ 116 ไม่ได้กำหนดไว้สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่มีความเสี่ยงที่มี นัยสำคัญที่มูลค่าตามบัญชีอาจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นสาระสำคัญในปีบัญชีถัดไป หาก ณ วันสิ้นรอบ ระยะเวลา รายงาน สินทรัพย์และหนี้สินนั้นถูกวัดมูลค่าโดยพิจารณา

จากมูลค่ายุติธรรมที่ได้มาจาก ราคาตลาดที่สำรวจมาในระยะเวลาไม่นาน มูลค่ายุติธรรมดังกล่าว อาจเปลี่ยนแปลงอย่างมี สาระสำคัญในปีถัดไป แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ไม่ได้เกิดขึ้นจากข้อ สมมติหรือที่มาของความ ไม่แน่นอนในการประมาณการ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

- ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามย่อหน้าที่ 116 ต้องนำเสนอในลักษณะที่จะช่วยให้ ผู้ใช้งบการเงินมีความเข้าใจ ถึงการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารเกี่ยวกับอนาคตและที่มาของความไม่ แน่นอนของประมาณการที่ใช้ ลักษณะและระดับของข้อมูลที่ให้จะแตกต่างกันตามลักษณะของข้อ สมมติและสถานการณ์อื่นๆ ตัวอย่างของเรื่องที่ต้องเปิดเผยข้อมูล ได้แก่

1. ลักษณะของข้อสมมติหรือความไม่แน่นอนอื่นของการประมาณการ
2. ความอ่อนไหวของมูลค่าตามบัญชีต่อวิธีการ ข้อสมมติและประมาณการ ที่ใช้ในการคำนวณ รวมทั้งเหตุผลของความอ่อนไหวนั้น มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 29/31

3. ผลการคลี่คลายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของความไม่แน่นอน และช่วงของ ผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ อย่างมีเหตุผลเกี่ยวกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่ได้รับ ผลกระทบในรอบ ระยะเวลาบัญชีถัดไป

4. คำอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติที่ใช้ในอดีตเกี่ยวกับสินทรัพย์และ หนี้สินดังกล่าว หากความไม่แน่นอนนั้นยังคงอยู่

- ในการเปิดเผยข้อมูลตามย่อหน้าที่ 116 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ ไม่ได้กำหนดให้หน่วยงาน ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณหรือการพยากรณ์ต่างๆ

- ในกรณีที่ไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติที่จะเปิดเผยระดับของผลกระทบที่ เป็นไปได้ของข้อสมมติและ ที่มาที่สำคัญอื่นของความไม่แน่นอนในการประมาณการ ณ วันสิ้น รอบระยะเวลารายงาน หน่วยงาน ต้องเปิดเผยว่ามีความเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผลโดยใช้ความรู้ เท่าที่มีอยู่ ว่าผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจริง ในปีบัญชีถัดไปซึ่งมีความแตกต่างจากข้อสมมติที่ใช้ อาจทำให้ ต้องมีการปรับปรุงอย่างมีสาระสำคัญ ต่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่ถูกระทบ และ ไม่ว่ากรณีใด หน่วยงานต้องเปิดเผย ลักษณะและมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือหนี้สินเฉพาะ รายการ (หรือทั้งประเภทของสินทรัพย์ หรือหนี้สิน) ที่ถูกระทบโดยข้อสมมติที่หน่วยงานใช้

- ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามย่อหน้าที่ 113 เกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจซึ่งผู้บริหาร จัดทำขึ้นตามกระบวนการ ในการนำนโยบายการบัญชีของหน่วยงานไปถือปฏิบัติไม่เกี่ยวข้องกับ การเปิดเผยข้อมูลของที่มา ที่สำคัญของความไม่แน่นอนในการประมาณการตามย่อหน้าที่ 116

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับอื่นๆ กำหนดให้เปิดเผยข้อสมมติที่สำคัญบาง ประการที่ได้กำหนดไว้ใน ย่อหน้าที่ 116 ตัวอย่างเช่น มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 19 เรื่อง

ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น (เมื่อมีการประกาศใช้) กำหนดให้เปิดเผยข้อสมมติ ที่สำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอนาคตที่อาจกระทบต่อรายการประเภท ประมาณการหนี้สินภายใต้ สถานการณ์เฉพาะ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 30 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) กำหนดให้เปิดเผยข้อสมมติที่สำคัญที่หน่วยงานใช้ในการประมาณ มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่แสดงมูลค่าตามบัญชีด้วยมูลค่า ยุติธรรม มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (เมื่อมีการประกาศใช้) กำหนดให้เปิดเผยข้อสมมติที่สำคัญที่หน่วยงานใช้ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของที่ดิน อาคาร และ อุปกรณ์ที่มีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ เป็นต้น

การเปิดเผยเรื่องอื่นๆ

- หน่วยงานต้องเปิดเผยเรื่องต่อไปนี้หากยังมีได้เปิดเผยไว้ที่ใดในข้อมูลที่เผยแพร่พร้อมงบการเงิน

1. รูปแบบทางกฎหมายของหน่วยงาน
2. คำอธิบายลักษณะการดำเนินงานและภารกิจหลักของหน่วยงาน
3. การอ้างอิงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ควบคุมการดำเนินงานของหน่วยงาน
4. ชื่อของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุม และหน่วยงานที่ควบคุมลำดับ

สูงสุดในกลุ่ม หน่วยงานทางเศรษฐกิจ (ถ้ามี) และ

5. หน่วยงานที่มีอายุจำกัด ต้องแจ้งให้ทราบถึงระยะเวลาของหน่วยงาน มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 หน้า 30/31

การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง

- งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ ตามข้อที่ 16.3 และย่อหน้าที่ 95 ถึง 101 ให้ถือปฏิบัติเมื่อกรมบัญชีกลางมีหนังสือสั่งการให้ ปฏิบัติ

- หน่วยงานไม่ต้องนำเสนองบการเงินเปรียบเทียบ ตามย่อหน้าที่ 40 ถึง 45 สำหรับ งบการเงิน ที่มีรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดในวันที่ 30 กันยายน 2557

วันถือปฏิบัติ

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2556 เป็นต้นไป

โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน

กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางได้กำหนดโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐที่ต้องถือปฏิบัติ ตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

ฉบับที่ 2 ใช้ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่ง ของมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐใช้จำแนกและจัดกลุ่มข้อมูล บัญชีแยกประเภท เพื่อนำไปจัดทำงบการเงินตามรูปแบบมาตรฐาน จึงมีการกำหนดโครงสร้างผังบัญชี การจำแนกรายการ และการจัดหมวดหมู่รายการในผังบัญชีให้สอดคล้องกับรูปแบบการนำเสนอของงบการเงิน ทั้งการแสดงรายการ ในหน้างบการเงิน และในหมายเหตุประกอบงบการเงิน โครงสร้างบัญชีมาตรฐานมีการปรับเปลี่ยนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 เมื่อรัฐบาลได้เริ่มนำระบบ GFMIS มาใช้กับส่วนราชการ เพื่อบันทึกรายการทางการเงิน ทำให้มีข้อมูลของส่วนราชการทุกแห่งอยู่ในระบบ ซึ่งจะสนับสนุน การจัดทำงบการเงินในภาครัฐ หลังจากเริ่มใช้งาน โครงสร้างบัญชีมาตรฐานสำหรับหน่วยงานภาครัฐได้มีการปรับปรุง เป็นระยะให้เหมาะสมต่อการจัดเก็บข้อมูลทางการเงิน และสอดคล้องกับลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ที่เปลี่ยนแปลงมาโดยตลอด ซึ่งเป็นการเพิ่มบัญชีบางรายการเพื่อการเก็บข้อมูลที่ละเอียดขึ้น ตั้งแต่ผังบัญชี Version 27.1จนถึง Version 27.4จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ได้มีการปรับผังบัญชีเป็น Version 28ซึ่งมีการปรับ ในส่วนสำคัญหลายเรื่อง เช่น การแยกบัญชีที่ใช้เฉพาะกับกรมบัญชีกลางในรหัสหน่วยงาน 9999 ในระบบ GFMIS ออกจากบัญชีที่ใช้กับรหัสหน่วยงานอื่นๆ และการรวมบัญชีที่มีความซ้ำซ้อนกัน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม งบกรมบัญชีกลางพบว่ายังมีบัญชีแยกประเภทหลายรายการใน โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน สำหรับหน่วยงานภาครัฐ Version 28 ที่หน่วยงานไม่ได้ใช้งาน และไม่มีความจำเป็นต้องใช้หรือมีน้อยมาก รวมทั้งเห็นว่าควรมีการเก็บรายละเอียดการเบิกจ่ายงบประมาณแยกตามงบต่างๆ ไว้ในบัญชี ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 จึงได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน สำหรับหน่วยงานภาครัฐ อีกครั้งหนึ่งเป็นโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน สำหรับหน่วยงานภาครัฐ Version 2551 โดยให้เริ่มใช้งานในระบบ GFMIS ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2551 โครงสร้างบัญชีมาตรฐานสำหรับหน่วยงานภาครัฐ Version 2551 มีการปรับปรุงแก้ไขจากโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน ฉบับเก่าในหลายประเด็น ซึ่งมีการปรับลดบัญชีแยกประเภทที่ไม่จำเป็นต้องใช้งาน โดยการระงับการใช้งานบัญชีเหล่านั้น เป็นประเด็นสำคัญ เพื่อให้เกิดความกระชับ สะดวก และลดความสับสนในการใช้งาน โครงสร้างบัญชีมาตรฐานสำหรับ หน่วยงานภาครัฐVersion 2551 จึงแสดงไว้เฉพาะบัญชีแยกประเภทที่เปิดให้หน่วยงานสามารถใช้งานได้อยู่ในปัจจุบัน ไม่ได้แสดงบัญชีแยกประเภทที่ถูกระงับการใช้งานไว้ด้วย การปรับปรุงดังกล่าวซึ่งรวมถึงการระงับการใช้งานบัญชีด้วย นั้น มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

1. บัญชีแยกประเภทที่ไม่มีการใช้งาน หรือมียอดคงค้างเป็นศูนย์มาตลอด นับตั้งแต่เริ่มใช้ โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน บัญชีแยกประเภทที่หน่วยงานไม่ได้ใช้ในการปฏิบัติงานปกติ และบัญชีแยกประเภทที่ยังไม่มี นโยบายการบัญชีรองรับ จะถูกระงับการใช้งาน

2. บัญชีแยกประเภทบางรายการที่มีการแยกรายละเอียดไว้มากเกินความจำเป็น ถูกระงับการใช้งาน ซึ่งจะทำให้รายการทางการเงินที่มีลักษณะคล้ายกันถูกบันทึกไว้ในบัญชีเดียวกัน และผู้ใช้งานสามารถเลือกใช้ บัญชีแยกประเภทได้ง่ายขึ้น

3. บัญชีแยกประเภทบางรายการที่ต้องใช้รองรับวิธีการปฏิบัติในเรื่องใหม่ ถูกเปิดขึ้นเพิ่มเติม

4. บัญชีแยกประเภทรายได้และค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน ถูกเปิดขึ้นเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการจัดทำงบการเงินและวิเคราะห์รายการ

5. บัญชีแยกประเภทรายได้และค่าใช้จ่ายระหว่างกัน – ภายในกรมเดียวกัน ถูกเปิดขึ้นเพิ่มเติม เพื่อใช้แทน บัญชีระหว่างหน่วยเบิกจ่าย (เดินสะพัดภายในหน่วยงาน) เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนนโยบายการบัญชีในการบันทึก รายการที่เกิดขึ้นระหว่างหน่วยเบิกจ่ายภายในกรมเดียวกัน เพื่อให้รองรับการวิเคราะห์รายการในงบการเงินรวม จังหวัดในระยะต่อไป

6. คำอธิบายความหมายของบัญชีแต่ละรายการมีการปรับแก้ให้ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น แม้ว่าจะมีการปรับปรุงโครงสร้างบัญชีมาตรฐานหลายประการเพื่อปรับให้เป็นโครงสร้างบัญชีมาตรฐานสำหรับหน่วยงานภาครัฐ Version 2551 ดังได้กล่าวข้างต้น แต่ผังบัญชีดังกล่าวมีการใช้งานมาเป็นเวลานาน โดยยังไม่มีการปรับเปลี่ยนให้เป็น ปัจจุบันจนถึงขณะนี้ซึ่งในช่วงเวลาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 สภาพแวดล้อมในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้กรมบัญชีกลางต้องปรับเปลี่ยนรายการในโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน ตามความจำเป็นหลายรายการ แต่ยังไม่มีการรวบรวมรายการที่ปรับเปลี่ยนดังกล่าวแจ้งให้หน่วยงานภาครัฐ ได้ทราบโดยทั่วกัน นอกจากนี้คำอธิบายความหมายของบัญชีหลายรายการในโครงสร้างบัญชีมาตรฐานอาจมีข้อคลาดเคลื่อน และขาดความชัดเจน กรมบัญชีกลางจึงเห็นสมควรปรับปรุงโครงสร้างบัญชีมาตรฐานในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน

1. โครงสร้างบัญชีมาตรฐานถือเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการจำแนกข้อมูลทางการเงินให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการจัดกลุ่มรายการทางการเงินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันไว้ด้วยกัน ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถรายงานข้อมูลในรูปแบบงบการเงินที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินได้สะดวกและรวดเร็ว

2. ในปัจจุบันมีความต้องการข้อมูลภาพรวมทางการเงินขององค์กรภาครัฐ ในหลายระดับจากระดับกรม ระดับกระทรวง ไปจนถึงระดับแผ่นดิน รวมทั้งระดับกรมในมิติของจังหวัด การจัดทำงบการเงินในระดับต่างๆ เหล่านี้ ล้วนแต่ต้องใช้ข้อมูลที่จำแนกไว้ตามผังบัญชีที่จัดโครงสร้างการจัดเก็บข้อมูลไว้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน จึงต้องสนอง

วัตถุประสงค์ในการจัดทำงบการเงินรวมระดับต่างๆ นอกจากระดับกรมที่เป็นพื้นฐานด้วย ซึ่งการจัดทำงบการเงินรวมทำให้จำเป็นต้องมีการแยกข้อมูลรายการที่เกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกันไว้ในโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน เพื่อตัดรายการระหว่างกันภายหลัง

3. นอกจากวัตถุประสงค์ในการใช้จัดทำงบการเงินแล้ว โครงสร้างบัญชีมาตรฐานยังจัดเก็บข้อมูลบัญชีไว้ใช้ เพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ ด้วย เช่น การเก็บข้อมูลการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายบางรายการ โดยเฉพาะการเก็บข้อมูลบัญชี ค่าใช้จ่ายเพื่อการคำนวณต้นทุน การสร้างบัญชีเพื่อรองรับขั้นตอนการทำงานเฉพาะตัวในระบบ GFMS เป็นต้น

สาระสำคัญของการปรับปรุงโครงสร้างบัญชีมาตรฐานสำหรับหน่วยงานภาครัฐ Version 2560 กรมบัญชีกลางได้จัดทำโครงสร้างบัญชีมาตรฐานสำหรับหน่วยงานภาครัฐ Version 2560 โดยได้ปรับปรุงแก้ไข จากโครงสร้างบัญชีมาตรฐานสำหรับหน่วยงานภาครัฐ Version 2551 ในหลายประเด็น เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้อง กับความต้องการใช้ข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ และสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานของภาครัฐที่มีการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลาซึ่งมีผลต่อขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน และเพื่อให้การรายงานข้อมูลบัญชีในงบการเงินเป็นไปตาม มาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กำหนดขึ้นใหม่

การปรับปรุงโครงสร้างบัญชีมาตรฐานสำหรับหน่วยงานภาครัฐ Version 2560 มีสาระสำคัญของการปรับปรุง ดังนี้

1. บัญชีแยกประเภทที่สร้างขึ้นใหม่ ปรับเพิ่มตั้งแต่โครงสร้างบัญชีมาตรฐานสำหรับหน่วยงานภาครัฐ Version 2551 มีผลบังคับใช้จนถึงปัจจุบันเพื่อตอบสนองความต้องการใช้ข้อมูลในการรายงาน ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นมาโดยตลอดเช่น การปรับปรุงวิธีการแสดงข้อมูลในใบแจ้งยอดเงินของธนาคารเมื่อมีการเรียกเก็บเงิน ตามเช็คที่นำส่งคลังการบันทึกรายการจัดซื้อที่ดินราชพัสดุของหน่วยงาน การบันทึกบัญชีและควบคุมยอดหนี้ระหว่างหน่วยเบิกจ่ายภายในกรมเดียวกัน การปรับปรุงวิธีการรับเงินจากค่าซื้อเอกสารประกวดราคา การให้การช่วยเหลือ ตามมาตรการชั่วคราวของรัฐบาล ทำให้มีการสร้างบัญชีใหม่เพิ่มขึ้น ตัวอย่างของบัญชีที่เพิ่มขึ้นจากรายการดังกล่าว เช่น บัญชีพักรอ Clearing บัญชีเช็คฝากการเรียกเก็บ บัญชีเงินฝากธนาคารรายบัญชีเพื่อนำส่งคลัง บัญชีลูกหนี้เงินยืม นอกงบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์ บัญชีที่ดินราชพัสดุออนไลน์ บัญชีลูกหนี้ระหว่างกัน – ภายในกรมเดียวกัน (Manual) บัญชีเจ้าหนี้ระหว่างกัน – ภายในกรมเดียวกัน (Manual) บัญชีรายได้ระหว่างกัน – ภายในกรมเดียวกัน (Manual) บัญชีค่าใช้จ่ายระหว่างกัน – ภายในกรมเดียวกัน (Manual) บัญชีรายได้ค่าซื้อเอกสารจัดซื้อจัดจ้าง บัญชีค่าใช้จ่ายช่วยเหลือตามมาตรการของรัฐบาล เป็นต้น

2. บัญชีที่ถูกระงับการใช้งานและเปิดกลับมาใช้งานใหม่ เพื่อรองรับวิธีปฏิบัติทางบัญชีเมื่อมีการ ประกาศใช้มาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ ได้แก่

2.1 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 13 เรื่อง สัญญาเช่า มีการยกเลิกการระงับการใช้งานของบัญชี แยกประเภทที่เกี่ยวข้องกับรายการทางบัญชีที่เกิดขึ้นตามมาตรฐานฯ เช่น บัญชีสินทรัพย์ (ระบุประเภทสินทรัพย์) – ภายใต้อัตราสัญญาเช่าการเงิน บัญชีค่าเสื่อมราคาสะสมสินทรัพย์ (ระบุประเภทสินทรัพย์) – ภายใต้อัตราสัญญาเช่าการเงิน บัญชีค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ (ระบุประเภทสินทรัพย์) – ภายใต้อัตราสัญญาเช่าการเงิน บัญชีลูกหนี้สัญญาเช่าการเงิน – ระยะสั้น บัญชีลูกหนี้สัญญาเช่าการเงิน – ระยะยาว บัญชีเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน – ระยะสั้น บัญชีเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน – ระยะยาว บัญชีดอกเบี้ยจ่ายตามสัญญาเช่าการเงิน

2.2 นโยบายการบัญชีภาครัฐ เรื่อง เงินลงทุน มีการยกเลิกการระงับการใช้งาน หรือแก้ไขชื่อบัญชี และคำนิยามของบัญชีแยกประเภทในโครงสร้างบัญชีมาตรฐานสำหรับหน่วยงานภาครัฐ Version 2551 ที่เกี่ยวข้องกับ รายการทางบัญชีที่เกิดขึ้นตามนโยบายฯ เช่น บัญชีเงินฝากประจำที่สถาบันการเงินในต่างประเทศ บัญชีเงินลงทุน ในตราสารทุนเพื่อขายระยะสั้น บัญชีค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนในตราสารหนี้เพื่อขายระยะสั้น บัญชีค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดระยะสั้น บัญชีค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนในตราสารทุนเพื่อขาย ระยะสั้น บัญชีค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนทั่วไประยะสั้น บัญชีเงินลงทุนในตราสารอนุพันธ์ บัญชีเงินลงทุนอื่น บัญชีเงินลงทุนในตราสารทุนเพื่อขายระยะยาว บัญชีเงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม บัญชีเงินลงทุนในหน่วยงานร่วม บัญชีค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนในตราสารหนี้เพื่อขายระยะยาว บัญชีค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนในหน่วยงานที่ ถูกควบคุม บัญชีขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นของเงินลงทุน บัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน บัญชีกลับรายการ ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน บัญชีกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน บัญชีเงินลงทุนทั่วไประยะสั้น บัญชีเงินลงทุนในตราสารหนี้เพื่อขาย บัญชีเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด บัญชีเงินลงทุน ในตราสารทุนเพื่อขาย บัญชีเงินลงทุนทั่วไปบัญชีค่าเผื่อการปรับมูลค่าเงินลงทุน (ระบุประเภท)

2.3 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 16 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน มีการยกเลิกการระงับการใช้งานบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้องกับรายการทางบัญชีที่เกิดขึ้นตามมาตรฐานฯ เช่น บัญชีอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน บัญชีค่าเสื่อมราคาสะสม – อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน บัญชีรายรับจากการขายอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน บัญชีค่าเสื่อมราคา – อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน บัญชีค่าจำหน่าย – อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

3. บัญชีแยกประเภทที่ไม่มีการใช้งาน หรือบัญชีแยกประเภทที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานและนโยบาย การบัญชีภาครัฐ มีการระงับการใช้งานบัญชีดังกล่าว เช่น บัญชีที่ดินราชพัสดุ รหัสบัญชีแยกประเภท 1204020101 เปลี่ยนไปใช้รหัสบัญชีแยกประเภท 1204020102 ในชื่อบัญชีเดียวกันแทน โดยบัญชีดังกล่าวใช้สำหรับหน่วยงาน ที่รับผิดชอบดูแลที่ดินราชพัสดุ และบัญชีค่าตอบแทนอื่น รหัสบัญชีแยกประเภท 5104040199 เปลี่ยนไปใช้ รหัสบัญชีแยกประเภท 5104040102 ชื่อบัญชีค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกจากนี้มีการระงับการใช้งานบัญชี ลูกหนี้เช็คขัดข้อง – หน่วยงานภาครัฐ บัญชีลูกหนี้เช็คขัดข้อง – บุคคลภายนอก บัญชีเจ้าหนี้เช็คขัดข้อง – กรมบัญชีกลาง บัญชีอาวุธยุทธโปกรณ์ทางทหาร บัญชีสินทรัพย์ถาวรอื่น บัญชีค่าเสื่อมราคาสะสม – อาวุธยุทธโปกรณ์ทางทหาร บัญชีค่าเสื่อมราคาสะสม – สินทรัพย์ถาวรอื่น บัญชีค่าเสื่อมราคา – อาวุธยุทธโปกรณ์ทางทหาร บัญชีค่าเสื่อมราคา – สินทรัพย์ถาวรอื่น

4. บัญชีแยกประเภทที่มีการเปลี่ยนชื่อบัญชีใหม่ เพื่อให้มีความเหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น บัญชีเงินฝาก ธนาคารเพื่อนำส่งคลัง บัญชีลูกหนี้เงินมัดจำและเงินประกัน บัญชีค่าธรรมเนียม บัญชีค่าบริการไปรษณีย์ เป็นต้น 5. คำอธิบายความหมายของบัญชีแต่ละรายการมีการปรับแก้ให้ถูกต้องชัดเจนขึ้น พร้อมทั้งมีการยกตัวอย่าง ประกอบมากขึ้น โดยเฉพาะบัญชีหมวดค่าใช้จ่าย การใช้งานผังบัญชีในระบบ GFMS บัญชีแยกประเภทในโครงสร้างบัญชีมาตรฐานถูกสร้างขึ้นในระบบงานบัญชีแยกประเภท (GL) ในระบบ GFMS เพื่อให้รองรับความต้องการในการใช้งานของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐลักษณะพิเศษ รวมทั้งหน่วยงานอื่นๆ ที่ไม่ถือเป็นหน่วยงานภาครัฐตามกรอบการจัดทำงบการเงินรวมของแผ่นดิน แต่มีการบันทึกข้อมูล ในรหัสหน่วยงานนั้นในระบบ GFMS ด้วยเมื่อมีการทำรายการกับกรมบัญชีกลาง ในรหัสหน่วยงาน 9999 เช่น รัฐวิสาหกิจ กรุงเทพมหานคร แม้ว่าโดยทั่วไปบัญชีแยกประเภทที่แสดงไว้ในโครงสร้างบัญชีมาตรฐานสำหรับหน่วยงานภาครัฐ นี้จะเปิดให้ใช้กับหน่วยงานภาครัฐทุกแห่ง แต่บัญชีแยกประเภทบางรายการถูกเปิดไว้ให้ใช้เฉพาะกับหน่วยงานบาง แห่งหรือบางกลุ่มเท่านั้น เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจและลักษณะการดำเนินงานแตกต่างจากหน่วยงานอื่น โดยทั่วไป หากบัญชีใดมีการจำกัดสิทธิการใช้งานจะมีการระบุไว้ในคำอธิบายบัญชีนั้นด้วย แต่จะไม่ได้ระบุไว้ สำหรับบัญชีที่ระบบบันทึกโดยอัตโนมัติ หน่วยงานแห่งหนึ่งอาจไม่จำเป็นต้องใช้บัญชีแยกประเภททุกบัญชี ตามที่กำหนดไว้ในผังบัญชีนี้นี้ แต่ควรเลือกใช้บัญชีแยกประเภทให้เหมาะสมกับลักษณะของรายการที่เกิดขึ้น นอกจากการจำกัดสิทธิการใช้งานบัญชีแยกประเภทบางรายการสำหรับบางหน่วยงานแล้ว บัญชีแยกประเภท ที่เปิดให้ใช้งานได้สำหรับหน่วยงานทุกแห่ง โดยทั่วไป อาจมีข้อจำกัดในการใช้งานเมื่อมีการเลือกใช้บัญชีนั้นกับคำสั่งงาน ที่ทำให้เกิดการบันทึกบัญชีในประเภทเอกสาร (Document Type) บางชนิดในระบบ GFMS ทั้งนี้ เพื่อช่วยลด

ความผิดพลาดจากการบันทึกบัญชีผิดประเภทโดยไม่ตั้งใจ ตัวอย่างเช่น ประเภทเอกสาร JR เป็นการบันทึกรายการเกี่ยวกับเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หากมีการระบุรหัสบัญชีอื่นนอกจากกลุ่มเงินสดเพื่อบันทึกรายการ ก็จะไม่สามารถทำได้ ประเภทเอกสาร JV เป็นการบันทึกรายการปรับปรุงทั่วไปในบัญชีใดๆ ที่ไม่เกี่ยวกับเงินสด หากมีการระบุรหัสบัญชีกลุ่มเงินสดเพื่อบันทึกรายการก็จะไม่สามารถทำได้เช่นกัน หรือประเภทเอกสารบางชนิด สร้างขึ้นเพื่อใช้เฉพาะกับรายการเดียวเท่านั้น เช่น ประเภทเอกสาร JM เป็นการบันทึกรายการปรับปรุง วัสดุคงเหลือสิ้นงวด ดังนั้น จะไม่สามารถระบุรหัสบัญชีอื่นใดได้นอกจากวัสดุคงเหลือ และค่าวัสดุเท่านั้น เป็นต้น ในค่านิยามของบัญชีแยกประเภทแต่ละรายการ จะระบุถึงลักษณะพิเศษของบัญชีไว้ด้วยในการเลือกใช้งานบัญชีแยกประเภท หน่วยงานจำเป็นต้องทราบว่าบัญชีที่ใช้นั้นมีลักษณะพิเศษอย่างไรหรือไม่เพื่อการใช้งาน บัญชีได้อย่างถูกต้อง เช่น การใช้คำสั่งงานเกี่ยวกับการปรับปรุงบัญชีย้อนหลัง หน่วยงานต้องเลือกใช้คำสั่งงาน ให้สอดคล้องกับบัญชีที่ต้องการปรับปรุง ลักษณะพิเศษดังกล่าวได้แก่ 1) บัญชีที่เป็นรายการเปิด (Open item) ซึ่งต้องมีการจับคู่หักล้างเพื่อปรับสถานะคงค้างของรายการ เมื่อได้บันทึกล้างบัญชีแยกประเภทแล้ว โดยลักษณะปกติของบัญชีเหล่านี้จะถูกบันทึกรายการพักไว้ชั่วคราว เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นก็จะมีการบันทึกล้างบัญชีนั้นออกไป เช่น บัญชีพักงานระหว่างก่อสร้าง เป็นต้น 2) บัญชีกระทบยอด (Reconciliation account) ซึ่งมีการเก็บรายละเอียดบัญชีรายตัวไว้ในระบบด้วย หน่วยงานไม่ได้บันทึกรายการในบัญชีกระทบยอดโดยตรง แต่ระบบจะบันทึกบัญชีให้โดยเชื่อมโยงจากรหัสบัญชี ย่อยรายตัวที่หน่วยงานเป็นผู้บันทึก ซึ่งมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรหัสบัญชีย่อยกับบัญชีแยกประเภท ไว้ในระบบก่อนแล้ว เช่น บัญชีเจ้าหน้าที่การค้า - บุคคลภายนอก เป็นต้น 3) บัญชีที่ระบบบันทึกโดยอัตโนมัติซึ่งเกิดจากการบันทึกรายการระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับกรมบัญชีกลาง ในรหัสหน่วยงาน 9999 เป็นบัญชีในกลุ่มรายได้และค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงานทั้งหมด ระบบไม่เปิดให้หน่วยงาน บันทึกบัญชีนี้โดยตรง แต่ระบบจะบันทึกบัญชีให้โดยอัตโนมัติ ในรหัสหน่วยงาน 9999 พร้อมกันกับบัญชีตรงกันข้าม ในรหัสหน่วยงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่มีการทำรายการกับกรมบัญชีกลาง เช่น บัญชีรายได้ ระหว่างหน่วยงาน - หน่วยงานรับเงินงบประมาณจากรัฐบาล เป็นต้น 4) บัญชีระหว่างกัน BP (Business partner) ซึ่งใช้บันทึกรายการที่เกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกัน รวมทั้งระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับกรมบัญชีกลาง ในรหัสหน่วยงาน 9999 บัญชีเหล่านี้จะถูกนำมาตัดรายการ ระหว่างกันในการจัดทำงบการเงินรวม ในฝั่งบัญชีระบุรหัสย่อไว้เป็นบัญชี BP เช่น บัญชีเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ - รายได้รับแทนกัน และบัญชีลูกหนี้ส่วนราชการ - รายได้รับแทนกัน เมื่อมีการบันทึกบัญชีระหว่างกันจะต้องระบุรหัส หน่วยงานคู่ค้า (Trading partner) ด้วย ซึ่งเป็นรหัสหน่วยงาน 4 หลัก ในระบบ GFMS ของหน่วยงานที่ทำรายการกับหน่วยงานผู้บันทึกรายการบัญชี

ระหว่างกันนี้มีทั้งแบบที่หน่วยงานต้องบันทึกรหัสหน่วยงานคู่ค้าด้วยตนเอง หรือแบบที่ระบบบันทึกให้โดยอัตโนมัติ ในการเลือกใช้บัญชีแยกประเภทให้เหมาะสมกับรายการที่เกิดขึ้น หน่วยงานควรพิจารณาจากคำอธิบาย ความหมายของบัญชีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในคำอธิบาย ความหมายของบัญชีบางรายการมีการให้ตัวอย่างรายการ ที่ควรบันทึกในบัญชีนั้นไว้อย่างไรก็ดี หากเกิดรายการที่ไม่มีระบุไว้ในตัวอย่าง หน่วยงานควรใช้การเทียบเคียง กับตัวอย่างที่คล้ายคลึงกัน เพื่อการเลือกใช้บัญชี นอกจากนี้ในการใช้งานบัญชีระหว่างกันภายในกรมเดียวกัน ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อใช้กับหน่วยเบิกจ่ายภายในกรมเดียวกันที่มีรายการระหว่างกันเกิดขึ้น หน่วยงานต้องจัดให้มีการควบคุม ภายในหน่วยงานให้มีการบันทึกบัญชีระหว่างกันทั้ง 2 หน่วย ที่มีรายการระหว่างกันด้วย ยอดที่ตรงกันตลอดเวลา และเมื่อมีการจัดท่างบการเงิน บัญชีเหล่านี้จะถูกหักกลบเป็นศูนย์ ได้แก่ ลูกหนี้ระหว่างกัน – ภายในกรมเดียวกัน (Manual) กับบัญชีเจ้าหนี้ระหว่างกัน – ภายในกรมเดียวกัน (Manual) และบัญชีรายได้ระหว่างกัน – ภายในกรมเดียวกัน (Manual) กับบัญชีค่าใช้จ่ายระหว่างกัน – ภายในกรมเดียวกัน (Manual) บัญชีแยกประเภทใน โครงสร้างบัญชีมาตรฐานที่มีความถี่ในการถูกเรียกใช้งานมากที่สุดคือบัญชีค่าใช้จ่าย ซึ่งมีประเด็นบางอย่างเกี่ยวกับการใช้งานที่ควรกล่าวถึงคือการจัดกลุ่มบัญชีแยกประเภทค่าใช้จ่ายบางรายการ ในผังบัญชีอาจไม่ตรงกันกับการจำแนกประเภทรายจ่ายเพื่อการจัดสรรและเบิกจ่ายงบประมาณ เช่น เงินตอบแทน พิเศษของผู้ที่ได้รับเงินเดือนเต็มขั้น และค่าล่วงเวลา (ผู้บริหารและหน่วยงาน) ในผังบัญชีจัดอยู่ในกลุ่มเงินเดือน และค่าจ้าง ภายใต้กลุ่มค่าใช้จ่ายบุคลากร ในขณะที่รายจ่ายสองรายการนี้ให้เบิกจ่ายในลักษณะค่าตอบแทน ในงบดำเนินงาน ดังนั้น ในการบันทึกรายการเบิกจ่ายควรพิจารณาเลือกบัญชีแยกประเภทค่าใช้จ่ายแยกจากการพิจารณา ระบุรหัสเกี่ยวกับงบประมาณที่ขอเบิก โดยเลือกบัญชีค่าใช้จ่ายตามรายการในผังบัญชีที่ระบุชื่อและคำอธิบาย ใกล้เคียงกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นมากที่สุด และเลือกระบุรหัสเกี่ยวกับงบประมาณที่ขอเบิกตามที่สำนักงบประมาณ และกรมบัญชีกลางกำหนดให้ใช้ในระบบ GFMS นอกจากนี้ แม้ว่าบัญชีค่าใช้จ่ายโดยส่วนใหญ่จะระบุชื่อไว้ตามลักษณะ ของรายการที่เกิดขึ้น เช่น เงินช่วยค่ารักษาพยาบาล ค่าไฟฟ้า แต่บัญชีค่าใช้จ่ายบางรายการจะระบุชื่อไว้ตามกิจกรรม ซึ่งอาจครอบคลุมค่าใช้จ่ายหลายลักษณะ เช่น การพัฒนาบุคลากร อาจมีค่าใช้จ่ายในการใช้สถานที่ ค่าจัดอาหารเลี้ยง ค่าวัสดุต่างๆ ค่าใช้จ่ายตอบแทนให้วิทยากร เป็นต้น ดังนั้น ในการเลือกใช้บัญชีค่าใช้จ่ายในการบริหารงานทั่วไป ควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินเป็นหลักกว่าใช้ในกิจกรรมใด หากวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินสอดคล้อง กับชื่อบัญชีใดในผังบัญชีควรเลือกใช้บัญชีนั้น เช่น การจ้างพิมพ์หรือจ้างถ่ายสำเนาเอกสาร หากใช้เอกสารนั้น เพื่อประกอบการศึกษาควรเลือกบัญชีค่าใช้จ่ายศึกษา หากใช้เอกสารนั้นเพื่อการเตรียมการประชุม ควรเลือกบัญชีค่าใช้จ่ายในการประชุม หรือหากใช้เอกสารนั้น เพื่อการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนเกิดความ

เข้าใจ ที่ถูกต้องควรเลือกบัญชีค่าประชาสัมพันธ์ ดังได้กล่าวแล้วว่าโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน กำหนดขึ้นเพื่อรองรับการจัดทำงบการเงินเป็นหลัก ข้อมูลบัญชี แยกประเภทตามผังบัญชีแต่เพียงอย่างเดียวจึงไม่อาจสนองความต้องการข้อมูลที่หลากหลายได้ทั้งหมด ในบางกรณีข้อมูลที่บัญชีแยกประเภทไม่ตอบสนองความต้องการใช้ข้อมูล ระบบ GFMS อาจมีข้อมูลที่ตรงกับ ความต้องการอยู่ในระบบงานต่างๆ แต่หากไม่มีหน่วยงานจำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูลรายละเอียดที่ต้องการเฉพาะ ไว้ต่างหากด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลโดยครบถ้วน (กรมบัญชีกลาง, 2560)

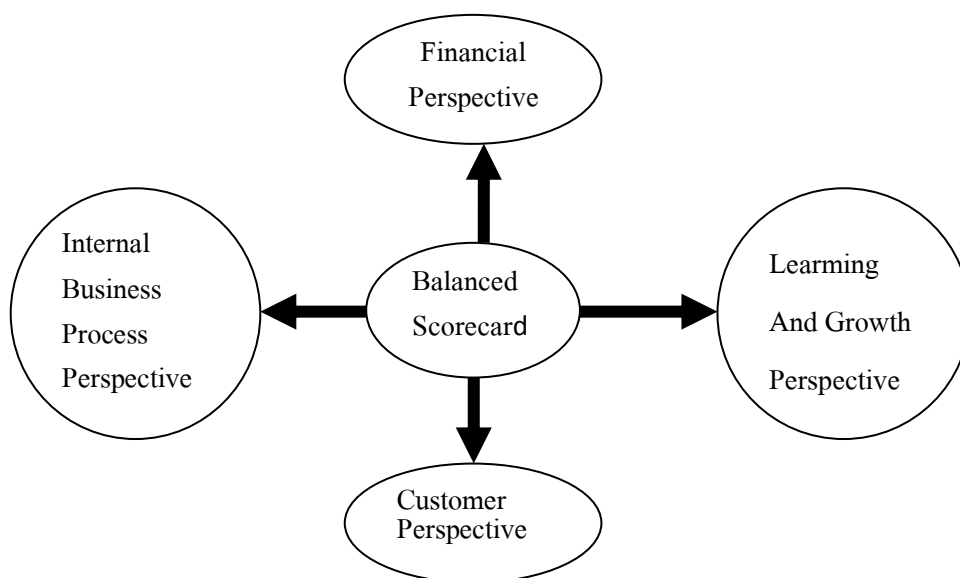
3. ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

การวัดประสิทธิผลการดำเนินงานตามทฤษฎี Balanced Scorecard (BSC) เป็นแนวคิดที่ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการวัดผลกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ (สราญ ประมวลวรชาติ, 2544 : 11) ที่ทำให้ผู้บริหารระดับสูงสามารถเห็นภาพรวมของธุรกิจได้อย่างชัดเจนและรวดเร็ว (ปริญญา อินริक्षा, 2550 : 4) โดย Robert Kaplan และ David Norton ในปี ค.ศ. 1992 เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ในปัจจุบันที่ส่งผลให้รูปแบบการบริหารต้องปรับตัวเพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เนื่องจากการที่องค์กรจะอยู่รอดประสบความสำเร็จในยุคการแข่งขันข้อมูลข่าวสาร การวัดผลการปฏิบัติงานที่เป็นตัว

เงินหรือการยึดติดกับการวัดผลเพียงด้านใดด้านหนึ่งนั้นไม่เพียงพอ เพราะไม่มีตัววัดใดเพียงลำพังที่จะแสดงผลการดำเนินงานทางธุรกิจได้อย่างครอบคลุม ซึ่งผู้บริหารต้องควรทราบถึงผลการปฏิบัติงานทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน จึงจำเป็นต้องใช้ระบบการวัดผลและการบริหารที่เกิดมาจากหรือมีความเกี่ยวข้องกับกลยุทธ์และความสามารถขององค์กรที่มีอยู่ เป็นการให้ความสนใจคนทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งวัตถุประสงค์และการวัดของ Balanced Scorecard นั้น ได้มาจากวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ขององค์กร อันเป็นการนำวิสัยทัศน์และกลยุทธ์มาแปลงสู่การปฏิบัติ โดยมาจากมุมมอง 4 ด้าน คือ การเงิน ลูกค้า กระบวนการปฏิบัติงานภายในองค์กร และการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี เป็นการขยายชุดของหน่วยธุรกิจให้มากไปกว่าบทสรุปการวัดผลทางการเงิน

ทั้งนี้เนื่องจากการวัดผลทางการเงินนั้นไม่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถและทักษะของพนักงาน รวมถึงการกระตุ้นการมีส่วนร่วมต่อองค์กร ในขณะที่ Balanced Scorecard สามารถรักษาสภาพเดิมของทรศนะด้านการเงินอันเป็นประโยชน์ในระยะสั้น ที่สะท้อนให้เห็นถึงผลการปฏิบัติงานที่เสร็จสิ้นไปแล้ว แต่ก็สามารถแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงพลังผลักดันที่มีคุณค่ามากกว่าในระยะยาวทั้ง ทางด้านการเงินและแข่งขันธุรกิจ นั่นคือการวัดผลในระดับปฏิบัติการที่ไม่เป็นตัวเงินที่สะท้อนให้เห็นถึงความพึงพอใจของลูกค้า กระบวนการปฏิบัติงานภายในองค์กร และ

การพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี รวมทั้ง การวัดใน 4 มุมมองดังกล่าว จะบอกว่าองค์กร จะต้องจัดหาความรู้ ความชำนาญประเภทใดให้กับพนักงาน และระบบอะไรที่ดีที่สุดสำหรับการ ทำงานของพนักงาน เพื่อให้พนักงานสามารถประดิษฐ์คิดค้นสิ่งของใหม่ๆ สร้างยุทธศาสตร์ที่ ถูกต้องในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งแน่นอนว่าเมื่อ องค์กรสามารถทำได้เช่นนี้ ลูกค้าย่อมเกิดความพึงพอใจ รายได้หรือกำไรของบริษัทย่อมเพิ่มมากขึ้น (Kaplan และNorton, 1992 อ้างใน ภาคภูมิ นันทปรีชา, 2555) ซึ่งสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 มุมมอง 4 ด้านของ Balanced Scorecard

ในเวลาต่อมาได้มีการนำ Balanced Scorecard มาใช้ในการบริหารงานภาครัฐ (เทพศักดิ์ บุญรัตน์, 2548 : 5) ซึ่งได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารภาครัฐของสหรัฐอเมริกาในต้นสมัยแรกของประธานาธิบดีบิล คลินตัน ได้มีการออกกฎหมายที่สำคัญฉบับหนึ่ง คือ พระราชบัญญัติผลการดำเนินงานของรัฐบาล (Government Performance Results Act 1993)

หลักการสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยผลการดำเนินงานของรัฐบาล คือ การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานที่จะขอรับการจัดสรรงบประมาณต้องระบุอย่างชัดเจนล่วงหน้าว่า ผลลัพธ์ (result หรือ outcomes) ที่ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะทำให้เกิดผลนั้นคืออะไร ด้วยเหตุนี้ หน่วยงานรัฐบาลจึงต้องจัดทำแผนกลยุทธ์ (Strategic plan) และรายละเอียดตัวชี้วัดการทำงาน (Performance measurement) ตลอดจนต้องจัดทำรายงานประจำปีเผยแพร่สู่สาธารณะ หน่วยงาน จะต้องระบุคะแนนรวมที่ได้รับจากการผสมผสานตัวชี้วัดที่สำคัญ 3 ตัว คือ ผลลัพธ์ทางธุรกิจ ความ

พึงพอใจของลูกค้า (customer satisfaction) และความพึงพอใจของพนักงาน (employee satisfaction) มารวมกัน โดยเรียกคะแนนรวมและวิธีวัดผลงานแบบนี้ว่า Balanced Scorecard Measure

สำหรับประเทศไทย ได้นำแนวทางการปฏิรูประบบราชการไทยซึ่งอาศัยแนวคิดการจัดการภาคเอกชนสมัยใหม่มาเป็นแนวทางในการบริหารราชการ โดยกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ.2546-2550) โดยกำหนดยุทธศาสตร์ที่ 1 เรื่องการปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทำงาน มาตรการที่กำหนดไว้อย่างหนึ่งคือให้มีการปรับปรุงระบบการประเมินผลการดำเนินงาน โดยต้องมีการเจรจาตกลงว่าด้วยผลงานประจำปี มีการติดตามประเมินผลงานทุกสิ้นปี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และแผนดำเนินงานรายปี นอกจากนี้ได้จัดให้มีองค์การ เพื่อพัฒนาระบบราชการขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 มาตรา 71/9 โดยกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ทำหน้าที่ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามระเบียบราชการบริหารแผ่นดิน ซึ่งคือการนำแนวคิด Balanced Scorecard มาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการ (เสาวพงษ์ ยมาพัฒน์, 2550 : 2) โดยพิจารณา มุมมองทั้ง 4 ด้าน

- 1) การดำเนินงานทางการเงิน หมายถึง การประเมินผลประกอบการทางการเงินเพื่อตอบสนองผลตอบแทนให้แก่เจ้าของหรือผู้ลงทุน เพื่อให้กิจการเจริญเติบโตและมีสภาพคล่อง
- 2) การดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง การประเมินผลคุณภาพการให้บริการ ซึ่งเกิดจากมุมมองของผู้ที่มาใช้บริการ และจะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์
- 3) กระบวนการดำเนินงานภายใน หมายถึง การประเมินผลการดำเนินงานภายในขององค์กร ซึ่งจะกระทบกระบวนการดำเนินงานและความพึงพอใจของผู้ที่มาใช้บริการ
- 4) การพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี หมายถึง การวัดความสามารถขององค์กรว่าบรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจได้หรือไม่ และหากองค์กรใดมีการมุ่งเน้นการเรียนรู้ย่อมส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานที่จะนำไปสู่ความมั่นคง แข็งแกร่ง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อมรา ตีรศรีวัฒน์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพร้อมในการแข่งขันของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยภายในกลุ่มประเทศสมาชิกของอาเซียน ภายใต้ข้อตกลงการยอมรับร่วมบริการวิชาชีพบัญชี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยในสาขาวิชาชีพต่างๆ ทั้งผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชี ผู้ทำบัญชีภาษีอากร และผู้ให้บริการคำปรึกษาทางบัญชี ในลักษณะการประเมิน ตนเองเกี่ยวกับสมรรถนะและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศผู้รับกลุ่ม ASEAN โดยกลุ่ม ตัวอย่างมาจาก

สำนักงานบัญชีสากลขนาดใหญ่ สำนักงานบัญชีสากล และสำนักบัญชีคุณภาพระดับประเทศ จำนวน 390 คน โดยทำการประเมินสมรรถนะและความพร้อมของนักบัญชีไทย 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้และความสามารถทางเทคนิค 2) ด้านความถนัดและทักษะ และ 3) ด้านคุณค่าจริยธรรมและทัศนคติต่อวิชาชีพ ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีสมรรถนะและความพร้อม ด้านความรู้และความสามารถทางเทคนิค และด้านความถนัดและทักษะ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสมรรถนะและความพร้อมด้านคุณค่า จริยธรรมและทัศนคติต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก

สุวรรณิ รุ่งจตุรงค์ (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ พบว่า ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เนื่องผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีมายาวนาน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นอย่างดี ช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและเกิดประโยชน์สูงสุด ในด้านระดับการศึกษา การอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการ ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินไม่แตกต่างกัน แต่หากผู้ที่มีระดับการศึกษาน้อย กับผู้ที่ได้รับการอบรมความรู้เพิ่มเติมเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน อาจส่งผลให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีเปลี่ยนแปลงไปได้

วรพจน์ อนุเอกจิตร (2559) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานกับความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการนำการวัดผลการปฏิบัติงานคุณภาพมาใช้ และผลการดำเนินงานด้านการเงินของบริษัทซอฟต์แวร์ในกรุงเทพมหานคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 3 บริษัท ได้แก่ บริษัท เอ็ม เอฟ อี ซี จำกัด (มหาชน) (MFEC) บริษัท โมทีฟ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) (MOTIF) และบริษัท บิสซิเนส แอปพลิเคชัน จำกัด (BAC) ด้วยแบบสอบถามจำนวน 280 ชุด และทำการเปรียบเทียบงบการเงินปี พ.ศ. 2555 กับงบการเงินปี พ.ศ. 2556 ของ 3 บริษัท ในช่วงก่อนและหลังจากนำการวัดผลการปฏิบัติงานคุณภาพมาใช้ ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีเพศและอายุงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการวัดผลการปฏิบัติงานคุณภาพด้านกระบวนการภายในแตกต่างกัน ส่วนอีก 3 มุมมองไม่แตกต่างกัน และจากผลสรุปความคิดเห็นของพนักงานต่อการนำการวัดผลการปฏิบัติงานคุณภาพมาใช้อยู่ในระดับ “เห็นด้วย” ว่ายอดขายเพิ่มขึ้น หมายถึง บริษัทมีความสามารถมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการที่บริษัท MFEC และ บริษัท MOTIF มีรายได้จากการขายและบริการที่เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2556 และพนักงาน “เห็นด้วย” ว่าควร “ลดค่าใช้จ่าย” ของบริษัทด้วย อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่า พนักงานจะมีความคิดเห็น “ไม่แน่ใจ” กับการใช้เป้าหมาย “กำไร” เป็นตัวชี้วัด แต่อัตราส่วนผลตอบแทนจากการใช้สินทรัพย์ พบว่าผลประกอบการปี พ.ศ. 2556 ของบริษัท MFEC และ บริษัท MOTIF เพิ่มขึ้น

ประทีป วจิทองรัตนา (2558) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในเขตจังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 335 คน สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้เฉลี่ย 10,001-15,000 บาท และมีประสบการณ์ในการทำบัญชีน้อยกว่า 5 ปี ประสิทธิภาพการเรียนรู้โดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความเข้าใจ และด้านเจตคติ อยู่ในระดับมาก ส่วนประสิทธิผลการปฏิบัติงานด้านคุณภาพผลงาน อยู่ในระดับมากที่สุด และประสิทธิผลการปฏิบัติงานโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านปริมาณผลงาน และด้านความตรงต่อเวลาในการทำงาน อยู่ในระดับมาก จากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า 1) ประสิทธิภาพการเรียนรู้ ด้านความรู้ และด้านทักษะ มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ด้านคุณภาพผลงาน 2) ประสิทธิภาพการเรียนรู้ ด้านเจตคติ มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ด้านปริมาณผลงาน 3) ประสิทธิภาพการเรียนรู้ ด้านเจตคติ และด้านทักษะ มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ด้านความตรงต่อเวลาในการทำงาน และ 4) ประสิทธิภาพการเรียนรู้ ด้านเจตคติ ด้านทักษะ และด้านความรู้ มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานโดยรวม

อินทิรา วราพิทักษ์กุล (2558) การวิจัยศึกษาในเรื่ององค์ประกอบความเป็นมืออาชีพของผู้ปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศทางการบัญชีของหน่วยงานรัฐสภาโดยใช้แนวคิดและทฤษฎีความเป็นมืออาชีพ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการภาครัฐ ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรทั้งหมดพบว่า องค์ประกอบความเป็นมืออาชีพของผู้ปฏิบัติงานด้านสารสนเทศทางการบัญชี ได้มีการจัดกลุ่มองค์ประกอบใหม่เป็น 5 องค์ประกอบดังต่อไปนี้ 1. องค์ประกอบด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารในเรื่องความสามารถในการทำงานเป็นทีม โดยอาศัยความร่วมมือ การประสานงาน การช่วยเหลือ และการสนับสนุนระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีความสำคัญมากที่สุด 2. องค์ประกอบด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ในเรื่องความสามารถในการพิจารณาและประยุกต์ใช้ประเด็นต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล รวมถึงการปฏิบัติงานอย่างระมัดระวังเชิงมืออาชีพ มีความสำคัญมากที่สุด 3. องค์ประกอบด้านทักษะทางปัญญา ในเรื่องความสามารถในการสอบถาม

การคิดอย่างมีเหตุผล และการวิเคราะห์เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาเมื่อมีปัญหาหรือเกิดข้อสงสัยในการปฏิบัติงานได้อย่างละเอียดรอบคอบ มีความสำคัญมากที่สุด 4. องค์ประกอบด้านทักษะทางวิชาการ เชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ในเรื่องความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การใช้โปรแกรม Microsoft Word, Excel รวมทั้งการใช้ Internet เพื่อสืบค้นข้อมูลมาช่วยในการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศทางการบัญชี มีความสำคัญมากที่สุด และ 5. องค์ประกอบด้านทักษะทางการบริหาร องค์กรและการจัดการภาครัฐ ในเรื่องความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์การบริหาร โครงการ การบริหารบุคคลและทรัพยากร รวมถึงการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพมีความสำคัญมากที่สุด

ชურიพร เมืองจันทร์ ศรีรุ่งรัตน์ สุกสมบุญ และณัฐวุฒิ ดันติเศรษฐ (2556) ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณการบัญชีบริหารกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณการบัญชีบริหารกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักบัญชีธุรกิจผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในประเทศไทย จำนวน 253 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ จรรยาบรรณการบัญชีบริหารเป็นตัวแปรอิสระและประสิทธิภาพการทำงานให้เป็นตัวแปรตาม ผลการวิจัยพบว่า จรรยาบรรณการบัญชีบริหาร ด้านสมรรถนะวิชาชีพบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ และด้านการสร้างความเชื่อมั่น ในการนำเสนอข้อมูล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวม ดังนั้นนักบัญชีควรนำไปใช้ในการส่งเสริมจรรยาบรรณการบัญชีบริหารและพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพของนักบัญชี ในการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีให้บรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานสูงสุดในอนาคต

บุญรวย นะเป้า (2556) การวิจัยศึกษาในเรื่องสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงาน : กรณีศึกษานักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชีและประสิทธิภาพในการทำงาน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่าง ประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างคือนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 312 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจง ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1.สมรรถนะ

ตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณลักษณะ อยู่ในระดับ มากเช่นกัน 2. ประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านงานเสร็จทันเวลา ด้านความเชื่อถือได้ ด้านผลงานได้มาตรฐาน และด้านการให้คำปรึกษาแนะนำได้ถูกต้อง สมบูรณ์ อยู่ในระดับมากเช่นกัน 3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับ ประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = 0.64$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อังคณา เบ็ญจสิล ญาณินท์ ตั้งกัญญาพิชญ์ และ กัญญาณัฐ รัตนประภาธรรม (2556) การวิจัยศึกษาในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัญชีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 298 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดี ด้านการวางแผนการบริหารงาน ด้านการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และด้านการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวม ดังนั้นผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยนี้จึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาวางแผนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ ปรับปรุงความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของนักบัญชี เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน สร้างความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงให้กับองค์กรและประเทศชาติอย่างยั่งยืนต่อไป

โสภภาพรรณ ไชยพัฒน์ (2555) ที่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจ ในจังหวัดภูเก็ต โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจ ในจังหวัดภูเก็ต และ 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจ ในจังหวัดภูเก็ต ที่มีประเภทธุรกิจ รูปแบบธุรกิจและทุนจดทะเบียนแตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจ ในจังหวัดภูเก็ต เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการ

สื่อสาร ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน และทักษะทางปัญญา ขณะที่ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจในจังหวัดภูเก็ตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์ในระดับมาก ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียน ประเภทธุรกิจ และรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์แตกต่างกัน

ภาคภูมิ นันทปรีชา (2555) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานโดยตัวชี้วัดตามแนวคิด Balanced Scorecard : กรณีศึกษา สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาขั้นตอนกระบวนการจัดทำตัวชี้วัดขององค์กรตามแนวคิด Balanced Scorecard 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงาน โดยตัวชี้วัดขององค์กรตามแนวคิด Balanced Scorecard 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์กรตามแนวคิด Balanced Scorecard การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) 10 ท่านจากแต่ละหน่วยงานในสถาบันฯ ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและมีความรับผิดชอบในการดำเนินการโดยตัวชี้วัดตามแนวคิด Balanced Scorecard ในสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์ กึ่งมีโครงสร้าง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการทบทวนวรรณกรรมมาวิเคราะห์ผลการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า สถาบันฯมีการจัดทำตัวชี้วัด 2 ลักษณะคือ 1) ตัวชี้วัดที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดเพื่อวัดผลการดำเนินงานขององค์กร และ 2) ตัวชี้วัดที่สถาบันฯจัดทำเพื่อวัดผลการดำเนินงานในระดับส่วนงานของสถาบันฯ ซึ่งขั้นตอนและกระบวนการจัดทำแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ 1) การจัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานประจำปีขององค์กร 2) การจัดทำตัวชี้วัดขอสำนักงาน ก.พ.ร. 3) การจัดทำตัวชี้วัดระดับส่วนงาน ซึ่งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานที่สนับสนุนต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน โดยตัวชี้วัดตามแนวคิด Balanced Scorecard ประกอบด้วย 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้นำ นโยบายของผู้บริหารองค์กร ด้านการจัดการข้อมูล ความสัมพันธ์ภายในส่วนงาน การสื่อสารภายในส่วนงาน การติดตามประเมินผล การพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรในองค์กร

สุมินทร เบ้าธรรม (2555) ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลในการทำงานของผู้ทำบัญชีไทย: ผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่มีต่อประสิทธิผลในการทำงานของผู้ทำบัญชีที่เข้ารับการอบรมในโครงการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับวิชาชีพ ของสาขาวิชาการบัญชี คณะวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ร่วมกับสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขานครราชสีมา ในวันที่ 16 กันยายน 2552 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย ทำ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ทำบัญชีที่เข้ารับการอบรมฯ จำนวน 123 ราย โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในการทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนตัวแปรควบคุม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และจำนวนครั้งโดยเฉลี่ยต่อปีที่เข้ารับการอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ นั้น พบว่าไม่ได้มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของประสิทธิผลในการทำงาน งานวิจัยในครั้งนี้ จึงสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลในการทำงานของผู้ทำบัญชี ซึ่งถือว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

นรัญจ พุ่มศิริ (2554) ได้ทำการศึกษาผลกระทบจากการนำมาตราฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาปฏิบัติ โดยศึกษาผลการดำเนินงานของธุรกิจทั้งในด้านการปฏิบัติงานและระบบบัญชี และผลกระทบต่องบการเงินและรายงานทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่า การนำมาตราฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาปฏิบัติเป็นเครื่องมือที่ทำให้บริษัทต่างๆ สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดโลก รวมถึงการดึงดูดจากแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศ อันนำมาซึ่งการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ ยกตัวอย่างเช่น 1) ทำให้ข้อมูลงบการเงินหรือรายงานทางการเงินมีความชัดเจน โปร่งใสมากขึ้น 2) กิจการมีต้นทุนที่ต่ำลง และนักลงทุน ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นเจ้าของแหล่งเงินทุนและผู้กำกับดูแลได้รับข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้อง เป็นการลดปัญหาความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูล ทั้งนี้การนำมาตราฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาปฏิบัติ ยังส่งผลกระทบต่องบการเงิน รายงานทางการเงิน รวมถึงผลการดำเนินงานของกิจการ โดยเห็นได้จากการเปิดเผยข้อมูลผลกระทบในการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี ผลกระทบจากการปฏิบัติตามนโยบายการบัญชีใหม่ต่อการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน ทั้งนี้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาปฏิบัติได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากภาครัฐและเอกชน เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย บริษัทเอกชนหลายแห่งได้มีการนำมาตราฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาปฏิบัติก่อนมาตรฐานดังกล่าวมีผลบังคับใช้เพื่อเตรียมความพร้อม เพราะเล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชีและการรายงานทางการเงินให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก

ศศิวิมล มีอำพล (2554) ได้ศึกษาหลักการเปิดเผยข้อมูล พบว่า หลักการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอเป็นการกำหนดว่ากิจการควรเปิดเผยข้อมูลให้ครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดอย่างมีนัยสำคัญและต้นทุนในการจัดทำรายการ การเปิดเผยข้อมูลในเชิงตัวเลข ถ้าข้อมูลดังกล่าวไม่ได้ถูกแสดงรายการหรือเปิดเผยไว้ในงบการเงินแล้ว จะส่งให้การตัดสินใจผิดพลาด

Linda (2015) ได้ทำการศึกษามุมมองเกี่ยวกับข้อกำหนดการขอใบอนุญาตของผู้สอบบัญชี เพื่อช่วยให้ให้นักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานบัญชีซึ่งเป็นผู้ให้คำปรึกษานักบัญชีรุ่นเยาว์ตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ 150 ชั่วโมง เมื่อก้าวถึงมุมมองเกี่ยวกับการศึกษาด้านบัญชี ตั้งแต่ปลายปี ค.ศ. 1800 ถึง ปี ค.ศ. 2014 ตลอดระยะเวลาของการศึกษาเกี่ยวกับการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่การสื่อสาร (Communication) การเรียนรู้ (Learning to learn) การใช้ทักษะทางปัญญา (Intellectual) ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skills) และความสมบูรณ์ (Integrity) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางเศรษฐกิจตามโครงการ Broad Based Black Economic Empowerment (B-BBEE) เพื่อประเมินความสามารถและกำหนดช่องว่างทักษะสำหรับการจัดการการรับรู้ผลงานของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ และเพื่อศึกษาความสามารถในการบริหารงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบโครงการ Broad Based Black Economic Empowerment (B-BBEE) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ทักษะทางเทคนิค ทักษะในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล การปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณ และทักษะการบริหารจัดการ และการรับรู้ผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ที่ดีและเป็นบวก

จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล (2554) ได้ศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีกลุ่มธุรกิจบริการ พบว่า พนักงานบริการที่ดีจะก่อให้เกิดประสิทธิผลขึ้นในธุรกิจ โดยต้องมีคุณสมบัติต่างๆ เช่น มีทัศนคติที่ดีต่องานบริการ มีจิตใจรักงานบริการ มีความรู้ในงาน มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตน ฯลฯ พนักงานบัญชีเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานบริการทางด้านข้อมูลทางบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้ดีและมี คุณภาพจะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จและเป็นที่ยังพอใจของลูกค้า ซึ่งความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้นั้น ธุรกิจทุกแห่งจะต้องอาศัยข้อมูลทางบัญชีเพื่อใช้ในการวางแผนและตัดสินใจ งานบัญชีถือเป็นส่วนหนึ่งของงานบริการ แม้จะจับต้องไม่ได้แต่ก็สามารถสร้างคุณค่าให้แก่บุคคลทั้งภายในและ ภายนอกองค์กร ดังนั้นพนักงานบัญชีที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้องค์กร บรรลุจุดมุ่งหมายที่คาดหวังตามแผนงาน ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องค้นหาปัจจัยที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพ

อุบลวรรณ กองสุวรรณกุล (2557) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงิน ในมุมมองผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์ทำงานตรวจสอบและรับรองงบการเงิน รูปแบบของกิจการที่ตรวจสอบ จำนวนกิจการที่ตรวจสอบต่อปี ความรู้ความสามารถผู้ทำบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพผู้ทำบัญชี การควบคุมภายใน และการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงิน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่องบการเงินที่มากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านจรรยาบรรณ วิชาชีพผู้ทำบัญชี และปัจจัยด้านความรู้ความสามารถผู้ทำบัญชี ตามลำดับ ผลการ

ทดสอบสมมติฐานพบว่า ความรู้ความสามารถผู้ทำบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้ทำบัญชี การควบคุมภายใน การกำกับดูแลกิจการที่ดี ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ณัฐภัทร หงษ์พงษ์ และจิรพงษ์ จันทร์งาม (2560) ได้ศึกษาผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในเขต กรุงเทพมหานครและนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า (1) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน (2) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารมี อิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน (3) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านการจัดการบุคคล มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน และ (4) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านการจัดการ องค์กรมีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน

สุภาพร แซ่มซ้อย (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อแนวทางในการปฏิบัติงานบัญชีของนักบัญชีไทยในแนวทัศนคติของผู้ประกอบการ/ผู้บริหาร/นายจ้าง และนักบัญชี ผลการศึกษาพบว่า ผู้มีหน้าที่ในการจัดทำงบการเงินส่วนมากให้ความสำคัญกับการจัดทำงบการเงินเพื่อยื่นชำระภาษีต่อกรมสรรพากรมากกว่าการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการบริหารและตัดสินใจ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าข้อมูลทางการเงินที่นักบัญชีได้สร้างสรรค์ผลงานออกมายังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่จะมาใช้ประโยชน์ในงานด้านบริหารและการตัดสินใจได้ แนวทางการปฏิบัติงานของนักบัญชีไทยในมุมมองของผู้ประกอบการ/ผู้บริหาร/นายจ้าง มีความต้องการให้นักบัญชีมีทักษะและเทคนิคในการปฏิบัติงาน ด้านวิเคราะห์และแก้ปัญหา และด้านการสื่อสารกับบุคคลในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนด้านของผู้จัดทำบัญชีโดยส่วนมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการรับรู้และมีความเข้าใจต่อแนวทางในการปฏิบัติงานบัญชีให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป ด้านมาตรฐานการบัญชีและแม่บท การบัญชีการมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานตามแนวทางดังกล่าว เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลทำให้ผลงานทาง ด้านข้อมูลสรุปทางการเงินที่ปรากฏออกสู่สาธารณชนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล (2555) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีกลุ่มธุรกิจบริการในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างคือ พนักงานบัญชีของ กลุ่มธุรกิจบริการในประเทศไทย จำนวน 327 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทั้ง 8 ตัว ได้แก่ สภาพแวดล้อมและเทคโนโลยีองค์กร ลักษณะเฉพาะตัวของนักบัญชี การจัดการองค์กร และภาพลักษณ์องค์กร สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีในกลุ่มธุรกิจ

บริการในประเทศไทย ตามลำดับ และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของ
พนักงานบัญชีในกลุ่มธุรกิจบริการในประเทศไทย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีและมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานในงานราชการ กรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของสมรรถนะของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานในงานราชการ 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานในงานราชการ และ 3) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีและแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ งานวิจัยฉบับนี้เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) แบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย นักบัญชีในงานราชการ เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนกลุ่มประชากรที่ชัดเจน

กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากไม่ทราบกลุ่มประชากรที่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการคำนวณกลุ่มประชากรตามทฤษฎีของ Cochran (1978) ที่ระดับความเชื่อ 95% ยอมรับความคลาดเคลื่อน 5% ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 ตัวอย่าง ซึ่งมีวิธีการคำนวณ ได้ดังต่อไปนี้

- p แทนสัดส่วนของประชากรที่สนใจ เท่ากับ 0.5
- e แทนค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ เท่ากับ 0.05
- z แทนค่าจากตารางปกติมาตรฐาน ณ ระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ 1.96
- n แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

สูตรการคำนวณ

$$n = \frac{p(1-p)z^2}{e^2}$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{0.5 (1 - 0.5) 1.96^2}{0.05} \\
&= 384.16 \\
&= 385
\end{aligned}$$

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ นักบัญชีในงานราชการ เขตพื้นที่กรุงเทพมหานครเท่านั้น จำนวน 385 ตัวอย่าง จากหน่วยงานราชการในพื้นที่กรุงเทพมหานคร อาทิเช่น สำนักงานเขตในกรุงเทพมหานคร หน่วยงานพาณิชย์จังหวัด และโรงพยาบาล เป็นต้น

2. การสร้างและออกแบบเครื่องมือการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งได้จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) รายได้ และ 5) ประสบการณ์ในการทำงาน โดยมีลักษณะข้อคำถามแบบมาตรวัดนามบัญญัติ (Nominal Scale) และมาตรวัดเรียงอันดับ (Ordinal Scale)

ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ ประกอบด้วย 1) ทักษะทางปัญญา 2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน 3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล 4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และ 5) ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ โดยมีลักษณะข้อคำถามแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert' Scale) และมีระดับการวัดข้อมูลแบบมาตรวัดอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ให้คะแนน 5 คะแนน หมายถึงคิดเห็นด้วยมากที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน หมายถึงคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

5	หมายถึง	คิดเห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	คิดเห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	คิดเห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	คิดเห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	คิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ประกอบด้วย 1) หลักการและนโยบายการบัญชี 2) มาตรฐานรายงานการเงิน และ 3) โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน โดยมีลักษณะข้อคำถามแบบ

มาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert' Scale) และมีระดับการวัดข้อมูลแบบมาตรวัด
 อันตรภาคชั้น (Interval Scale) ให้คะแนน 5 คะแนน หมายถึงคิดเห็นด้วยมากที่สุด ให้คะแนน 1
 คะแนน หมายถึงคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

5	หมายถึง	คิดเห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	คิดเห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	คิดเห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	คิดเห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	คิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ประกอบด้วย 1) การดำเนินงานทางการเงิน
 2) การดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) กระบวนการดำเนินงานภายใน และ 4) การพัฒนาขีด
 ความสามารถของนักบัญชี โดยมีลักษณะข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
 (Likert' Scale) และมีระดับการวัดข้อมูลแบบมาตรวัดอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ให้คะแนน 5
 คะแนน หมายถึงคิดเห็นด้วยมากที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน หมายถึงคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

5	หมายถึง	คิดเห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	คิดเห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	คิดเห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	คิดเห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	คิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดให้อิสระในการตอบ
 สำหรับแบบสอบถามในส่วนที่ 1 – 3 สามารถแบ่งเกณฑ์วัดระดับข้อมูลได้ดังนี้

$$\begin{aligned} & \text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด} / \text{จำนวนชั้น} \\ & = 5 - 1 / 5 \\ & = 0.80 \end{aligned}$$

เกณฑ์คะแนนระดับสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มาตรฐานการจัดทำบัญชี
 ภาครัฐ และประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ในส่วนที่ 1-3 แบ่งคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.23 – 5.00 หมายถึง คิดเห็นด้วยมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.42 – 4.22 หมายถึง คิดเห็นด้วยมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.41 หมายถึง คิดเห็นด้วยปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง คิดเห็นด้วยน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง คิดเห็นด้วยที่น้อยที่สุด

3. การพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

1. การทดสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสมของเครื่องมือวิจัยว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงเพื่อให้เครื่องมือการวิจัยมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยการนำเครื่องมือการวิจัยมาทำการทดสอบ (Try Out) จำนวน 30 ชุด กับกลุ่มประชากรที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -coefficient) ซึ่งต้องได้มากกว่า 0.7 ทั้งนี้ผลการทดสอบพบว่า

ตารางที่แสดง ผลการทดสอบ Reliability

ด้าน	Cronbach's Alpha	Number of Items
สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ	.768	15
มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ	.867	9
ประสิทธิผลของการดำเนินงาน	.871	12

4. การรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน จากหนังสือวิชาการ เอกสาร บทความ และสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างนักบัญชีในงานราชการ เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 385 ตัวอย่าง เพื่อนำมาวิเคราะห์ทางสถิติในลำดับต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequencies) ในการอธิบายผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะทั่วไปของนักบัญชี และใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Means) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD.) ในการอธิบายผลการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน

2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic)

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression) ในการทดสอบอิทธิพลของสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการที่มีต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน และมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน เนื่องจากตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีระดับการวัดข้อมูลแบบมาตรวัดอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เหมือนกัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีและมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในงานราชการ กรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของสมรรถนะของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในงานราชการ 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในงานราชการ และ 3) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีและแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรศาสตร์

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของนักทำบัญชี มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ และประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

สัญลักษณ์และความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรและค่าสถิติ

สัญลักษณ์	ความหมาย
\bar{x}	ค่าเฉลี่ย
S.D.	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
b	ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย (Regression Coefficients)
Std. Error	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
β	ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Standardized Regression Coefficients)
p-value	ระดับนัยสำคัญ
R^2	ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square)
Adjusted R^2	ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted Square)
F	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรศาสตร์

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	161	41.8
หญิง	224	58.2
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2 และเป็นเพศชาย จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเทียบเท่า 25 ปี	43	11.2
มากกว่า 25 ปี แต่ไม่เกิน 35 ปี	222	57.7
มากกว่า 35 ปี แต่ไม่เกิน 45 ปี	104	27.0
มากกว่า 45 ปี แต่ไม่เกิน 55 ปี	16	4.2
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 25 ปี แต่ไม่เกิน 35 ปี จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 57.7 รองลงมา มีอายุมากกว่า 35 ปี แต่ไม่เกิน 45 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 อันดับที่มีอายุน้อยกว่าหรือเทียบเท่า 25 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 และอันดับสุดท้าย มีอายุมากกว่า 45 ปี แต่ไม่เกิน 55 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	310	80.5
ปริญญาโท	75	19.5

รวม	385	100.0
-----	-----	-------

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี 310 คน คิดเป็นร้อยละ 80.5 และมีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเทียบเท่า 15,000 บาท	48	12.5
มากกว่า 15,000 บาท แต่ไม่เกิน 25,000 บาท	186	48.3
มากกว่า 25,000 บาท แต่ไม่เกิน 35,000 บาท	128	33.2
มากกว่า 35,000 บาท แต่ไม่เกิน 45,000 บาท	23	6.0
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้มากกว่า 15,000 บาท แต่ไม่เกิน 25,000 บาท จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 รองลงมามีรายได้มากกว่า 25,000 บาท แต่ไม่เกิน 35,000 บาท จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 อันดับที่สามมีรายได้ต่ำกว่าหรือเทียบเท่า 15,000 บาท จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 และอันดับสุดท้ายมีรายได้มากกว่า 35,000 บาท แต่ไม่เกิน 45,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
1-5 ปี	69	17.9
5-10 ปี	217	56.4
10-15 ปี	95	24.7
มากกว่า 15 ปีขึ้นไป	4	1.0
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 56.4 รองลงมามีประสบการณ์ในการทำงาน 10-15 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 24.7 อันดับที่สามมีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9

และอันดับสุดท้ายมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของนักทำบัญชี มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ และ ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

ตารางที่ 6 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี

สมรรถนะของนักทำบัญชี	Mean	S.D.	แปลผล
1. ทักษะทางปัญญา	3.89	0.502	มาก
2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	3.68	0.517	มาก
3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	3.84	0.503	มาก
4. ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	3.98	0.483	มาก
5. ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ	3.80	0.529	มาก
รวม	3.84	0.355	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, $SD. = 0.355$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, $SD. = 0.483$) รองลงมาด้านทักษะทางปัญญา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, $SD. = 0.502$) อันดับที่สามด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, $SD. = 0.503$) อันดับที่ยี่สี่ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, $SD. = 0.529$) และอันดับสุดท้ายด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, $SD. = 0.517$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา

ด้านทักษะทางปัญญา	Mean	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจระบบและมาตรฐานทางบัญชีที่มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	3.84	.755	มาก
2. ท่านมีความรู้เชิงการบัญชีและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม	3.89	.695	มาก
3. ท่านมีความรู้ด้านการบัญชีและสามารถถ่ายทอดเพื่อเพิ่มระดับความรู้ให้กับบุคลากรในทีมงานของท่าน	3.94	.689	มาก
รวม	3.89	.502	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางปัญญาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, $SD. = 0.502$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านมีความรู้ด้านการบัญชีและสามารถถ่ายทอดเพื่อเพิ่มระดับความรู้ให้กับบุคลากรในทีมงานของท่าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, $SD. = 0.689$) รองลงมาท่านมีความรู้เชิงการบัญชีและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, $SD. = 0.695$) และอันดับสุดท้ายท่านมีความรู้ความเข้าใจระบบและมาตรฐานทางบัญชีที่มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, $SD. = 0.755$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน

ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	Mean	S.D.	แปลผล
1. ท่านสามารถจัดทำงานด้านบัญชีได้ตามเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ	3.59	.683	มาก
2. ท่านสามารถแก้ไขปัญหาด้านการทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชีได้อย่างเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับ	3.72	.672	มาก
3. ท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ	3.74	.748	มาก
รวม	3.68	.517	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, $SD. = 0.517$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, $SD. = 0.748$) รองลงมาท่านสามารถแก้ไขปัญหาด้านการทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชีได้อย่างเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, $SD. = 0.672$) และอันดับสุดท้ายท่านสามารถจัดทำงานด้านบัญชีได้ตามเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, $SD. = 0.683$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	Mean	S.D.	แปลผล
1. ท่านสามารถปรับปรุงและแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพที่เพิ่มมากขึ้น	3.81	.693	มาก
2. ท่านสามารถแก้ไขปัญหาและตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม	3.79	.759	มาก
3. ท่านมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน	3.92	.657	มาก
รวม	3.84	.503	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, $SD. = 0.657$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, $SD. = 0.657$) รองลงมาท่านสามารถปรับปรุงและแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพที่เพิ่มมากขึ้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, $SD. = 0.693$) และอันดับสุดท้ายท่านสามารถแก้ไขปัญหาและตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, $SD. = 0.759$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	Mean	S.D.	แปลผล
--	------	------	-------

1. ท่านสามารถปรับตัวเข้ากับบุคลากรท่านๆ อื่น ได้อย่างเหมาะสม	3.92	.772	มาก
2. ท่านสามารถเป็นผู้รับฟังและผู้พูดที่ดีเพื่อให้ ผลงานของการทำงานของทีมงานหรือ องค์กรมีประสิทธิภาพ	3.73	.783	มาก

ตารางที่ 10 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (ต่อ)

ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร	Mean	S.D.	แปลผล
3. ท่านสามารถประยุกต์ใช้การสื่อสารที่ สอดคล้องกับความแตกต่างของบุคคลใน ทีมงานเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่เหมาะสม	4.29	.671	มากที่สุด
รวม	3.98	.483	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, $SD. = 0.483$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านสามารถประยุกต์ใช้การสื่อสารที่สอดคล้องกับความแตกต่างของบุคคลในทีมงานเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่เหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, $SD. = 0.671$) รองลงมาท่านสามารถปรับตัวเข้ากับบุคลากรท่านๆ อื่น ได้อย่างเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, $SD. = 0.772$) และอันดับสุดท้ายท่านสามารถเป็นผู้รับฟังและผู้พูดที่ดีเพื่อให้ผลงานของการทำงานของทีมงานหรือองค์กรมีประสิทธิภาพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, $SD. = 0.783$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

ทักษะการบริหารองค์กร และการจัดการธุรกิจ	Mean	S.D.	แปลผล
--	------	------	-------

1. ท่านสามารถวางแผนการดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย	3.84	.792	มาก
2. ท่านสามารถออกแบบงานและมอบหมายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.73	.697	มาก
3. ท่านสามารถผลักดันเพื่อนร่วมงานให้เดินไปตามเป้าหมายร่วมกันอย่างเหมาะสม	3.84	.775	มาก
รวม	3.80	.529	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, $SD. = 0.529$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านสามารถวางแผนการดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, $SD. = 0.792$) รองลงมาท่านสามารถผลักดันเพื่อนร่วมงานให้เดินไปตามเป้าหมายร่วมกันอย่างเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, $SD. = 0.775$) และอันดับสุดท้ายท่านสามารถออกแบบงานและมอบหมายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, $SD. = 0.697$) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ

มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ	Mean	S.D.	แปลผล
1. หลักการและนโยบายการบัญชี	3.98	0.387	มาก
2. มาตรฐานรายงานการเงิน	4.01	0.373	มาก
3. โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน	4.08	0.408	มาก
รวม	4.02	0.334	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, $SD. = 0.334$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้าน โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, $SD. = 0.408$) รองลงมาด้านมาตรฐานรายงานการเงิน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

(\bar{X} = 4.01, SD. = 0.373) และอันดับสุดท้ายด้านหลักการและนโยบายการบัญชี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.98, SD. = 0.387) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านหลักการและนโยบายการบัญชี

หลักการและนโยบายการบัญชี	Mean	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจนโยบายการบัญชีของภาครัฐอย่างถ่องแท้	4.08	0.438	มาก
2. ท่านมีการเพิ่มเติมความรู้เพื่อให้เข้าใจหลักการและนโยบายการบัญชีที่ภาครัฐกำหนด	3.91	0.465	มาก
3. ท่านมีความรู้ความเข้าใจโครงสร้างของหลักการและนโยบายการบัญชี	3.95	0.515	มาก
รวม	3.98	0.387	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านหลักการและนโยบายการบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.98, SD. = 0.387) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านมีความรู้ความเข้าใจนโยบายการบัญชีของภาครัฐอย่างถ่องแท้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.08, SD. = 0.438) รองลงมาท่านมีความรู้ความเข้าใจโครงสร้างของหลักการและนโยบายการบัญชี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.95, SD. = 0.515) และอันดับสุดท้ายท่านมีการเพิ่มเติม

ความรู้เพื่อให้เข้าใจหลักการและนโยบายการบัญชีที่ภาครัฐกำหนด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, $SD. = 0.465$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านมาตรฐานรายงานการเงิน

มาตรฐานรายงานการเงิน	Mean	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการทำรายงานทางการเงินสำหรับหน่วยงานราชการที่ท่านสังกัด	4.02	0.411	มาก
2. ท่านสามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่ตรงกับมาตรฐานได้อย่างถูกต้องครบถ้วน	4.05	0.492	มาก
3. ท่านมีความชำนาญในการจัดทำมาตรฐานรายงานทางการเงิน	3.96	0.403	มาก
รวม	4.01	0.373	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐาน การจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านมาตรฐานรายงานการเงินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $SD. = 0.373$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านสามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่ตรงกับมาตรฐานได้อย่างถูกต้องครบถ้วน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, $SD. = 0.492$) รองลงมาท่านมีความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการทำรายงานทางการเงินสำหรับหน่วยงานราชการที่ท่านสังกัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, $SD. = 0.411$) และ

อันดับสุดท้ายท่านมีความชำนาญในการจัดทำมาตรฐานรายงานทางการเงิน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, $SD. = 0.403$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน

โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน	Mean	S.D.	แปลผล
1. ท่านเข้าใจโครงสร้างบัญชีมาตรฐานของหน่วยงานราชการที่ท่านสังกัด	4.05	0.497	มาก
2. ท่านสามารถประยุกต์ใช้โครงสร้างบัญชีได้อย่างชำนาญทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.01	0.456	มาก
3. ท่านผลักดันให้เกิดการปรับปรุงโครงสร้างบัญชีมาตรฐานให้มีความเหมาะสมตามมาตรฐานการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไป	4.18	0.520	มาก
รวม	4.08	0.408	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, $SD. = 0.408$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านผลักดันให้เกิดการปรับปรุงโครงสร้างบัญชีมาตรฐานให้มีความเหมาะสมตามมาตรฐานการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไป มีความคิดเห็นอยู่

ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, $SD. = 0.520$) รองลงมาท่านเข้าใจโครงสร้างบัญชีมาตรฐานของหน่วยงานราชการที่ท่านสังกัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, $SD. = 0.497$) และอันดับสุดท้ายท่านสามารถประยุกต์ใช้โครงสร้างบัญชีได้อย่างชำนาญทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $SD. = 0.456$) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงาน

ประสิทธิผลของการดำเนินงาน	Mean	S.D.	แปลผล
1. การดำเนินงานทางการเงิน	3.81	0.531	มาก
2. การดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.62	0.541	มาก
3. กระบวนการดำเนินงานภายใน	3.74	0.519	มาก
4. การพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี	3.43	0.397	มาก
รวม	3.65	0.378	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, $SD. = 0.378$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการดำเนินงานทางการเงิน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, $SD. = 0.531$) รองลงมาด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, $SD. = 0.519$) อันดับสามด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, $SD. = 0.541$) และอันดับสุดท้ายด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$, $SD. = 0.397$) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน

การดำเนินงานทางการเงิน	Mean	S.D.	แปลผล
1. ผลการดำเนินงานทางการเงินขององค์กรเป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด	3.71	0.715	มาก
2. ผลการดำเนินงานทางการเงินมีความถูกต้องครบถ้วน	3.83	0.655	มาก
3. ผลการดำเนินงานทางการเงินมีมาตรฐาน	3.88	0.662	มาก

ชัดเจนและสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้

รวม	3.81	0.531	มาก
-----	------	-------	-----

จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81, SD. = 0.531$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผลการดำเนินงานทางการเงินมีมาตรฐานชัดเจนและสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88, SD. = 0.662$) รองลงมาผลการดำเนินงานทางการเงินมีความถูกต้องครบถ้วน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83, SD. = 0.655$) และอันดับสุดท้ายผลการดำเนินงานทางการเงินขององค์กรเป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71, SD. = 0.715$) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	Mean	S.D.	แปลผล
1. การจัดทำรายงานทางการเงินและการปฏิบัติหน้าที่ของท่านและหน่วยงานที่ท่านสังกัดไม่ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ เช่น หน่วยงานอื่นที่รับช่วงต่อ หรือภาคสังคม	3.51	0.630	มาก
2. ผลการดำเนินงานทางการเงินบัญชีของหน่วยงานท่านส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพรวมของระบบราชการหรือองค์กรที่ท่านสังกัด	3.70	0.658	มาก
3. ประสิทธิภาพของการดำเนินงานของท่านทำให้เกิดผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานที่เพิ่มขึ้น	3.63	0.692	มาก
รวม	3.62	0.541	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, $SD. = 0.321$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผลการดำเนินงานทางการบัญชีของหน่วยงานท่านส่งเสริมให้เกิดประสิทธิผลในภาพรวมของระบบราชการหรือองค์กรที่ท่านสังกัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, $SD. = 0.658$) รองลงมาประสิทธิผลของการดำเนินงานของท่านทำให้เกิดผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานที่เพิ่มขึ้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, $SD. = 0.692$) และอันดับสุดท้ายการจัดทำรายงานทางการเงินและการปฏิบัติหน้าที่ของท่านและหน่วยงานที่ท่านสังกัดไม่ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ เช่น หน่วยงานอื่นที่รับช่วงต่อ หรือภาคสังคม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.51$, $SD. = 0.630$) ตามลำดับ

ตารางที่ 19 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน

กระบวนการดำเนินงานภายใน	Mean	S.D.	แปลผล
1. การดำเนินงานภายในหน่วยของท่านปราศจากปัญหาและข้อผิดพลาดที่แก้ไขไม่ได้	3.70	0.664	มาก
2. การดำเนินงานภายในหน่วยงานสามารถตรวจสอบและแก้ไขได้เสมอ	3.66	0.703	มาก
3. การดำเนินงานภายในหน่วยงานมีการยกระดับประสิทธิผลเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี	3.84	0.663	มาก
รวม	3.74	0.519	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$,

SD. = 0.519) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการดำเนินงานภายในหน่วยงานมีการยกระดับประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, SD. = 0.663) รองลงมาการดำเนินงานภายในหน่วยงานของท่านปราศจากปัญหาและข้อผิดพลาดที่แก้ไขไม่ได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, SD. = 0.664) และอันดับสุดท้ายการดำเนินงานภายในหน่วยงานสามารถตรวจสอบและแก้ไขได้เสมอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, SD. = 0.703) ตามลำดับ

ตารางที่ 20 แสดงระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

การพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี	Mean	S.D.	แปลผล
1. ทุกๆ วันของการทำงานท่านมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองเสมอ	3.60	0.666	มาก
2. ท่านได้ค้นพบวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เพิ่มมากขึ้น	3.34	0.535	ปานกลาง
3. ท่านสามารถนำสิ่งใหม่ๆ ที่เรียนรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง	3.35	0.543	ปานกลาง
รวม	3.43	0.397	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 3.43$, SD. = 0.397) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือทุกๆ วันของการทำงานท่านมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองเสมอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, SD. = 0.666) รองลงมาท่านสามารถนำสิ่งใหม่ๆ ที่เรียนรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.45$, SD. = 0.543) และอันดับสุดท้ายท่านได้ค้นพบวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เพิ่มมากขึ้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.34$, SD. = 0.535) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 สมรรถนะของนักบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 1.1 สมรรถนะของนักบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านการดำเนินงานทางการเงิน

H_0 : สมรรถนะของนักบัญชีไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน

H_1 : สมรรถนะของนักบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน

ตัวแปรตาม: ประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านการดำเนินงานทางการเงิน	B	Std. Error	β	t-value	p
ค่าคงที่	1.075	.245		4.396	.000
ทักษะทางปัญญา	.544	.053	.514	10.364	.000*
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	-.013	.050	-.012	-.252	.801
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	.147	.052	.139	2.804	.005*
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	.013	.050	.011	.252	.801

ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการ ธุรกิจ	.013	.050	.013	.254	.800
---	------	------	------	------	------

$R^2 = 0.352$, Adjusted $R^2 = 0.344$, $F = 41.192$, Sig. = 000

* ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 21 ผลการทดสอบสมมติฐานปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 หมายความว่า สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($F = 41.192$, Sig. = 0.000) โดยตัวแปรอิสระด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล สามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน ได้ร้อยละ 34.4 (Adjusted $R^2 = .344$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย พบว่า สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ ด้านทักษะทางปัญญา มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน (p -value = .000, $\beta = .514$) ในเชิงบวกสูงสุด รองลงมาคือด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน (p -value = .005, $\beta = .139$)

สมมติฐานที่ 1.2 สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

H_0 : สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

H_1 : สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตัวแปรตาม: ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	B	Std. Error	β	t-value	p
ค่าคงที่	1.607	.258		6.238	.000
ทักษะทางปัญญา	-.002	.055	-.002	-.041	.967
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	.603	.052	.576	11.501	.000*
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	-.009	.055	-.008	-.165	.869
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ การสื่อสาร	.014	.052	.012	.265	.791
ทักษะทางการบริหารองค์กรและการ จัดการธุรกิจ	-.059	.052	-.057	-1.122	.263

$R^2 = 0.309$, Adjusted $R^2 = 0.300$, $F = 33.880$, Sig. = 000

* ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 22 ผลการทดสอบสมมติฐานปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 หมายความว่าสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($F = 33.880$, Sig. = 0.000) โดยตัวแปรอิสระด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานสามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน ได้ร้อยละ 30.0 (Adjusted $R^2 = .300$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย พบว่า สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (p-value = .000, $\beta = .576$) ในเชิงบวกสูงสุด

สมมติฐานที่ 1.3 สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน

H_0 : สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน

H_1 : สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน

ตารางที่ 23 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน

ตัวแปรตาม: ประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน	B	Std. Error	β	t-value	p
ค่าคงที่	1.648	.251		6.558	.000
ทักษะทางปัญญา	.058	.054	.056	1.072	.284
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	.005	.051	.005	.106	.916
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	.523	.054	.508	9.729	.000*
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	-.057	.051	-.053	-1.128	.260
ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ	.016	.051	.017	.317	.752

$R^2 = 0.284$, Adjusted $R^2 = 0.274$, $F = 29.976$, Sig. = 000

* ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 23 ผลการทดสอบสมมติฐานปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 หมายความว่าสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($F = 29.976$, Sig. = 0.000) โดยตัวแปรอิสระด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล สามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน ได้ร้อยละ 27.4 (Adjusted $R^2 = .274$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย พบว่า สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน (p -value = .000, $\beta = .508$) ในเชิงบวกสูงสุด

สมมติฐานที่ 1.4 สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

H_0 : สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

H_1 : สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

ตารางที่ 24 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

ตัวแปรตาม: ประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี	B	Std. Error	β	t-value	p
ค่าคงที่	2.097	.210		9.995	.000
ทักษะทางปัญญา	-.068	.045	-.085	-1.503	.134
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	.054	.043	.071	1.273	.204
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	.016	.045	.021	.364	.716
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	.122	.042	.148	2.872	.004*
ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ	.222	.043	.296	5.204	.000*

$R^2 = 0.150$, Adjusted $R^2 = 0.139$, $F = 29.976$, Sig. = 000

* ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 24 ผลการทดสอบสมมติฐานปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 หมายความว่า สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($F = 13.365$, Sig. = 0.000) โดยตัวแปรอิสระด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ สามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม ประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี ได้ร้อยละ 13.9 (Adjusted $R^2 = .139$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย พบว่า สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี (p-value = .000, $\beta = .296$) ในเชิงบวกสูงสุด รองลงมาคือด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี (p-value = .004, $\beta = .148$)

สมมติฐานที่ 2 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 2.1 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน

H_0 : มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน

H_1 : มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน

ตัวแปรตาม: ประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน	B	Std. Error	β	t-value	p
ค่าคงที่	1.468	.305		4.808	.000

หลักการและนโยบายการบัญชี	.095	.086	.069	1.107	.269
มาตรฐานรายงานการเงิน	.350	.097	.246	3.601	.000*
โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน	.136	.084	.105	1.614	.107

$R^2 = 0.139$, Adjusted $R^2 = 0.132$, $F = 20.467$, Sig. = 000

* ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 25 ผลการทดสอบสมมติฐานปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 หมายความว่า มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($F = 20.467$, Sig. = 0.000) โดยตัวแปรอิสระด้านมาตรฐานรายงานการเงิน สามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม ประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี ได้ร้อยละ 13.2 (Adjusted $R^2 = .132$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย พบว่า มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านมาตรฐานรายงานการเงิน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน ($p\text{-value} = .004$, $\beta = .246$) ในเชิงบวกสูงสุด

สมมติฐานที่ 2.2 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

H_0 : มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

H_1 : มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตารางที่ 26 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตัวแปรตาม: ประสิทธิผลของการดำเนินงาน	B	Std.	β	t-value	p
--------------------------------------	---	------	---------	---------	---

ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	Error				
ค่าคงที่	1.412	.315		4.483	.000
หลักการและนโยบายการบัญชี	.121	.089	.087	1.367	.172
มาตรฐานรายงานการเงิน	.335	.100	.230	3.335	.001*
โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน	.093	.087	.070	1.066	.287

$R^2 = 0.118$, Adjusted $R^2 = 0.111$, $F = 16.979$, Sig. = 000

* ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 26 ผลการทดสอบสมมติฐานปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 หมายความว่า มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($F = 16.979$, Sig. = 0.000) โดยตัวแปรอิสระด้านมาตรฐานรายงานการเงิน สามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี ได้ร้อยละ 11.1 (Adjusted $R^2 = .111$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย พบว่า มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านมาตรฐานรายงานการเงิน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($p\text{-value} = .001$, $\beta = .230$) ในเชิงบวกสูงสุด

สมมติฐานที่ 2.3 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน

H_0 : มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน

H_1 : มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน

ตัวแปรตาม: ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน	B	Std. Error	β	t-value	p
ค่าคงที่	1.594	.302		5.280	.000
หลักการและนโยบายการบัญชี	.187	.085	.139	2.197	.029*
มาตรฐานรายงานการเงิน	.238	.096	.171	2.478	.014*
โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน	.109	.083	.085	1.302	.194

$R^2 = 0.118$, Adjusted $R^2 = 0.111$, $F = 16.962$, Sig. = 000

* ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 27 ผลการทดสอบสมมติฐานปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 หมายความว่า มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($F = 16.962$, Sig. = 0.000) โดยตัวแปรอิสระด้านมาตรฐานรายงานการเงิน สามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี ได้ร้อยละ 11.1 (Adjusted $R^2 = .111$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย พบว่า มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านมาตรฐานรายงานการเงิน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน (p -value = .014, $\beta = .171$) ในเชิงบวกสูงสุด รองลงมาด้านหลักการและนโยบายการบัญชี มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน (p -value = .029, $\beta = .139$)

สมมติฐานที่ 2.4 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

H_0 : มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

H_1 : มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ และประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

ตัวแปรตาม: ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี	B	Std. Error	β	t-value	p
ค่าคงที่	1.575	.226		6.983	.000
หลักการและนโยบายการบัญชี	.270	.064	.263	4.252	.000*
มาตรฐานรายงานการเงิน	.030	.072	.028	.416	.678
โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน	.161	.062	.165	2.579	.010*

$R^2 = 0.161$, Adjusted $R^2 = 0.154$, $F = 24.355$, Sig. = 000

* ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 28 ผลการทดสอบสมมติฐานปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 หมายความว่า มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($F = 24.355$, Sig. = 0.000) โดยตัวแปรอิสระด้านหลักการและนโยบายการบัญชี และโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน สามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี ได้ร้อยละ 15.4 (Adjusted $R^2 = .154$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย พบว่า มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านหลักการและนโยบายการบัญชี มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี ($p\text{-value} = .000$, $\beta = .263$) ในเชิงบวกสูงสุด รองลงมาด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี ($p\text{-value} = .010$, $\beta = .165$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีและมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในงานราชการ กรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของสมรรถนะของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในงานราชการ 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในงานราชการ และ 3) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีและแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักบัญชีในงานราชการ เขตพื้นที่กรุงเทพมหานครเท่านั้น จำนวน 385 ตัวอย่าง สามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์

การศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในงานราชการ กรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 25 ปี แต่ไม่เกิน 35 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้มากกว่า 15,000 บาท แต่ไม่เกิน 25,000 บาท มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี

ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชี มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ และประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

สมรรถนะของนักทำบัญชี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร รองลงมาด้านทักษะทางปัญญา อันดับที่สามด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล อันดับที่สูงด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ และอันดับสุดท้ายด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานตามลำดับเกี่ยวข้อง ดังนั้นสมรรถนะของนักบัญชีที่ดีจำเป็นต้องมี

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านมีความรู้ด้านการบัญชีและสามารถถ่ายทอดเพื่อเพิ่มระดับความรู้ให้กับบุคลากรในหน่วยงานของท่าน รองลงมาท่านมีความรู้เชิงการบัญชีและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม และอันดับสุดท้ายท่านมีความรู้ความเข้าใจระบบและมาตรฐานทางบัญชีที่มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาท่านสามารถแก้ไขปัญหาด้านการงานที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชีได้อย่างเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับ และอันดับสุดท้ายท่านสามารถจัดทำงานด้านบัญชีได้ตามเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ

ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน รองลงมาท่านสามารถปรับปรุงและแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพที่เพิ่มมากขึ้น และอันดับสุดท้ายท่านสามารถแก้ไขปัญหาและตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม ตามลำดับ

ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านสามารถประยุกต์ใช้การสื่อสารที่สอดคล้องกับความแตกต่างของบุคคลในทีมงานเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่เหมาะสม รองลงมาท่านสามารถปรับตัวเข้ากับบุคลากรท่านๆ อื่นได้อย่างเหมาะสม และอันดับสุดท้ายท่านสามารถเป็นผู้รับฟังและผู้พูดที่ดีเพื่อให้ผลงานของการทำงานของทีมงานหรือองค์กรมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ

ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักทำบัญชี ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านสามารถวางแผนการดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย รองลงมาท่านสามารถผลักดันเพื่อนร่วมงานให้เดินไปตามเป้าหมายร่วมกันอย่างเหมาะสมและอันดับสุดท้ายท่านสามารถออกแบบงานและมอบหมายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ

มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้าน โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน รองลงมาด้านมาตรฐานรายงานการเงิน และอันดับสุดท้ายด้านหลักการและนโยบายการบัญชี ตามลำดับ

ด้านหลักการและนโยบายการบัญชี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านมีความรู้ความเข้าใจนโยบายการบัญชีของภาครัฐอย่างถ่องแท้ รองลงมาท่านมีความรู้ความเข้าใจโครงสร้างของหลักการและนโยบายการบัญชี และอันดับสุดท้ายท่านมีการเพิ่มเติมความรู้เพื่อให้เข้าใจหลักการและนโยบายการบัญชีที่ภาครัฐกำหนด ตามลำดับ

ด้านมาตรฐานรายงานการเงิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านสามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่ตรงกับมาตรฐานได้อย่างถูกต้องครบถ้วน รองลงมาท่านมีความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการทำรายงานทางการเงินสำหรับหน่วยงานราชการที่ท่านสังกัด และอันดับสุดท้ายท่านมีความชำนาญในการจัดทำมาตรฐานรายงานทางการเงิน ตามลำดับ

ด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านผลักดันให้เกิดการปรับปรุงโครงสร้างบัญชีมาตรฐานให้มีความเหมาะสมตามมาตรฐานการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไป รองลงมาท่านเข้าใจโครงสร้างบัญชีมาตรฐานของหน่วยงานราชการที่ท่านสังกัด และอันดับสุดท้ายท่านสามารถประยุกต์ใช้โครงสร้างบัญชีได้อย่างชำนาญทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ

ประสิทธิผลของการดำเนินงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการดำเนินงานทางการเงิน รองลงมาด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน อันดับสามด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และอันดับสุดท้ายด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี ตามลำดับ

ด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผลการดำเนินงานทางการเงินมีมาตรฐานชัดเจนและสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ รองลงมาผลการดำเนินงานทางการเงินมีความถูกต้องครบถ้วน และอันดับสุดท้ายผลการดำเนินงานทางการเงินขององค์กรเป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด ตามลำดับ

ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผลการ

ดำเนินงานทางการบัญชีของหน่วยงานท่านส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพในระบบราชการหรือองค์กรที่ท่านสังกัด รองลงมาประสิทธิภาพของการดำเนินงานของท่านทำให้เกิดผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานที่เพิ่มขึ้น และอันดับสุดท้ายการจัดทำรายงานทางการเงินและการปฏิบัติหน้าที่ของท่านและหน่วยงานที่ท่านสังกัดไม่ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ เช่น หน่วยงานอื่นที่รับช่วงต่อ หรือภาคสังคม ตามลำดับ

ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการดำเนินงานภายในหน่วยงานมีการยกระดับประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี รองลงมาการดำเนินงานภายในหน่วยงานของท่านปราศจากปัญหาและข้อผิดพลาดที่แก้ไขไม่ได้ และอันดับสุดท้ายการดำเนินงานภายในหน่วยงานสามารถตรวจสอบและแก้ไขได้เสมอ ตามลำดับ

ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือทุกๆ วันของการทำงานท่านมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองเสมอ รองลงมาท่านสามารถนำสิ่งใหม่ๆ ที่เรียนรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง และอันดับสุดท้ายท่านได้ค้นพบวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เพิ่มมากขึ้น ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 สมรรถนะของนักบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 1.1 สมรรถนะของนักบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้านการดำเนินงานทางการเงิน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ ด้านทักษะทางปัญญา มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน ในเชิงบวกสูงสุด รองลงมาคือด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน

สมมติฐานที่ 1.2 สมรรถนะของนักบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในเชิงบวกสูงสุด

สมมติฐานที่ 1.3 สมรรถนะของนักบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน ในเชิงบวกสูงสุด

สมมติฐานที่ 1.4 สมรรถนะของนักบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมรรถนะของนักบัญชีในงานราชการ ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี ในเชิงบวกสูงสุด รองลงมาคือด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

สมมติฐานที่ 2 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 2.1 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านมาตรฐานรายงานการเงิน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน ในเชิงบวกสูงสุด

สมมติฐานที่ 2.2 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านมาตรฐานรายงานการเงิน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเชิงบวกสูงสุด

สมมติฐานที่ 2.3 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านมาตรฐานรายงานการเงิน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน ในเชิงบวกสูงสุด รองลงมาด้านหลักการและนโยบายการบัญชี มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน

สมมติฐานที่ 2.4 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านหลักการ และนโยบายการบัญชี มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี เชิงบวกสูงสุด รองลงมาด้านโครงสร้างบัญชีมาตรฐาน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

2. อภิปรายผล

ในการอภิปรายผลการศึกษา สมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานในงานราชการ กรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. สมรรถนะของนักบัญชีด้านทักษะทางปัญญา มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน สอดคล้องกับ ฅฐภัทร หงษ์พงษ์ และจิรพงษ์ จันทร์งาม (2560) พบว่า ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านปัญญา มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน แสดงให้เห็นว่า ทักษะทางปัญญาเป็นทักษะที่มีความสำคัญที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานทางการเงิน เช่น การใช้ปัญญาในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ บูรณาการ รวมถึงการตรวจสอบข้อมูลทางการเงิน ให้มีความถูกต้องเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหาร ระดับสูงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์และการตัดสินใจซึ่งทักษะทางปัญญาทางด้านบัญชีเป็นทักษะเฉพาะทางที่ต้องอาศัยการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทั้งนี้ ทักษะทางปัญญา ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แสดงให้เห็นว่าหากนักบัญชีใช้ทักษะทางปัญญาในทางที่ผิด เช่น การบิดเบือนข้อมูล การลงบันทึกข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง การละเลยต่อกฎ ระเบียบ หรือมาตรฐานการจัดทำบัญชี กรณีเช่นนี้จะส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทักษะทางปัญญา ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน แสดงให้เห็นว่า ปัจจุบันนักบัญชีในงานราชการยังไม่มีโอกาสในการใช้ทักษะทางปัญญาอย่างเต็มที่ เนื่องจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กรไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้ทักษะทางปัญญา ทักษะทางปัญญาไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้และทักษะที่หลากหลายสามารถจะนำทักษะเหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นหากบุคลากรใดละเลยการเรียนรู้หรือขาดการพัฒนาความรู้ของตนเองย่อมส่งผลกระทบต่อความพร้อมในการปฏิบัติงาน

2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ของงานมีอิทธิพลต่อ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สอดคล้องกับ อังคณา เบ็ญจสิล ญาณินท์ ตั้งภิญโญพุฒิคุณ และ กัญญาณัฐ รัตนประภาธรรม (2556) พบว่าการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดี

ด้านการวางแผนการบริหารงาน ด้านการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และด้านการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวมแสดงให้เห็นว่า ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน เป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อนักบัญชีที่จะสนับสนุนให้นักบัญชีสามารถที่จะปฏิบัติงาน ได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน ความรู้ความสามารถผู้ทำบัญชี ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงิน แสดงให้เห็นว่า ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติเป็นทักษะตามหน้าที่ หากนักบัญชีปฏิบัติตามมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง ย่อมส่งผลให้ผลการดำเนินงานถูกต้องด้วยเช่นกัน ดังนั้นทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานจึงยังไม่ส่งผลให้การดำเนินงานทางการเงินดีขึ้น ยกเว้นนักบัญชีได้รับมอบหมายให้มีอำนาจในการตัดสินใจรับหรือจ่ายเงินทางใดทางหนึ่ง กรณีนี้นักบัญชีจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้การตัดสินใจมีความถูกต้องและโปร่งใส ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงาน ภายใน แสดงให้เห็นว่า กระบวนการดำเนินงานในระบบราชการยังมีกรอบการดำเนินงานที่เคร่งครัด ส่งผลให้บุคลากรที่เป็นนักบัญชีต้องปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งที่รับผิดชอบเท่านั้น จึงยังไม่สามารถที่จะแสดงศักยภาพที่นอกเหนือจากจากกรอบการดำเนินงานที่กำหนดไว้ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี เช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่า ในอดีตนักบัญชีมีหน้าที่บันทึกตัวเลขและจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารระดับสูง แต่ในปัจจุบันความรู้และทักษะในการบันทึกบัญชีที่เปรียบเสมือนรากฐานของนักบัญชีทุกคน กลับไม่เพียงพอในการดำเนินงาน เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและโลก ส่งผลให้องค์กรต้องพยายามปรับตัวเพื่อให้เท่าทันสถานการณ์ปัจจุบัน และพยายามที่จะผลักดันให้บุคลากรให้ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์และทักษะในการบริหารองค์กรร่วมด้วย เพื่อให้บุคลากรเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และสามารถที่จะนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลตัวเลข และค้นหาแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาองค์กรในลำดับต่อไป

3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงินสอดคล้องกับ อินทิตรา วราพิทักษ์กุล (2557) พบว่าทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล เป็นหนึ่งในห้าทักษะที่แสดงถึงความเป็นมืออาชีพของผู้ปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศทางการบัญชี แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะเฉพาะบุคคลคือทัศนคติและพฤติกรรมของนักบัญชี หากนักบัญชีมีการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องและมีความสามารถในการปรับตัว เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ย่อมส่งผลให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผล รวมถึงยังส่งผลให้องค์กรมีความยืดหยุ่นและมีสภาพคล่องทางการเงินเพราะสามารถที่จะวางแผนกลยุทธ์ขององค์กรได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ทักษะทางลักษณะเฉพาะบุคคล มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน สอดคล้องกับ จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล (2555) พบว่าปัจจัยด้านลักษณะเฉพาะตัวของนักบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีในกลุ่มธุรกิจบริการในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะเฉพาะบุคคล เช่น ความมีคุณธรรม จริยธรรม ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความรู้ด้านเทคโนโลยี สนับสนุนให้กระบวนการดำเนินงานภายในขององค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การที่นักบัญชีมีคุณลักษณะใฝ่รู้ย่อมส่งผลดีในการพัฒนาศักยภาพของตนเองที่จะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและองค์กร ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปัจจัยด้านลักษณะเฉพาะตัวของนักบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชี แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเป็นคุณลักษณะที่สะท้อนตัวตนของบุคคลนั้นๆ เช่น นักบัญชีที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ย่อมมีความพยายามที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองอยู่ตลอดเวลา แตกต่างจากนักบัญชีที่ขาดการใฝ่รู้ ย่อมไม่มีผลงานและล่าช้าซึ่งคุณลักษณะเฉพาะบุคคลอาจไม่ส่งผลต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หากบุคคลนั้นไม่ได้กระทำความผิด ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี สอดคล้องกับ อุบลวรรณ กองสุวรรณกุล (2557) พบว่าจรรยาบรรณวิชาชีพผู้ทำบัญชี มีผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงิน แต่ไม่ได้มีผลกระทบกับการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี แสดงให้เห็นว่า ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล เป็นจิตใต้สำนึกเบื้องต้นของบุคคลที่ไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้ แต่เกิดจากความรู้ฝังตัวชอบในหน้าที่และการปฏิบัติงานของตนเอง ดังนั้นทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลจึงเกิดจากทัศนคติที่นำไปสู่การกระทำ หากนักบัญชีคนใดมีคุณลักษณะเป็นผู้มีความยุติธรรมย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้อง แต่หากนักบัญชีคนใดมีคุณลักษณะเป็นผู้ทุจริตย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยกลวิธีโกง

4. ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี สอดคล้องกับ สุมินทร เบ้าธรรม (2555) พบว่าการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของประสิทธิผลในการปฏิบัติงานได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ทำบัญชี แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชีมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับองค์กรในปัจจุบัน ซึ่งทักษะทางปฏิสัมพันธ์

ระหว่างบุคคลและการสื่อสารเป็นการพัฒนาตนเองรูปแบบหนึ่งซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี เนื่องจากการสื่อสารข้อมูลเป็นตัวเลขาทางการบัญชีและการเงินไปสู่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นๆ นักบัญชีจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการข้อมูลอย่างถูกต้อง และนำเสนอให้กระชับ ได้ใจความ เพื่อให้บุคคลที่ได้รับการถ่ายทอดสามารถเข้าใจ และนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน แสดงให้เห็นว่า ในขั้นของการบันทึกข้อมูลทางการบัญชี ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารอาจยังไม่จำเป็นที่นักบัญชีจะต้องมีการสื่อสารออกไปยังบุคคลอื่นๆ ดังนั้นในการบันทึกหรือจัดทำรายงานทางบัญชีปัจจัยที่มีความสำคัญจึงอยู่ในส่วนของทักษะทางปัญญาและทักษะทางคุณลักษณะ เฉพาะบุคคลที่จะต้องบันทึกข้อมูลตามรูปแบบมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องและยุติธรรม ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แสดงให้เห็นว่า ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร เป็นทักษะหนึ่งที่ผู้บริหารระดับสูงเล็งเห็นและให้ความสำคัญว่าจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร เพราะในปัจจุบันนักบัญชีต้องติดต่อและประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานหลายฝ่าย ทักษะด้านการสื่อสารที่ดีจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน แสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบันแม้ว่านักบัญชีในงานราชการจะมีการสื่อสารระหว่างกัน แต่ไม่ได้เป็นการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี จึงส่งผลให้นักบัญชีขาดทักษะในการสื่อสารทางบัญชี ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการดำเนินงานภายในองค์กรที่ขาดประสิทธิภาพ

5. ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี สอดคล้องกับการศึกษาของ อังคณา เบ็ญจคิด ญาณินท์ ตั้งภิญโญพิศุคุณ และ กัญญาณัฐ รัตนประภาธรรม (2556) ที่พบว่า การวางแผนการบริหารงาน และการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา แสดงให้เห็นว่า ทักษะด้านการบริหารเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่นักบัญชีควรให้ความสำคัญและเร่งพัฒนาตนเองเพิ่มเติม นอกเหนือจากทักษะเฉพาะทางวิชาชีพบัญชี เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน บริหารคน บริหารองค์กร รวมถึงการนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้อง ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน แสดงให้เห็นว่า นักบัญชีให้ความสำคัญกับทักษะทางปัญญา และทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล มากกว่าทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ รวมถึงในปัจจุบันการบริหารและการตัดสินใจภายในองค์กร

ยังคงอยู่ที่ระดับหัวหน้าหรือผู้บริหารระดับสูง ทำให้นักบัญชียังขาดทักษะในด้านการบริหารที่ดี ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แสดงให้เห็นว่า ทักษะด้านการบริหารเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่นักบัญชีควรให้ความสำคัญและเร่งพัฒนาตนเองเพิ่มเติม นอกเหนือจากทักษะเฉพาะทางวิชาชีพบัญชี เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน บริหารคน บริหารองค์กร รวมถึงการนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้อง ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน แสดงให้เห็นว่า ทักษะด้านการบริหารเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่นักบัญชีควรให้ความสำคัญและเร่งพัฒนาตนเองเพิ่มเติม นอกเหนือจากทักษะเฉพาะทางวิชาชีพบัญชี เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน บริหารคน บริหารองค์กร รวมถึงการนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้อง

6. หลักการและนโยบายการบัญชี มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณิ รุ่งจตุรงค์ (2559) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ พบว่า ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีมายาวนาน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นอย่างดี แสดงให้เห็นว่า หลักการและนโยบายการบัญชีเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ที่ประกอบด้วย การนำเสนองบการเงินโดยถูกต้อง การเปิดเผยนโยบายการบัญชี การดำเนินงานต่อเนื่อง ความสม่ำเสมอในการนำเสนอ ความมีสาระสำคัญและการนำเสนอด้วยยอดรวม การหักกลบ ข้อมูลเปรียบเทียบ ความถี่ในการรายงาน และความทันต่อเวลา ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นกระบวนการดำเนินงานภายในที่ถูกกำหนดไว้แล้ว ดังนั้นนักบัญชีจึงมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักการและนโยบายการบัญชีอย่างเคร่งครัดเพื่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน หลักการและนโยบายการบัญชี มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน และยังสอดคล้องกับ นริญจ์ พุ่มศิริ (2554) ที่พบว่า การนำมาตราฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาปฏิบัติ ทำให้ข้อมูลงบการเงินหรือรายงานทางการเงินมีความชัดเจน โปร่งใสมากขึ้น เพราะเล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชีและการรายงานทางการเงินให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก แสดงให้เห็นว่า ในระยะหลังกรมบัญชีกลางได้มีการเรียนรู้ที่จะพัฒนา กำหนดหลักการและนโยบายการบัญชีให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์โลก ณ ปัจจุบัน หลักการและนโยบายการบัญชี ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน แสดงให้เห็นว่า หลักการและนโยบายการบัญชีระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนค่อนข้างมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ขององค์กร เนื่องจากภาครัฐไม่ใช่องค์กร

แสวงหากำไร หลักการและนโยบายการบัญชี ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แสดงให้เห็นว่า หลักการและนโยบายการบัญชีในระบบราชการมีความแตกต่างจากระบบเอกชน หลักการและนโยบายการบัญชีในระบบราชการเป็นแนวทางที่ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจน ไม่สามารถเปลี่ยนแปลง หรือหากมีการเปลี่ยนแปลงจะขึ้นอยู่กับกรมบัญชีกลางหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นผู้ตัดสินใจในการบังคับ ดังนั้นการปฏิบัติตามหลักการและนโยบายการบัญชีที่ถูกต้องจึงไม่ส่งผลกระทบต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

7. มาตรฐานรายงานการเงิน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน สอดคล้องกับ สุภาพร แซ่มซ้อย (2559) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อแนวทางในการปฏิบัติงานบัญชีของนักบัญชีไทย ในแนวทัศนคติของผู้ประกอบการ/ผู้บริหาร/นายจ้าง และนักบัญชี พบว่า ด้านมาตรฐานการบัญชีและแม่บทเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลทำให้ผลงานทางด้านข้อมูลสรุปทางการบัญชีที่ปรากฏออกสู่สาธารณชนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น แสดงให้เห็นว่าการที่นักบัญชีในงานราชการมีการดำเนินงานภายใต้มาตรฐานการบัญชีที่ถูกต้องและโปร่งใสย่อมส่งผลให้เกิดประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานทางการเงิน มาตรฐานรายงานการเงิน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สอดคล้องกับ สุภาพร แซ่มซ้อย (2559) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อแนวทางในการปฏิบัติงานบัญชีของนักบัญชีไทย ในแนวทัศนคติของผู้ประกอบการ/ผู้บริหาร/นายจ้าง และนักบัญชี พบว่า ด้านมาตรฐานการบัญชีและแม่บทเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลทำให้ผลงานทางด้านข้อมูลสรุปทางการบัญชี แสดงให้เห็นว่า หากนักบัญชีบันทึกข้อมูลหรือวิเคราะห์ข้อมูลที่ผิดพลาด แล้วส่งต่อข้อมูลไปยังบุคคลหรือหน่วยงานอื่นๆ ย่อมส่งผลให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดการตัดสินใจที่ผิดพลาดหากนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ มาตรฐานรายงานการเงิน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณี รุ่งจตุรงค์ (2559) แสดงให้เห็นว่า การจัดทำบัญชีเป็นรูปแบบการปฏิบัติงานที่มีแบบแผนชัดเจน จึงส่งผลให้นักบัญชีสามารถที่จะเรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานเกิดความชำนาญ ซึ่งความชำนาญเหล่านี้ส่งผลให้นักบัญชีสามารถที่จะปฏิบัติงานเกิดประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร มาตรฐานรายงานการเงิน ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี ผู้ที่ได้รับการอบรมความรู้เพิ่มเติมเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน อาจส่งผลให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีเปลี่ยนแปลงไปได้ แสดงให้เห็นว่ามาตรฐานรายงานการเงิน และหลักการและนโยบายการบัญชี เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่นักบัญชีควรทราบและควรปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ซึ่งในแต่ละปีกรมบัญชีกลางจะมีการแก้ไขและปรับปรุงมาตรฐานการจัดทำบัญชีเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐได้มีเครื่องมือในการจำแนกข้อมูลทาง

การเงินที่เป็นปัจจุบัน ดังนั้นนักบัญชีในหน่วยงานราชการจึงจำเป็นต้องมีการศึกษา เรียนรู้ และปฏิบัติตามเพื่อสร้างมาตรฐานการดำเนินงานทางบัญชีและยกระดับผลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

8. โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี ที่สอดคล้องกับ นรัญจ พุ่มศิริ (2554) แสดงให้เห็นว่า กรมบัญชีกลางได้ตระหนักถึงความเหมาะสมของข้อมูลและความยากง่ายในการนำข้อมูลไปใช้ต่อ จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขจากโครงสร้างบัญชีมาตรฐานฉบับเก่าในหลายประเด็น เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐใช้จำแนกและจัดกลุ่มข้อมูล บัญชีแยกประเภท เพื่อนำไปจัดท่างบการเงินตามรูปแบบมาตรฐาน ด้านมาตรฐานรายงานการเงิน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณิ รุ่งจตุรงค์ (2559) แสดงให้เห็นว่า การจัดทำบัญชีเป็นรูปแบบการปฏิบัติงานที่มีแบบแผนชัดเจน จึงส่งผลให้นักบัญชีสามารถที่จะเรียนรู้และ ฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ ซึ่งความชำนาญเหล่านี้ส่งผลให้นักบัญชีสามารถที่จะปฏิบัติงานเกิดประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน และบรรลुวัตถุประสงค์ขององค์กร โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แสดงให้เห็นว่า โครงสร้างบัญชีมาตรฐานในระบบเอกชนนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องอธิบายให้ผู้บริหารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจได้ง่าย แต่ต่างจากโครงสร้างบัญชีมาตรฐานในระบบราชการที่กำหนดโดยกรมบัญชีกลางเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐต้องถือปฏิบัติตามหลักการและนโยบายบัญชี การจัดหมวดหมู่รายการในผังบัญชีให้สอดคล้องกับรูปแบบการนำเสนองบการเงินเหมาะสมสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้นจึงไม่ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน แสดงให้เห็นว่า โครงสร้างบัญชีมาตรฐานเป็นปัจจัยหนึ่งภายใต้มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ หากนักบัญชีในงานราชการขาดความรู้ความเข้าใจย่อมส่งผลให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามแนวทางที่กำหนด

3. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอเพื่อการนำไปใช้

1. นักบัญชีในงานราชการควรพัฒนาความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือการใช้โปรแกรม ให้เกิดความชำนาญมากยิ่งขึ้นเพราะในปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศและอุปกรณ์มีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก สำหรับบุคลากรที่เคยใช้ระบบปฏิบัติการใดปฏิบัติการหนึ่งมาเป็นระยะเวลาานาน ทำให้มีความคุ้นชิน แต่เมื่อมีการปรับเปลี่ยนระบบปฏิบัติการในการดำเนินงาน การบันทึกข้อมูล อาจทำให้เกิดความล่าช้า เนื่องจากความไม่ถนัด ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่อง การเรียนรู้และการดำเนินงาน ในลักษณะเป็นทีมจึงมีความสำคัญ เมื่อองค์กรมีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ องค์กรควรที่จะสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรม และมีการทดสอบในขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรรับทราบระดับความรู้และความชำนาญในการดำเนินงานหรือใช้โปรแกรมนั้นๆ ขณะที่บุคลากรท่านใดมีทักษะการเรียนรู้ที่รวดเร็ว ควรสนับสนุนให้บุคลากรคนดังกล่าวเป็นเสมือนพี่เลี้ยงให้แก่บุคลากรท่านอื่นๆ เพื่อให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการดำเนินงาน

2. นักบัญชีในงานราชการ ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านหลักการและนโยบายการบัญชี ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากปัญหาการปรับเปลี่ยนนโยบายทางการเงินและการบัญชีในแต่ละสมัยของผู้นำประเทศ ทำให้บุคลากรที่ดำเนินงานอยู่ในส่วนราชการต้องคอยติดตามข่าวสารและความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง หากบุคลากรท่านใดละเอียดหรือเพิกเฉยต่อคำแถลงการณ์ฉบับใดฉบับหนึ่ง ย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานทั้งในองค์กรและส่วนงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานด้านบัญชีเป็นอย่างถูกต้องตามมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ บุคลากรผู้มีหน้าที่ในการทำบัญชีต้องมีการเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและนโยบายการบัญชีตามที่ภาครัฐกำหนด

3. นักบัญชีในงานราชการ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากปัญหาในการฝึกอบรมหรือการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร จึงทำให้บุคลากรแต่ละท่านมีความรู้และความสามารถที่แตกต่างกัน เพราะเมื่อกว่าถึงบทบาทและหน้าที่ในการจัดทำบัญชี ในปัจจุบันรัฐบาลได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีได้มีทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ และการบริหารจัดการองค์กรร่วมด้วย เนื่องจากในอดีตผู้จัดทำบัญชีมีหน้าที่ในการลงบันทึกการรับเงิน การจ่ายเงินของหน่วยงานราชการ

แต่ขณะนี้การบันทึกบัญชีเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะทำให้องค์กรก้าวข้ามขีดความสามารถในการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถที่เท่าเทียมหรือใกล้เคียงกัน องค์กรจะต้องสนับสนุนให้บุคลากรได้มีการฝึกอบรมทักษะอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ ทักษะด้านการวางแผนกลยุทธ์ ทักษะด้านการบริหารจัดการองค์กร เป็นต้น เพื่อให้บุคลากรได้มีความรู้ที่นอกเหนือจากการแค่บันทึกข้อมูล และเป็นการเปิดเวทีในการแสดงความคิดเห็นที่จะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรและประเทศชาติ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเชิงคุณภาพร่วมด้วย เพื่อศึกษาความคิดเห็นเชิงลึกของกลุ่มตัวอย่างว่ามีประเด็นใดที่น่าสนใจเพิ่มเติม และสามารถที่จะนำข้อมูลเหล่านั้นมาประกอบกับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อหาแนวทางในการยกระดับประสิทธิผลของการดำเนินงานในงานราชการในลำดับต่อไป

2. ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ เพิ่มเติม ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานในงานราชการ เช่น ความคาดหวังของพนักงาน ความพึงพอใจในงาน ความภักดีต่อองค์กร เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานให้มีความสุข และทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อผลประโยชน์สูงสุดขององค์กรและประเทศชาติ

บรรณานุกรม

- กรมบัญชีกลาง. (2558). หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ. กรมบัญชีกลาง.
- _____. (2559). พังบัญชีมาตรฐานเพื่อใช้ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS). กรุงเทพมหานคร: กรมบัญชีกลาง.
- คณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขหลักการและนโยบายการบัญชีมหาวิทยาลัยทักษิณ. (2559) หลักการและนโยบายบัญชี. ฝ่ายการคลังและทรัพย์สิน มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จิระศักดิ์ ชัดสงคราม. (2558). คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากมุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉวีวรรณ จาดฤทธิ์. (2556). การศึกษาการปฏิบัติทางการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์ของพนักงาน ของธนาคารพาณิชย์ไทย จดทะเบียนกลุ่มธนาคารในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชาญชัย ตั้งเรือนรัตน์. (2558). ประเด็นสำคัญและการประยุกต์แนวคิดเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ. บทความวิชาการ, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และผู้นสอบบัญชีรับอนุญาต.
- ชุตินทร ช้อยไชสง. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กร ความพึงพอใจในการทำงาน และประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐธิดา บุญราช. (2559). คุณลักษณะของนักบัญชีตามความต้องการของผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ทริศม์ชญา พิพัฒน์เพ็ญ และคณะ. (2557). การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการของเทศบาลนครสงขลา. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- นรัญจ ฟู่มศิริ. (2554). ผลกระทบจากการนำมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาปฏิบัติ. เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บรรณานุกรม(ต่อ)

- ประดิพันธ์ ประดับศิลป์. (2557). จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครต่อการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. รายงานการวิจัย คณะการบัญชี, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ประทีป วจิทองรัตน. (2558). ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในเขตจังหวัดนครราชสีมา. วารสาร สมาคมนักบัญชี ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2558.
- พัชรินทร์ วงศ์ลาน. (2557). แนวปฏิบัติทางบัญชีประกอบมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนองบการเงิน. สำนักมหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภันทิลา แสนคำดี. (2558). คุณลักษณะของนักบัญชีตามทัศนคติของผู้บริหารสหกรณ์การเกษตรจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ. (2559). มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1.
- วราภรณ์ ปาละมะ. (2558). คุณลักษณะของนักบัญชีตามทัศนคติของผู้ประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรพจน์ อนุเอกจิตร. (2559). การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานกับความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการนำการวัดผลการปฏิบัติงานคุณภาพมาใช้. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี ปีที่ 10 ฉบับที่ 23 เดือนกันยายน – ธันวาคม.
- วรรณภา อิมะไชย์. (2557). ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบัญชีของผู้ประกอบการ SME ในเขตกรุงเทพมหานคร. บทความ. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- วิรินทร์ญา ทวีอนันต์ธนกุล. (2557). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- ศศิวิมล มีอำพล. (2554). ทฤษฎีการบัญชี เล่มที่ 1. พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพฯ: อินโฟเมนิ่ง.
- ศิริระ อินทรกำธรชัย. (2559). แนวโน้มเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลกระทบต่อวิชาชีพผู้สอบบัญชี. เข้าถึงได้จาก: <https://www.pwc.com/th/en/press-room/press-release/2016/press-release-28-11-16-th.html>

บรรณานุกรม(ต่อ)

- ศิริกาญจน์ วงษ์เสรี และสุรีย์ โยษกรณ์. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีสถาบันการเงินเฉพาะกิจ. การประชุมทางวิชาการระดับชาติ สาขาบริหารธุรกิจและการบัญชี ครั้งที่ 4
- ศุภศิมา ศรีบุญชัย. (2557). คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ ในมุมมองของบริษัทเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา บริษัทที่เป็นคู่ค้ากับบริษัท สยามโอคาย่า แมชชีน แอนท์ ทูล จำกัด. บทความ. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. วารสารธุรกิจปริทัศน์. ปีที่ 6 ฉบับที่ 2
- สุชาดา ศิริจิระชัย. (2556). ผลกระทบของการพัฒนาการทำงานแบบ FOCUS ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2559). มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับปรับปรุง ปี 2 ที่มา <http://www.fap.or.th/index.php?lay=show&ac=article&Id=539978476&Ntype=58> วันที่ 7 มีนาคม 2560.
- สุทาร์ตน์ ตั้งถาวร. (2557). บัญชีการเงิน. โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย.
- สุภาพร ขาวชานาน. (2556). ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามภารกิจหลักในมุมมองการประเมินผลเชิงคุณภาพของเทศบาลตำบล จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- สุมินทร เบ้าธรรม. (2555). ประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ทำบัญชีไทย:ผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ.2555.
- โสภภาพรรณ ไชยพัฒน์. (2555). ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจในจังหวัดภูเก็ต. วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- อมรา ตรีศรีวัฒน. (2559). ความพร้อมในการแข่งขันของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยภายในกลุ่มประเทศสมาชิกของอาเซียน ภายใต้ข้อตกลงการยอมรับร่วมบริการวิชาชีพบัญชี. สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์.

บรรณานุกรม(ต่อ)

- อินทรา วราพิทักษ์กุล. (2558). การศึกษาองค์ประกอบความเป็นมืออาชีพของผู้ปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศทางการบัญชีของหน่วยงานรัฐสภา. สารนิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- อาชนเทพ อัครสุวรรณ. (2558). การศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีในองค์กรภาครัฐ. สารนิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- McCann, Linda M. (2015). A View from the Top: The CPA Licensing Requirement of Thirty Additional College Credit Hours and Application of Those Thirty Hours Metropolitan State University. ProQuest Dissertations Publishing.
- จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล. (2554). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีกลุ่มธุรกิจบริการ. การประชุมทางวิชาการระดับชาติ สาขาบริหารธุรกิจและการบัญชี ครั้งที่ 4 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อุบลวรรณ กองสุวรรณกุล. (2557). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงิน ในมุมมองผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เขตกรุงเทพมหานคร. บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ณัฐภัทร หงษ์พงษ์ และจิรพงษ์ จันทร์งาม. (2560). ผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในเขต กรุงเทพมหานครและนนทบุรี. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- สุภาพร เข้มซ้อย. (2559). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อแนวทางในการปฏิบัติงานบัญชีของนักบัญชีไทยในแนวทัศนคติของผู้ประกอบการ/ผู้บริหาร/นายจ้าง และนักบัญชี. ปัจจัยที่มีผลต่อแนวปฏิบัติงานบัญชีของนักบัญชีไทย. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี. ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 หน้า 73 -80
- จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล. (2555). ปัจจัยที่ใช้ในการพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีกลุ่มธุรกิจบริการในประเทศไทย. วารสารวิชาชีพบัญชี ปีที่ 8 ฉบับที่ 21 เมษายน 2555

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

สมรรถนะของนักบัญชี และมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

แบบสอบถามเรื่องสมรรถนะของนักบัญชี และมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสมรรถนะของนักบัญชี และมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของนักบัญชีในงานราชการ และนำไปสู่การเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของนักบัญชีในงานราชการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยแบ่งแบบสอบถามเป็นส่วนๆ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชี

ส่วนที่ 3 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ

ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

ทั้งนี้ข้อมูลการตอบแบบสอบถามของท่านจะถูกปิดเป็นความลับและนำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น

ผู้วิจัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่าหรือเทียบเท่า 25 ปี มากกว่า 25 ปี แต่ไม่เกิน 35 ปี
 มากกว่า 35 ปี แต่ไม่เกิน 45 ปี มากกว่า 45 ปี แต่ไม่เกิน 55 ปี
 มากกว่า 55 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี
 ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. รายได้

- ต่ำกว่าหรือเทียบเท่า 15,000 บาท
 มากกว่า 15,000 บาท แต่ไม่เกิน 25,000 บาท
 มากกว่า 25,000 บาท แต่ไม่เกิน 35,000 บาท
 มากกว่า 35,000 บาท แต่ไม่เกิน 45,000 บาท
 มากกว่า 45,000 บาท ขึ้นไป

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

- 1-5 ปี 5-10 ปี
 10-15 ปี มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชี

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

สมรรถนะของนักบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ทักษะทางปัญญา					
1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในระบบและมาตรฐานทางบัญชีที่มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง					
2. ท่านมีความรู้เชิงการบัญชีและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม					
3. ท่านมีความรู้ด้านการบัญชีและสามารถถ่ายทอดเพื่อเพิ่มระดับความรู้ให้กับบุคลากรในหน่วยงานของท่าน					
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน					
1. ท่านสามารถจัดทำงานด้านบัญชีได้ตามเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ					
2. ท่านสามารถแก้ไขปัญหาด้านการทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชีได้อย่างเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับ					
3. ท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล					
1. ท่านสามารถปรับปรุงและแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพที่เพิ่มมากขึ้น					
2. ท่านสามารถแก้ไขปัญหาและตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม					
3. ท่านมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน					

(ต่อ) ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักทำบัญชี

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

สมรรถนะของนักทำบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร					
1. ท่านสามารถปรับตัวเข้ากับบุคลากรท่านๆ อื่นได้อย่างเหมาะสม					
2. ท่านสามารถเป็นผู้รับฟังและผู้พูดที่ดีเพื่อให้ผลงานของการทำงานของทีมงานหรือองค์กรมีประสิทธิภาพ					
3. ท่านสามารถประยุกต์ใช้การสื่อสารที่สอดคล้องกับความแตกต่างของบุคคลในทีมงานเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่เหมาะสม					
ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ					
1. ท่านสามารถวางแผนการดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย					
2. ท่านสามารถออกแบบงานและมอบหมายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3. ท่านสามารถผลักดันเพื่อนร่วมงานให้เดินไปตามเป้าหมายร่วมกันอย่างเหมาะสม					

ส่วนที่ 3 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
หลักการและนโยบายการบัญชี					
1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจนโยบายการบัญชีของภาครัฐอย่างถ่องแท้					
2. ท่านมีการเพิ่มเติมความรู้เพื่อให้เข้าใจหลักการและนโยบายการบัญชีที่ภาครัฐกำหนด					
3. ท่านมีความรู้ความเข้าใจโครงสร้างของหลักการและนโยบายการบัญชี					
มาตรฐานรายงานการเงิน					
1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการทำการเงินทางการเงินสำหรับหน่วยงานราชการที่ท่านสังกัด					
2. ท่านสามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่ตรงกับมาตรฐานได้อย่างถูกต้องครบถ้วน					
3. ท่านมีความชำนาญในการจัดทำมาตรฐานรายงานทางการเงิน					
โครงสร้างบัญชีมาตรฐาน					
1. ท่านเข้าใจโครงสร้างบัญชีมาตรฐานของหน่วยงานราชการที่ท่านสังกัด					
2. ท่านสามารถประยุกต์ใช้โครงสร้างบัญชีได้อย่างชำนาญทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3. ท่านผลักดันให้เกิดการปรับปรุงโครงสร้างบัญชีมาตรฐานให้มีความเหมาะสมตามมาตรฐานการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไป					

ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน () ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ประสิทธิผลของการดำเนินงาน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การดำเนินงานทางการเงิน					
1. ผลการดำเนินงานทางการเงินขององค์กรเป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด					
2. ผลการดำเนินงานทางการเงินมีความถูกต้องครบถ้วน					
3. ผลการดำเนินงานทางการเงินมีมาตรฐานชัดเจนและสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้					
การดำเนินงานด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
1. การจัดทำรายงานทางการเงินและการปฏิบัติหน้าที่ของท่านและหน่วยงานที่ท่านสังกัดไม่ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ เช่น หน่วยงานอื่นที่รับช่วงต่อหรือภาคสังคม					
2. ผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานท่านส่งเสริมให้เกิดประสิทธิผลในภาพรวมของระบบราชการหรือองค์กรที่ท่านสังกัด					
3. ประสิทธิภาพของการดำเนินงานของท่านทำให้เกิดผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานที่เพิ่มขึ้น					
กระบวนการดำเนินงานภายใน					
1. การดำเนินงานภายในหน่วยงานปราศจากปัญหาและข้อผิดพลาดที่แก้ไขไม่ได้					
2. การดำเนินงานภายในหน่วยงานสามารถตรวจสอบและแก้ไขได้เสมอ					
3. การดำเนินงานภายในหน่วยงานมีการยกระดับประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี					

(ต่อ) ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน () ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ประสิทธิผลของการดำเนินงาน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี					
1. ทุกๆ วันของการทำงานท่านมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองเสมอ					
2. ท่านได้ค้นพบวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เพิ่มมากขึ้น					
3. ท่านสามารถนำสิ่งใหม่ๆ ที่เรียนรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง					

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นางสาวเบญญาภา ยืนยง
วัน เดือน ปี เกิด	12 เมษายน 2522
สถานที่เกิด	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2550 บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประสบการณ์ในการทำงาน	จ้างเหมาบริการนักบัญชี สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงสุราษฎร์ธานี
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงสุราษฎร์ธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	37 หมู่ที่ 7 ตำบลลำพูน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี